ਜ਼ਿਆ-ਏ-ਗ਼ਜ਼ਲ

(ਉਰਦੂ ਗ਼ਜ਼ਲੇਂ ਗੁਰਮੁਖੀ ਹਰੂਫ਼ ਮੇਂ)

ਗੁਰਦਰਸ਼ਨ ਬਾਦਲ

Zia E Ghazal

(Urdu Ghazals in Gurmukhi)

By: Gurdarshan Badal

7383 Parkwood Drive
Surrey, BC
V3W – 7G1
CANADA
Phone: 604-572-7360
Email: gsbadal@gmail.com

Literary Links:
gsbadal.blogspot.com, punjabiaarsi.blogspot.com

ਜ਼ਿਆ–ਏ–ਗ਼ਜ਼ਲ
(ਉਰਦੂ ਗ਼ਜ਼ਲੇਂ ਗੁਰਮੁਖੀ ਹਰੂਫ਼ ਮੇਂ)

ਗੁਰਦਰਸ਼ਨ ਬਾਦਲ

ਕਾਪੀਰਾਈਟਸ: ਗੁਰਦਰਸ਼ਨ ਬਾਦਲ, ਤਨਦੀਪ ਤਮੰਨਾ

ਬਾਰ ਅੱਵਲ: 2014

ਟਾਈਪਿੰਗ: ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

ਕ਼ੀਮਤ : 150 ਰੁਪਏ, ਭਾਰਤ ਸੇ ਬਾਹਰ: $ 20.00

Punjabi Aarsi Writers' Club Intl. Surrey
7383 Parkwood Drive, Surrey, BC, V3W – 7G1, CANADA

ਪੰਜਾਬੀ ਆਰਸੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕਲੱਬ ਇੰਟਰ. ਸਰੀ, ਕੈਨੇਡਾ

ਉਨ ਸਭੀ ਕ਼ਲਮਕਾਰੋਂ ਕੇ ਨਾਮ ਜਿਨਹੋਂ ਨੇ ਬਾਕਾਇਦਾ
ਤਾਲੀਮ ਯਾਫ਼ਤਾ ਨਾ ਹੋਤੇ ਹੁਏ ਭੀ ਸਿਰਫ਼ ਤਜਰਬੇ ਕੀ
ਬਿਨਾ ਪਰ ਦੁਨੀਆ ਕੋ ਬਹੁਤ ਅੱਛੀ ਤਖ਼ਲੀਕ਼ਾਤ ਦੀ ਹੈਂ

ਲੇਖਕ ਕੀ ਔਰ ਕਿਤਾਬੇਂ :

- ਜੰਗੀ ਨਗ਼ਮੇਂ (ਕਾਵਿ-ਸੰਗਰਹਿ) **1965**
- ਗੰਦਲਾਂ (ਗ਼ਜ਼ਲ-ਸੰਗਰਹਿ) **1992**
- ਕਿਰਚਾਂ (ਗ਼ਜ਼ਲ-ਸੰਗਰਹਿ) **2000**
- ਵਿਉਹ ਮਿਟਾਉਂਦੇ ਗੀਤ (ਗੀਤ-ਸੰਗਰਹਿ) **2002**
- ਘਰ 'ਚ ਕਲੇਸ਼ ਪੈ ਗਿਆ (ਗੀਤ-ਸੰਗਰਹਿ) **2003**
- ਨਾਲ਼ ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਗੱਲਾਂ (ਰੂਹਾਨੀ ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ) **2010**
- ਅੰਮੜੀ ਦਾ ਵਿਹੜਾ (ਕਾਵਿ-ਸੰਗਰਹਿ) **2010**
- ਮਰਸੀਆ-ਏ-ਬਾਦਲ (ਮਰਸੀਏ ਅਤੇ ਉਦਾਸ ਸੁਰ ਦੀਆਂ ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ) **2010**
- ਕਿਰਨਾਂ (ਗ਼ਜ਼ਲ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ) **2010**
- ਖ਼ੂਨੀ ਨਦੀ ਤੇ ਖ਼ੂਨੀ ਕੰਧ (ਧਾਰਮਿਕ ਕਾਵਿ-ਸੰਗਰਹਿ) **2010**

ਛਪ ਰਹੀਂ ਕਿਤਾਬੇਂ :

- ਸੁਖ਼ੈਨ ਗ਼ਜ਼ਲ (ਗ਼ਜ਼ਲ ਦਾ ਰੂਪ-ਵਿਧਾਨ)
- ਰਿਸ਼ਮਾਂ (ਗ਼ਜ਼ਲ-ਸੰਗਰਹਿ)
- ਖ਼ੁਸ਼ਬੂ ਏ ਗ਼ਜ਼ਲ (ਉਰਦੂ ਗ਼ਜ਼ਲੇਂ ਗੁਰਮੁਖੀ ਹਰੂਫ਼ ਮੇਂ)

ਹੁਸਨੇ-ਤਰਤੀਬ

9 ਏਕ ਸ਼ੇਅਰ ਕਾ ਪਸ-ਮੰਜ਼ਰ

11 ਕਿਤਨਾ ਕਮਾਲ ਤੇਰੇ, ਰੁਖ਼ ਪੇ ਸ਼ਬਾਬ ਆਇਆ

12 ਮਿਰੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀਓਂ ਕੀ ਦੁਨੀਆ ਕੋ ਨਾ ਠੁਕਰਾਓ, ਤੋ ਅੱਛਾ ਹੈ

13 ਵੋ ਆਈ ਔਰ ਆਗ ਲਗਾ ਗਈ

14 ਮੇਰਾ ਯੇ ਕਹਿਨਾ, ਤੁਮ ਸੇ ਮੁਹੱਬਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ

15 ਮੁਝਕੋ ਇਕ ਬਾਤ ਬਤਾ ਦੋ, ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਹੂੰ ਮੈਂ

16 ਬਹੁਤ ਰੋਏ ਹੈਂ ਉਨ ਅਸ਼ਕੋਂ ਕੀ ਖ਼ਾਤਿਰ

17 ਆਂਚਲ ਤੇਰਾ ਜੋ ਕਾਂਧੇ ਸੇ ਜੋ ਸਰਕਾ ਹੋਗਾ

18 ਮੈਂ ਲਟਕ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਅਬ ਭੀ ਦਾਰ ਪਰ

19 ਮੇਰੀ ਹੀ ਮੁਹੱਬਤ ਕਾ, ਗਿਰਤਾ ਹੈ ਕ਼ਿਲਾ ਕਿਉਂ ਕਰ?

20 ਕਿਸੀ ਕਾ ਜ਼ਿਹਨ ਲੇ ਕੇ, ਔਰ ਦਿਲ ਮੇਂ ਕਿਰਚੀਆਂ ਲੇ ਕਰ

21 ਜਬ ਭੀ ਨਾਦਾਨੀ ਕੇ ਊਪਰ ਔਰ ਨਾਦਾਨੀ ਹੁਈ

22 ਸੀਖ ਪਹਿਲੇ ਤੂ ਜੀਨਾ ਕਿਸੀ ਕੇ ਲੀਏ

23 ਝੀਲ ਸੀ ਇਕ ਆਂਖ ਮੇਂ ਕੁਛ ਘਾਵ ਦੇਖੇ ਹੈਂ

24 ਚਲ ਹਸਾ ਲੇ ਗ਼ਰੀਬ-ਖ਼ਾਨੇ ਕੋ

25 ਸਪਨੋ ਮੇਂ ਗਰ ਸਤਾਓਗੇ

26 ਗੋ ਅਟਕ ਜਾਤਾ ਹੈ ਮਨ, ਯਾਦ ਕੀ ਦਹਿਲੀਜ਼ ਪੇ

27 ਗੀਤ ਗ਼ਮੋਂ ਕਾ ਮਨ ਕੋ ਖਾਏ ਜਾਤਾ ਹੈ

28 ਜਬ ਖੁਲੀ ਆਂਖੋਂ ਸੇ ਕੋਈ ਬੇਵਸੀ ਜਾਗੇ

29 ਜਿਸ ਕੋ ਗ਼ਮ ਖਾਨਾ ਨਹੀਂ ਆਤਾ

30 ਜੋ ਖ਼ਤਮ ਨਾ ਹੋਂ, ਆਪਸੀ ਬਾਤੇਂ

31 ਅਗਰ ਹੈ ਫ਼ਸਲ ਸੇ ਖਲਿਹਾਨ ਮੇਂ ਰੌਨਕ਼

32 ਆਗ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਲਗਾ ਦੀ ਤੂਨੇ

33 ਜਿਧਰ ਹੋ ਜ਼ਰੂਰਤ, ਉਧਰ ਹੀ ਤੂ ਚਲ ਦੇ

34 ਝੂਠ ਮੇਂ ਗਰਦਨ ਉਠਾ ਲੀ ਤੂਨੇ

35 ਗ਼ਮ ਕਾ ਮਾਰਾ ਹੁਆ ਇਕ ਬਸ਼ਰ ਰੋ ਪੜਾ

36 ਜਬ ਉਸਨੇ ਏਲਾਨ ਕੀਆ ਥਾ

37 ਇਕ ਨਿਕੰਮੀ ਬਾਤ ਸੇ, ਦਿਲਬਰ ਕੋ ਚੋਟ ਕਿਉਂ ਲਗੀ?

38 ਕੋਈ ਐਸਾ ਭੀ ਤੋ ਮਸਲਾ ਹੋਗਾ

39 ਅਗਰ ਐਸੇ ਤੂ ਰੂਠਤਾ ਨਾ

40 ਦੇਖਕੇ ਖ਼ਤ ਯੇ ਅਸਰ ਥਾ ਦੋ ਘੜੀ

41 ਹਰ-ਸੂ ਸਕੂਨ ਹੀ ਥਾ, ਲਗਤੀ ਅਗਰ ਨਾ ਤੀਲੀ

42 ਚਾਂਦ ਜਬ ਭੀ ਛਤ ਪੇ ਖਿਲਤਾ ਹੋਗਾ

43 ਦਿਖਾਏਂ ਕਿਸ ਤਰਹ ਜਾਨਮ! ਪੜੇ ਦਿਲ ਪੇ ਜੋ ਛਾਲੇ ਹੈਂ

44 ਉਮਰ ਭਰ ਤੜਪੇਗਾ ਅਬ ਤੋ ਮਾਹਤਾਬ

45 ਰੂਠੀ ਹੈ ਗਹਿਰੀ ਨੀਂਦ ਅਰ, ਉਨਕਾ ਖ਼ੁਆਬ ਭੀ

46 ਛੁਪਾਨਾ ਤੋ ਬੁਰਾ ਕਿਰਦਾਰ ਹੈ

47 ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਮਾਨ ਲੀ ਆਰਾਮ ਹਮ ਨੇ

48 ਹਸੀਂ ਚਿਹਰੋਂ ਪੇ ਥੀ ਮੁਸਕਾਨ ਕੀ ਰੌਨਕ਼

49 ਨਰਮ ਅਪਨੀ ਆਵਾਜ਼ ਕਰ ਲੇਤੇ

50 ਕਿਉਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਟੇ ਹੈ, ਇਤਨੀ ਅਸਾਨ ਹੋ ਕਰ?

51 ਰਾਸਤਾ ਛਾਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ

52 ਬੀਚ ਸਾਗਰ ਮੇਂ ਸੁਬ੍ਹਾ ਤਕ, ਕਸ਼ਤੀਆਂ ਜਲਤੀ ਰਹੀਂ

53 ਜਬ ਵੋਹ ਮੇਰੇ ਕ਼ਰੀਬ ਹੋਤਾ ਹੈ

54 ਧਰਤੀ ਪਰ ਗਰ ਸੰਭਵ ਨਾ ਹੋ, ਅਸਮਾਨ ਮੇਂ ਆ ਕਰ ਮਿਲਨਾ

55 ਬਨੀ ਨਾ ਬਾਤ ਤੋ ਫਿਰ ਬੇਰੁਖ਼ੀ ਦੇ ਦੀ

56 ਕਭੀ ਹੰਸਨਾ, ਕਭੀ ਰੋਨਾ ਪੜਾ

57 ਨਾ ਪਹਿਚਾਨ ਵਾਲਾ ਨਾ ਯੇ ਅਜਨਬੀ ਹੈ

58 ਦੂਰ ਮੀਜ਼ਿਲ ਨਾ ਲਗੇ ਚਲਤੇ ਹੁਏ

59 ਸੋਚੇ ਬ਼ਗ਼ੈਰ ਬੁੱਤ ਕੋ, ਅਪਨਾ ਬਨਾ ਲੀਆ

60 ਉਸੇ ਆਗ ਤਕ ਭੀ ਕਹਾ ਜਾ ਰਹਾ ਹੈ

61 ਚਲਤੀ ਤੋ ਥੀ ਰਫ਼ਤਾ-ਰਫ਼ਤਾ

62 ਮੋਮਬੱਤੀ ਸੇ ਨਾ ਪੱਥਰ ਢਾਲਨਾ

63 ਪੂਛ ਕਰ ਉਸ ਕੀ ਅਦਾ, ਤੁਮ ਆਗ ਸੇ

64 ਮੌਜ ਕੋ ਜਬ ਬਾਦਬਾਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਦੇਖਾ

65 ਪੜ੍ਹੀ ਹੈ ਬਾਦਬਾਂ ਤਕ ਨੇ, ਖ਼ਬਰ ਪਤਵਾਰ ਸੇ ਲੇ ਕਰ

66 ਤੰਗੀਏ-ਹਾਲਾਤ ਨੇ ਗਰ ਮੋੜ ਨਾ ਕਾਟਾ

67 ਮਾਨ ਕਰ ਅਹਿਸਾਨ ਹਮ ਨੇ

68 ਪੱਥਰੋਂ ਮੇਂ ਭੀ ਜ਼ਮਾਨਾ-ਸਾਜ਼ ਹਮ

69 ਜਵਾਨੀ ਮੇਂ ਅਹਿਲੇ-ਜਨੂੰ ਢੂੰਡਤੇ ਹੋ

70 ਜੋ ਰੌਨਕ਼ੇ-ਮਕ਼ਤਲ ਮੇਂ ਹੈ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁਆ

71 ਮੇਰੀ ਜ਼ੁਬਾਂ ਕੋ ਇਸ ਤਰਹ ਬਾਂਧਾ ਗਿਆ
72 ਕਿਆ ਬਿਗਾੜੇਗਾ ਭੇੜੀਆ ਗ਼ਮ ਕਾ?
73 ਇਕ ਦਫ਼ਾ ਕਰ ਲੋ ਸ਼ੁਕਰੀਆ ਗ਼ਮ ਕਾ
74 ਬਹੁਤ ਮੀਠੀ ਹੈ, ਚਖ ਲੇ, ਥੋੜੀ ਸੀ ਤੂ ਚਾਸ਼ਨੀ ਗ਼ਮ ਕੀ
75 ਨਾ-ਖ਼ੁਦਾ ਹੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਅਬ ਸੋਚਨਾ ਹੋਗਾ
76 ਨਾਰਾਜ਼ ਕ਼ਿਸਮਤੇ-ਬਸ਼ਰ ਪੇ ਹੋਨਾ ਛੋੜ ਦੇ
77 ਜੀ ਰਹਾ ਥਾ ਜੋ ਗ਼ਮੋਂ ਕੋ ਓੜ੍ਹ ਕਰ
78 ਕਿਉਂ ਭਟਕਨ ਮੇਂ ਫਿਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੋ?
79 ਕੁਛ ਤੋ ਆਜ ਰਕ਼ੀਬੋਂ ਨੇ ਭੀ ਸ਼ਹਿ ਦੀ ਹੋਗੀ
80 ਰੁਕੀਏ! ਨਾ ਬਾਤ-ਬਾਤ ਪੇ ਆਂਸੂ ਬਹਾਈਏ
81 ਰਾਸਤਾ ਜਬ ਕਭੀ ਭੀ ਬਦਲਨਾ ਪੜੇ
82 ਜਿਸਕਾ ਜਿਤਨਾ ਕ਼ਸੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ
83 ਧੂਪ ਜੈਸੇ ਹੈਂ ਯਾ ਵੋਹ ਸਾਏ ਹੈਂ?
84 ਖ਼ੁਦ ਕੋ ਦਿਲਬਰ ਕਾ ਹਿੱਸਾ ਬਨਾ ਲੀਜੀਏ
85 ਕਰ ਲੇਂ ਕ਼ਾਇਮ ਵੋ ਰਾਬਤਾ ਫਿਰ ਸੇ
86 ਕੁਛ ਦਰਦ, ਗ਼ਮ-ਓ-ਨਾਲੇ, ਕੁਛ ਜ਼ਖ਼ਮ ਹਾਦਸੋਂ ਕੇ
87 ਘਰ ਸੇ ਚਲੇ ਥੇ ਮਾਂਗ ਕਰ, ਦੀਵਾਨਗੀ ਕਾ ਸਾਥ
88 ਜਬ ਹਵਾ ਕੀ ਚਾਲ ਆਕਰਸ਼ਕ ਲਗੇ
89 ਕਿਬਰ ਆਪਨੇ ਕੋ ਯਾਰੋ! ਇਸ ਲੀਏ ਹੀ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੂੰ
90 ਬਾਤ ਸੁਨ ਕਰ ਪਿਘਲ ਗਏ ਹੈਂ ਹਮ
91 ਸਪਨਾ ਕਿਸੀ ਕੀ ਪਿਆਸ ਕਾ, ਫਿਰ ਭੀ ਹਰਾ ਰਹਾ
92 ਹਾਰ ਕਰ ਆਂਖੇਂ ਝੁਕਾਨਾ ਨਹੀਂ ਆਤਾ
93 ਚਮਨ ਮੇਂ ਸੇ ਉਸਕਾ ਪਤਾ ਢੂੰਡੀਏਗਾ
94 ਆਂਖ ਕਾ ਨੀਸ਼ਾਨ ਹੈ ਦੀਵਾਰ ਪਰ
95 ਜਬ ਅਸਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਥੋੜਾ ਆਂਚ ਕਾ
96 ਕਹਿਨੇ ਕੋ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ, ਇਕ ਬਾਤ ਖ਼ਾਸ ਅਬ ਭੀ
97 ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਬੜ੍ਹਤੀ ਹੈ ਉਲਫ਼ਤ ਅਪਨੀ
98 ਫਿਰ ਭੀ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ਸਨਮ, ਨਫ਼ਰਤ ਕੋ ਪਾਲ ਕੇ
99 ਰਾਸਤੇ ਮੇਂ ਹਮ ਕੋ ਇਤਫ਼ਾਕਨ ਮਿਲੇ
100 ਰਹਿਤਾ ਜਹਾਂ ਪਰ ਹੈ ਜਹਾਂ ਮੇਰਾ
101 ਵੋ ਕੌਨ ਸਾ ਹੈ ਲਮਹਾ?
102 ਉਸਨੇ ਪੂਛਾ ਤੋ ਆਬ ਦੇ ਡਾਲਾ

103 ਕਲ੍ਹ ਗਿਨੀ ਹੈਂ ਤੁਮ੍ਹਾਰੀ ਸਭੀ ਚਿੱਠੀਆਂ

104 ਬਾਣ ਸ਼ਬਦੋਂ ਕੇ ਮੈਂ ਖਾਊਂ ਅਕਸਰ

105 ਦੀਪਕ ਤੋ ਯੂੰ ਹੀ ਰਾਤ ਕੋ, ਜਲਤਾ ਚਲਾ ਗਿਆ

106 ਗਰ ਦਿਵਾਰੋਂ ਕੀ ਭੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਚਾਹੀਏ

107 ਬੁਰੀ ਨਜ਼ਰ ਕਲੀ ਪੇ ਜਬ ਅਟਕ ਗਈ

108 ਦੂਰ ਨਦੀ ਕੇ ਸਾਹਿਲ ਪਰ

109 ਜਬ ਭੰਵਰੇ ਕੇ ਪੈਰ ਕਲੀ ਪਰ ਬਹਿਨਾ ਚਾਹੇਂ

110 ਗ਼ਮੇ-ਜਾਨਾਂ ਸੇ ਇਕ ਰਸਤਾ, ਗ਼ਮੇਂ ਦੌਰਾਂ ਕੋ ਜਾਤਾ ਹੈ (ਨਾਅਤ ਸ਼ਰੀਫ਼)

111 ਜ਼ਰਾ ਭੀ ਦੇਰ ਨਾ ਹੋਗੀ, ਕਿ ਤੁਮ ਜਬ ਭੀ ਬੁਲਾਓਗੇ (ਨਾਅਤ ਸ਼ਰੀਫ਼)

112 ਤਰੱਦਦ ਕੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਕਿਆ? ਉਸੇ ਘਰ ਤਕ ਜੋ ਲਾਨਾ ਹੈ (ਨਾਅਤ ਸ਼ਰੀਫ਼)

113 ਉਸਕਾ ਹੂੰ, ਏਲਾਨ ਕੀਆ ਹੋ (ਰੂਹਾਨੀ ਗ਼ਜ਼ਲ)

114 ਮਹਿਰੂਮ ਨਾ ਕਰ ਮੁਝਕੋ, ਤੂ ਦੂਰ ਗਿਲਾ ਕਰ ਦੇ(ਰੂਹਾਨੀ ਗ਼ਜ਼ਲ)

115 ਦਸਮੇਸ਼ ਬੋਲਾ, ਛੋੜ ਦੋ ਬਾਤੇਂ ਫ਼ਿਜ਼ੂਲ ਕੀ (ਰੂਹਾਨੀ ਗ਼ਜ਼ਲ)

116 ਗੁਰੂ ਦਸਮੇਸ਼ ਸਾ ਬਾਨੀ ਕਹਾਂ ਥਾ? (ਰੂਹਾਨੀ ਗ਼ਜ਼ਲ)

117 ਜਿਧਰ ਭੀ ਵੋਹ ਗਿਆ ਹੋਗਾ। (ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ- ਰੂਹਾਨੀ ਗ਼ਜ਼ਲ)

118 ਵੋ ਮੁਹੱਬਤ ਸੇ ਭਰਾ ਚਿਹਰਾ, ਕਹਾਂ ਜਾਤਾ ਰਹਾ? (ਮਾਂ ਕਾ ਮਰਸੀਆ)

119 ਜਬ ਸੇ ਮੇਰੇ ਘਰ ਕਾ ਸੂਰਜ ਖੋ ਗਿਆ ਹੈ। (ਬੇਟੇ ਕਾ ਮਰਸੀਆ)

120 ਘਰ ਕਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਵੋ ਖ਼ੁਦ ਹੀ ਖੋਲ੍ਹ ਗਿਆ। (ਸ਼ੌਹਰ ਕਾ ਮਰਸੀਆ)

ਏਕ ਸ਼ੇਅਰ ਕਾ ਪਸ-ਮੰਜ਼ਰ

ਮਹਿਜ਼ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਾ ਹੂੰ, ਜਬ ਗ਼ਜ਼ਲ ਲਿੱਖੂੰ
ਜ਼ਿਹਨ ਮੇਂ ਖ਼ੁਦ ਉਰਦੂ, ਅਰਬੀ, ਫ਼ਾਰਸੀ ਜਾਗੇ।

ਇਸ ਸ਼ੇਅਰ ਕਾ ਮਰਕਜ਼ ਦੋ ਅਲਫ਼ਾਜ਼ ਪੰਜਾਬੀ ਔਰ ਉਰਦੂ ਜ਼ੁਬਾਨੇਂ ਹੈਂ। ਪੰਜਾਬੀ ਜ਼ੁਬਾਨ ਤੋ ਮੁਝੇ ਮੇਰੀ ਵਾਲਿਦਾ ਨੇ ਮੇਰੇ ਜਨਮ ਕੇ ਸਾਥ ਹੀ ਦੇ ਦੀ ਥੀ, ਮਗਰ ਉਰਦੂ ਜ਼ੁਬਾਨ ਮੈਂ ਚਾਹਤੇ ਹੁਏ ਭੀ ਸੀਖ ਨਹੀਂ ਸਕਾ, ਜਬ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵਾਲਿਦ ਮਰਹੂਮ ਔਰ ਚਾਰ ਮਾਮੂੰਜਾਨ ਉਰਦੂ ਕੇ ਆਲਿਮ ਫ਼ਾਜ਼ਿਲ ਥੇ। ਚੜ੍ਹਤੀ ਹੁਈ ਜਵਾਨੀ ਮੇਂ ਏਕ ਬਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀ ਥੀ, ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਬਾ-ਖ਼ੂਬੀ ਲਿਖਨੇ ਲਗਾ ਥਾ ਮਗਰ ਜੋ ਦੋਸਤ ਸਿਖਾ ਰਹਾ ਥਾ ਅਚਾਨਕ ਉਸ ਕਾ ਤਬਾਦਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਔਰ ਮੇਰੀ ਉਰਦੂ ਜ਼ੁਬਾਨ ਸੀਖਨੇ ਕੀ ਗਾੜੀ ਏਕ ਬਾਰ ਫਿਰ ਸੇ ਪਟੜੀ ਸੇ ਉਤਰ ਗਈ ਔਰ ਦੋਬਾਰਾ ਲਾਈਨ ਪਰ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕੀ।

ਮੇਰੇ ਵਾਲਿਦ ਮਰਹੂਮ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨੀ ਫ਼ੌਜ ਮੇਂ ਕਾਮ ਕਰਤੇ ਥੇ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵੋਹ ਰੁੜਕੀ ਛਾਵਨੀ (ਯੂ. ਪੀ.) ਮੇਂ ਹੀ ਤਾਇਨਾਤ ਰਹੇ ਔਰ ਮੁਝੇ ਉਨ ਕੇ ਸਾਥ ਰਹਿਨੇ ਕਾ ਸ਼ਰਫ਼ ਹਾਸਿਲ ਰਹਾ। ਰੁੜਕੀ ਛਾਵਨੀ ਕਾ ਜੋ ਸਿਵਲ ਏਰੀਆ ਹੈ ਉਸ ਮੇਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਆਬਾਦੀ ਔਰ ਦੁਕਾਨੇਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਭਾਈਓਂ ਹੀ ਕੀ ਥੀਂ ਜੋ ਉਰਦੂ ਜ਼ੁਬਾਨ ਹੀ ਬੋਲਤੇ ਥੇ। ਮੇਰਾ ਵਹਾਂ ਆਨਾ ਜਾਨਾ ਲਗਾ ਰਹਿਤਾ ਥਾ। ਯਹਾਂ ਪਰ ਏਕ ਬਾਤ ਔਰ ਬਤਾਤਾ ਚਲੂੰ ਕਿ ਮੈਂ ਭੀ ਰੁੜਕੀ ਕੇ ਸੈਨਿਕ ਸਕੂਲ ਮੇਂ ਕੁਛ ਅਰਸਾ ਪੜ੍ਹਾ ਹੂੰ। ਆਠਵੀਂ ਕਲਾਸ ਤਕ ਹਿੰਦੀ ਹੀ ਮੇਰੀ ਪਹਿਲੀ ਜ਼ੁਬਾਨ ਰਹੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਹਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਹਿੰਦੀ ਹੀ ਤਾਲੀਮ ਦਾ ਏਕ ਮਾਤਰ ਜ਼ਰੀਆ ਥਾ। ਇਸ ਕੇ ਬਾਅਦ ਮੇਰੀ ਮਾਦਰੀ ਜ਼ੁਬਾਨ ਪੰਜਾਬੀ ਹੀ ਮੇਰੀ ਤਾਲੀਮ ਕਾ ਜ਼ਰੀਆ ਰਹੀ। ਰੁੜਕੀ ਕੇ ਸਿਵਲ ਏਰੀਏ ਮੇਂ ਜਬ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਥਾ ਤੋ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੁਕਾਨਦਾਰੋਂ ਕੇ ਸਾਥ ਬਾਤ-ਚੀਤ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਖ਼ੁਦ-ਬ-ਖ਼ੁਦ ਕੁਛ ਨਏ ਅਲਫ਼ਾਜ਼ ਸੀਖਨੇ ਕੋ ਮਿਲ ਜਾਤੇ ਥੇ, ਬਸ ਯਹੀ ਥੋੜ੍ਹੇ-ਥੋੜ੍ਹੇ ਸੀਖੇ ਹੁਏ ਅਲਫ਼ਾਜ਼ ਹੀ ਆਗੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮੇਂ ਕਾਮ ਆਏ। ਜਬ ਮੇਰੇ ਸਾਥੀ ਸ਼ੋਅਰਾ ਔਰ ਦੋਸਤੋਂ ਕੋ ਯੇਹ ਮਾਲੂਮ ਹੁਆ ਕਿ ਮੈਨੇ ਉਰਦੂ ਜ਼ੁਬਾਨ ਕੀ ਬਾਕ਼ਾਇਦਾ ਤਾਲੀਮ ਹਾਸਿਲ ਨਹੀਂ ਕੀ ਹੈ ਔਰ ਮੁਝੇ ਉਰਦੂ ਜ਼ੁਬਾਨ ਲਿਖਨੀ/ ਪੜ੍ਹਨੀ ਨਹੀਂ ਆਤੀ ਬਲਕਿ ਸੁਨਤੇ-ਸੁਨਾਤੇ ਹੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਬਹੁਤ ਸੀਖ ਲੀ ਹੈ ਤੋ ਉਨ੍ਹੋਂ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨੀ ਹੁਈ ਔਰ ਏਕ ਦੋਸਤ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਉਰਦੂ ਜ਼ੁਬਾਨ ਕੀ ਬਾਕ਼ਾਇਦਾ ਤਾਲੀਮ ਨਾ ਲੇਨੇ ਕੇ ਬਿਨਾ ਹੀ ਤੁਮ ਉਰਦੂ ਮੇਂ ਅੱਛੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਕਹਿ ਲੇਤੇ ਹੋ, ਅਗਰ ਤੁਮ ਨੇ ਉਰਦੂ ਜ਼ੁਬਾਨ ਕੀ ਬਾਕ਼ਾਇਦਾ ਤਾਲੀਮ ਹਾਸਿਲ ਕੀ ਹੋਤੀ ਤੋ ਤੁਮ੍ਹਾਰਾ ਨਾਮ ਉਰਦੂ ਸ਼ੋਅਰਾ ਮੇਂ ਪੇਸ਼-ਪੇਸ਼ ਹੋਤਾ ਤੋ ਮੁਝੇ ਯੇਹ ਊਪਰ ਵਾਲਾ ਸ਼ੇਅਰ ਕਹਿਨਾ ਪੜਾ।

ਏਕ ਬਾਤ ਔਰ ਮੈਂ ਯਹਾਂ ਵਾਜਿਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹਤਾ ਹੂੰ ਕਿ ਇਸ ਮਜਮੁਏ ਕੀ ਗ਼ਜ਼ਲੋਂ ਕਾ ਜਨਮ-ਕਾਲ ਆਜ ਸੇ ਪਚਾਸ ਸਾਲ ਪੀਛੇ ਤਕ ਫ਼ੈਲਾ ਹੁਆ ਹੈ। ਇਨ ਮੇਂ ਕੁਛ

ਗ਼ਜ਼ਲੇਂ ਮੇਰੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੌਰ ਕੀ ਭੀ ਹੈਂ, ਉਨਹੇਂ ਮੈਨੇ ਵੈਸੇ ਕਾ ਵੈਸੇ ਹੀ ਰਹਿਨੇ ਦੀਆ ਹੈ ਤਾ ਕਿ ਯੇਹ ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਮੈਂ ਸ਼ੁਰੂ-ਸ਼ੁਰੂ ਮੇਂ ਕਿਸ ਤਰਹ ਕੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਕਰਤਾ ਥਾ। ਉਨ ਮੇਂ ਕੁਛ ਬਹਿਰ/ਵਜ਼ਨ ਕੀ ਕਮੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਗੀ, ਮੁਝੇ ਇਸ ਬਾਤ ਕਾ ਇਲਮ ਹੈ। ਮੈਂ ਚਾਹਤਾ ਤੋ ਉਨ ਗ਼ਜ਼ਲੋਂ ਕੋ ਆਜ ਦਰੁਸਤ ਕਰਕੇ ਆਪ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਤਾ ਥਾ, ਲੇਕਿਨ ਮੈਨੇ ਐਸਾ ਕਰਨਾ ਵਾਜਿਬ ਨਹੀਂ ਸਮਝਾ ਕਿਉਂਕਿ ਐਸਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਉਨ ਕੀ ਉਸ ਦੌਰ ਕੀ ਖ਼ੁਸ਼ਬੂ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਤੀ। ਇਸ ਲੀਏ ਆਪ ਉਨ ਗ਼ਜ਼ਲੋਂ ਕੋ ਯਹੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਦਿਮਾਗ਼ ਮੇਂ ਰਖ ਕਰ ਪੜ੍ਹੇਂ ਕਿ ਆਪ ਏਕ ਨੌ-ਸਿਖੀਏ ਕੀ ਸ਼ਾਇਰੀ ਪੜ੍ਹ ਰਹੇ ਹੈਂ ਔਰ ਯੇਹ ਭੀ ਜ਼ਿਹਨ ਮੇਂ ਰੱਖੀਏ ਕਿ ਖ਼ੁਦਾ ਕੀ ਜ਼ਾਤ ਕੇ ਬਗ਼ੈਰ ਔਰ ਕੋਈ ਭੀ ਚੀਜ਼ ਮੁਕੰਮਲ ਔਰ ਕਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ। ਮੇਰਾ ਖ਼ਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਮੇਰੀ ਬਾਤ ਸੇ ਜ਼ਰੂਰ ਇਤਫ਼ਾਕ਼ ਰੱਖੇਂਗੇ।

ਦੋਸਤੋਂ ਕੀ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਹੈ ਕਿ ਵੋਹ ਮੁਝੇ ਇਤਨਾ ਪਿਆਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਵਕ਼ਤ-ਬਾ-ਵਕ਼ਤ ਮੁਝੇ ਅਪਨੇ ਕੀਮਤੀ ਮਸ਼ਵਰੋਂ ਸੇ ਨਿਵਾਜ਼ਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ। ਇਨ ਦੋਸਤੋਂ ਮੇਂ ਸਰਦਾਰ ਗੁਰਚਰਨ ਗਿੱਲ ਮਨਸੂਰ ਸਾਹਿਬ ਔਰ ਮੀਆਂ ਮੁਹੰਮਦ ਫ਼ਾਜ਼ਿਲ ਸਾਹਿਬ ਜੋ ਖ਼ੁਦ ਭੀ ਦੋਨੋਂ ਅੱਛੇ ਗ਼ਜ਼ਲ-ਗੋ ਹੈਂ ਪੇਸ਼-ਪੇਸ਼ ਹੈਂ, ਉਨਕਾ ਮੈਂ ਤਹੇ-ਦਿਲ ਸੇ ਸ਼ੁਕਰੀਆ ਅਦਾ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨ ਕੀ ਬਦੌਲਤ ਮੇਰਾ ਯੇਹ ਉਰਦੂ ਗ਼ਜ਼ਲੋਂ ਕਾ ਪਹਿਲਾ ਮਜਮੁਆ ਆਪ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਅਪਨੇ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਦੋਸਤ ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਜੀ ਕਾ ਭੀ ਸ਼ੁਕਰੀਆ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਜਿਨਹੋਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਗ਼ਜ਼ਲੇਂ ਗੁਰਮੁਖੀ ਹਰਫ਼ੀ ਮੇਂ ਟਾਈਪ ਕੀ ਹੈਂ ਔਰ ਸ਼ੁਕਰੀਆ ਅਦਾ ਕਰਨੇ ਸੇ ਭੀ ਰੋਕ ਦੀਆ ਹੈ। ਸਰਦਾਰ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਸਰ੍ਹੀ, ਕੈਨੇਡਾ ਸੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਮੇਂ ਏਕ ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਅਖ਼ਬਾਰ'ਚੜ੍ਹਦਾ ਸੂਰਜ' ਸ਼ਾਇਆ ਕਰਤੇ ਹੈਂ। ਇਸ ਮਜਮੁਏ ਮੇਂ ਮੈਨੇ ਕੁਛ ਗ਼ਜ਼ਲੇਂ ਮਾਅਰਫ਼ਤ ਕੇ ਰੰਗ ਮੇਂ ਕਹੀ ਹੈਂ ਔਰ ਜਿਨ੍ਹੇਂ ਮੈਨੇ ਨਾਅਤ-ਸ਼ਰੀਫ਼ ਕਾ ਨਾਮ ਦੀਆ ਹੈ। ਅਗਰ ਆਪ ਕੋ ਲਗੇ ਕਿ ਯੇਹ ਨਾਅਤ-ਸ਼ਰੀਫ਼ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਤੋ ਆਪ ਇਨ੍ਹੇਂ ਰੂਹਾਨੀ ਗ਼ਜ਼ਲੇਂ ਕਹਿ ਸਕਤੇ ਹੈਂ। ਜਬ ਆਪ ਮੇਰੀ ਗ਼ਜ਼ਲੇਂ ਪੜ੍ਹੇਂਗੇ ਤਬ ਜ਼ਰੂਰ ਸੋਚੇਂਗੇ ਕਿ ਅਗਰ ਮੈਨੇ ਉਰਦੂ ਕੀ ਬਾਕ਼ਾਇਦਾ ਤਾਲੀਮ ਹਾਸਿਲ ਕੀ ਹੋਤੀ ਤੋ ਫਿਰ ਉਰਦੂ ਗ਼ਜ਼ਲ ਮੇਂ ਮੇਰਾ ਮੁਕ਼ਾਮ ਕਹਾਂ ਪਰ ਹੋਤਾ ਜਬਕਿ ਉਰਦੂ ਕੀ ਸੀੜ੍ਹੀ ਪਰ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾ ਕ਼ਦਮ ਰਖ ਹੀ ਚੁਕਾ ਹੂੰ, ਆਪਕਾ ਪਿਆਰ ਮਿਲਾ ਤੋ ਇਸ ਰਾਸਤੇ ਪਰ ਮੁਝੇ ਆਗੇ ਬੜ੍ਹਨੇ ਮੇਂ ਕੋਈ ਦਿੱਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਗੀ, ਤੋ ਫਿਰ ਕਹਿ ਹੀ ਦੀਜੀਏ, ਆਮੀਨ... !

ਗੁਰਦਰਸ਼ਨ ਬਾਦਲ
1 ਅਕਤੂਬਰ, 2013
ਸਰੀ, ਕੈਨੇਡਾ
ਫ਼ੋਨ: 604-572-7360

◆

ਕਿਤਨਾ ਕਮਾਲ ਤੇਰੇ, ਰੁਖ਼ ਪੇ ਸ਼ਬਾਬ ਆਇਆ।
ਨੈਨੋਂ ਮੇਂ ਜਬ ਸੇ ਦੇਖਾ, ਤੋ ਦਿਲ ਨਾ ਤਾਬ ਆਇਆ।

ਬਾਹੋਂ ਸੇ ਸੁਨ ਪੜੀ ਥੀ, ਝਨਕਾਰ ਚੂੜੀਓਂ ਕੀ,
ਸ਼ੀਸ਼ਾ-ਏ-ਦਿਲ ਮੇਂ ਮੈਂ ਥਾ, ਮੁਝਕੋ ਯੇ ਖ਼ਾਬ ਆਇਆ।

ਸੌ-ਸੌ ਉਮੀਦ ਲੇ ਕਰ, ਭੇਜਾ ਪੈਗ਼ਾਮ ਮੈਨੇ,
ਟੂਟਾ ਥਾ ਦਿਲ ਮਿਰਾ ਜਬ, ਤੇਰਾ ਜਵਾਬ ਆਇਆ।

ਨਾ ਦਿਨ ਕੋ ਚੈਨ ਆਈ, ਨਾ ਸ਼ਬ ਕੋ ਨੀਂਦ ਆਈ,
ਇਸ ਦਿਲ ਮੇਂ ਤੁਮ ਥੇ, ਯਾ ਫਿਰ, ਗ਼ਮ ਬੇ-ਹਿਸਾਬ ਆਇਆ।

ਅਰਮਾਂ ਮਚਲ ਉਠੇ ਤੋ, "ਬਾਦਲ" ਭੀ ਖ਼ੂਬ ਬਰਸੇ,
ਜੈਸੇ ਕਿ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਮੇਂ, ਸੌ-ਸੌ ਸੈਲਾਬ ਆਇਆ।

◆

ਮਿਰੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀਓਂ ਕੀ ਦੁਨੀਆ ਕੋ ਨਾ ਠੁਕਰਾਓ, ਤੋ ਅੱਛਾ ਹੈ।
ਮਿਰੇ ਗੁਲਸ਼ਨ ਮਹਿਕਤੇ ਮੇਂ ਨਾ ਆਗ ਲਗਾਓ, ਤੋ ਅੱਛਾ ਹੈ।

ਥਾ ਅੱਛਾ ਗਰ ਵੀਰਾਨੇ ਮੇਂ ਤੁਮ ਮੇਰਾ ਸਾਥ ਦੇ ਸਕਤੇ,
ਅਬ ਇਨ ਬਹਾਰੋਂ ਕੋ ਵੀਰਾਨੇ ਨਾ ਬਨਾਓ, ਤੋ ਅੱਛਾ ਹੈ।

ਹਾਂ ਮੈਨੇ ਰਾਹ ਬਹਾਰੋਂ ਕੀ ਥੀ ਦੇਖੀ ਜਾਗ ਕਰ ਰਾਤੇਂ,
ਅਬ ਇਨ ਆਈ ਬਹਾਰੋਂ ਕੋ ਨਾ ਲੌਟਾਓ, ਤੋ ਅੱਛਾ ਹੈ।

ਮਿਰੇ ਜੀਵਨ ਕੀ ਨਈਆ ਹੈ ਤੁਮਾਰੇ ਹਾਥ ਮੇਂ ਅਬ ਤੋ,
ਅਗਰ ਚਾਹੋਂ ਡੁਬੋ ਡਾਲੋ ਜੋ ਪਾਰ ਲਗਾਓ, ਤੋ ਅੱਛਾ ਹੈ।

ਹੂੰ ਚਾਹਤਾ ਚਾਰ ਦਿਨ "ਬਾਦਲ" ਮੈਂ ਦੇਖੂੰ ਔਰ ਦੁਨੀਆ ਕੋ,
ਮਿਰੀ ਆਈ ਸੇ ਪਹਿਲੇ ਤੁਮ, ਨਾ ਮਿਟਾਓ, ਤੋ ਅੱਛਾ ਹੈ।

◆

ਵੋ ਆਈ ਔਰ ਆਗ ਲਗਾ ਗਈ।
ਆਗ ਸੁਲਗੀ, ਤਨ ਜਲਾ ਗਈ।

ਦਿਲ ਹੀ ਬਚਾ ਸ਼ੋਅਲੋਂ ਸੇ ਮਿਰਾ,
ਵੋ ਪਛਤਾਈ ਜਬ ਨਿਗਾਹ ਗਈ।

ਹਰ ਨਜ਼ਰ ਦੇਤੀ ਰਹੀ ਧੋਕਾ,
ਖ਼ੁਦ ਖਾ ਗਈ ਜਬ ਟਕਰਾਅ ਗਈ।

ਮਾਲੂਮ ਹੁਆ ਹੋਸ਼ ਆਨੇ ਪਰ,
ਜਾਨੇ ਕਬ ਕ਼ਿਆਮਤ ਪਿਲਾ ਗਈ!

ਜਾਨੇ ਕਬ ਅਫ਼ਸਾਨੇ ਬਨ ਗਏ?
ਬਹਾਰੋਂ ਕੋ ਹਵਾ ਫ਼ੁਸਫ਼ੁਸਾ ਗਈ?

ਪੱਥਰ ਤੋ ਭੀਗਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ "ਬਾਦਲ",
ਤਬਦੀਲੀ ਤੁਝ ਮੇਂ ਕੈਸੇ ਆ ਗਈ?

◆

ਮੇਰਾ ਯੇ ਕਹਿਨਾ, ਤੁਮ ਸੇ ਮੁਹੱਬਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।
ਤੁਮ ਨੇ ਯੇ ਸਮਝਾ, ਤੇਰੀ ਇਬਾਦਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।

ਤੇਰੇ ਯੇ ਦੋ ਨੈਨਾਂ ਭੀ ਗ਼ਜ਼ਬ ਕੇ ਹੈਂ ਜ਼ਾਲਿਮ!
ਤਬ ਕ਼ਤਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਬ ਸ਼ਰਾਰਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।

ਬੈਠੋ ਨਾ ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਮੇਂ ਯੂੰ ਥਾਮੇ ਹੁਏ ਦਿਲ,
ਹਮ ਦਿਲ ਹੀ ਕੀ ਬਿਆਂ ਯੇ ਹਾਲਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।

ਯੇ ਚਾਂਦਨੀ, ਰੰਗੀਨੀ ਯੇ ਦੂਧੀਆ ਪਰਬਤ,
ਸਭ ਆਜ ਤਨਹਾਈ ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।

ਤੁਮ ਫੂਲ, ਮੈਂ ਹੂੰ ਕਾਂਟਾ, ਹੈ ਡਾਲੀ ਤੋ ਵੋ ਹੀ,
ਦਿਲ ਕੋ ਤਭੀ ਤੋ ਨਜ਼ਰੇ-ਇਨਾਇਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।

ਖ਼ਾਰ ਹੀ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ, ਹਰ ਇਕ ਜਗਹ "ਬਾਦਲ",
ਯਾਦ ਹਮ ਤੁਮ ਕੋ, ਜਿਸ ਭੀ ਸੂਰਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।

◆

ਮੁਝਕੋ ਇਕ ਬਾਤ ਬਤਾ ਦੋ, ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਹੂੰ ਮੈਂ।
ਜ਼ੁਲਫ਼ੇਂ ਮੁਖੜੇ ਸੇ ਹਟਾ ਦੋ, ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਹੂੰ ਮੈਂ।

ਕੱਲ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਤੋ ਨਹੀਂ, ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ?
ਮੁਝਕੋ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਲੌਟਾ ਦੋ, ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਹੂੰ ਮੈਂ।

ਐਸੀ ਵੀਰਾਨੀਓਂ ਮੇਂ ਮੇਰਾ, ਸਮਯ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਟਤਾ,
ਦਰਦੇ-ਦਿਲ ਕੋ ਘਟਾ ਦੋ, ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਹੂੰ ਮੈਂ।

ਕੱਲ ਸਹਿਰ ਸੇ ਹੀ ਬੁਰਾ, ਹਾਲ ਹੈ ਨਾਦਾਂ ਦਿਲ ਕਾ,
ਜ਼ਰਾ ਦਿਲ ਕੋ ਬਹਿਲਾ ਦੋ, ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਹੂੰ ਮੈਂ।

ਯੇ ਆਤਿਸ਼ ਤੋ ਮਿਰੇ ਦਿਲ ਮੇਂ, ਹੈ ਕਬ ਸੇ ਲਗੀ ਹੁਈ,
ਅਬ ਦਾਮਨ ਮੇਂ ਭੀ ਲਗਾ ਦੋ, ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਹੂੰ ਮੈਂ।

ਤੁਮਕੋ ਭੀ ਮੇਰੀ ਯਾਦ ਕਭੀ, ਆਈ ਕਿ ਨਹੀਂ "ਬਾਦਲ"?
ਬਸ ਇਤਨੀ ਸੀ ਬਾਤ ਬਤਾ ਦੋ, ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ ਹੂੰ ਮੈਂ।

◆

ਬਹੁਤ ਰੋਏ ਹੈਂ ਉਨ ਅਸ਼ਕੋਂ ਕੀ ਖ਼ਾਤਿਰ।
ਜੋ ਗਿਰਤੇ ਹੈਂ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਕੀ ਇੰਤਹਾ ਪਰ।

ਜੋ ਚਲਤਾ ਥਾ ਕਭੀ ਮੇਰੇ ਬਰਾਬਰ,
ਵੋ ਸਾਯਾ ਧੂਪ ਸੇ ਭਾਗਾ ਹੈ ਆਖ਼ਿਰ।

ਕਲੀ ਭੰਵਰੇ ਸੇ ਬੋਲੀ ਮੁਸਕੁਰਾ ਕਰ।
ਅਭੀ ਆਧੇ ਹੀ ਨਿਕਲੇ ਹੈਂ ਮਿਰੇ ਪਰ।

ਚਮਨ ਕੇ ਪਾਸ ਜੋ ਮੈਨੇ ਸੁਨੀ ਥੀ,
ਹੈ ਵੈਸੀ ਹੀ ਤਿਰੇ ਆਂਚਲ ਕੀ ਸਰ-ਸਰ।

ਕਰਿਸ਼ਮਾ ਏਕ ਐਸਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ,
ਉਛਲਤਾ ਚਾਂਦ ਪਰ ਦੇਖੋ ਸਮੰਦਰ।

ਹਵਾ ਇਸਕੋ ਗਿਰਾ ਸਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ,
ਮੁਹੱਬਤ ਸੇ ਬਨਾ ਹੈ ਰੇਤ ਕਾ ਘਰ।

ਕਤਰ ਡਾਲੇ ਹੈਂ ਪਰ ਪਕਸ਼ੀ ਕੇ ਤੁਮਨੇ,
ਉੜੇਗਾ ਫਿਰ ਭੀ ਯੇ "ਬਾਦਲ" ਕੇ ਸਰ ਪਰ।

◆

ਆਂਚਲ ਤੇਰਾ ਜੋ ਕਾਂਧੇ ਸੇ ਜੋ ਸਰਕਾ ਹੋਗਾ।
ਸੂਖਾ ਥਾ ਜੋ ਪੱਤਾ, ਕੁਛ ਤੋ ਕਾਂਪਾ ਹੋਗਾ।

ਗੁਲ ਕੇ ਸੀਨੇ ਮੇਂ ਜੋ ਖ਼ੰਜਰ ਉਤਰਾ ਹੋਗਾ।
ਗੁਲ ਉਕਰਾ ਥਾ ਜੋ ਖ਼ੰਜਰ ਪੇ, ਵੋ ਤੜਪਾ ਹੋਗਾ।

ਡੂਬੇ ਹੈਂ ਤਭੀ ਦਿਨ ਵਕ਼ਤ ਕੇ ਅੰਧੇਰੋਂ ਮੇਂ,
ਇਨ ਕੇ ਉਜਾਲੋਂ ਨੇ ਕਭੀ ਵਕ਼ਤ ਕੋ ਲੂਟਾ ਹੋਗਾ।

ਖ਼ਾਰੋਂ ਕੀ ਨੋਕੋਂ ਪੇ ਤਭੀ ਫੂਲ ਖਿਲੇ ਹੈਂ,
ਖ਼ਾਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਤੁਮਨੇ ਪਿਆਰ ਸੇ ਦੇਖਾ ਹੋਗਾ।

ਫੂਲੋਂ ਸੇ ਤੂ ਸਹਿਲਾਅ ਕਾਂਟੋ ਕੀ ਚੁਭਨ, ਪਰ
ਆਰਾਮ ਤੋ ਫਿਰ ਭੀ ਰਫ਼ਤਾ-ਰਫ਼ਤਾ ਹੋਗਾ।

ਅਪਨੇ ਆਂਸੂ ਹੀ ਯੇ ਦੋ-ਚਾਰ ਮੁਝੇ ਦੇ ਦੋ,
ਹੱਕ਼ ਇਨਕੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਪੇ ਤੋ ਅਪਨਾ ਹੋਗਾ।

ਝਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਫੂਲ ਤਬੱਸੁਮ ਸੇ ਤਿਰੇ ਮੁੱਖ ਸੇ,
ਇਨਹੀ ਕੋ ਯੇ "ਬਾਦਲ" ਕਵਿਤਾ ਕਹਿਤਾ ਹੋਗਾ।

◆

ਮੈਂ ਲਟਕ ਸਕਤਾ ਹੂੰ ਅਬ ਭੀ ਦਾਰ ਪਰ।
ਨਾ ਕਰੋ ਤੁਮ ਸ਼ੱਕ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰ ਪਰ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕੀ ਠੇਲ ਦੀ ਕਸ਼ਤੀ, ਮਗਰ
ਕਰ ਸਕਾ ਇਤਬਾਰ ਨਾ ਪਤਵਾਰ ਪਰ।

ਕੋਈ ਸਾਬੁਨ ਧੋ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਉਸੇ,
ਦਾਗ਼ ਲਗ ਜਾਏ ਅਗਰ ਕਿਰਦਾਰ ਪਰ।

ਹਰ ਦਫ਼ਾ ਹੀ ਜੀਤ ਕਰ ਰੋਏ ਹੈਂ ਵੋ,
ਹਾਰ ਕਰ ਭੀ ਮੈਂ ਹੰਸਾ ਹੂੰ ਹਾਰ ਪਰ।

ਮੇਰੀ ਗਰਦਨ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖ਼ਮ ਰਹੀ,
ਔਰ ਉਪਰ ਕੋ ਉਠੀ ਹਰ ਵਾਰ ਪਰ।

ਕੌਨ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਸਾ ਦੋ ਹਮੇਂ,
ਲਬ ਫ਼ਕ਼ਤ ਰਖ ਲੇਨੇ ਦੋ ਰੁਖ਼ਸਾਰ ਪਰ।

ਨਰਕ ਮੇਂ ਭੀ ਉਸਕੋ ਨਫ਼ਰਤ ਹੀ ਮਿਲੇ,
ਜੋ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਭਰੋਸਾ ਯਾਰ ਪਰ।

ਪੱਤੀਓਂ ਨੇ ਰਾਜ਼ ਯੇ "ਬਾਦਲ" ਕਹਾ,
ਫੂਲ ਭਾਰੀ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ ਖ਼ਾਰ ਪਰ।

◆

ਮੇਰੀ ਹੀ ਮੁਹੱਬਤ ਕਾ, ਗਿਰਤਾ ਹੈ ਕ਼ਿਲਾ ਕਿਉਂ ਕਰ?
ਹਰ ਬਾਰ ਇਨਾਮ ਐਸਾ, ਮੁਝਕੋ ਹੀ ਮਿਲਾ ਕਿਉਂ ਕਰ?

ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਬਸੀ ਦਿਲ ਮੇਂ, ਫਿਰ ਮੁਝ ਸੇ ਗ਼ਜ਼ਲ ਰੂਠੀ,
ਜਬ ਤੁਮ ਨਾ ਬਨੇ ਅਪਨੇ, ਗ਼ੈਰੋਂ ਸੇ ਗਿਲਾ ਕਿਉਂ ਕਰ?

ਦਰਿਆ ਮੇਂ ਕਭੀ ਮਰਨਾ, ਸਹਿਰਾਅ ਮੇਂ ਕਭੀ ਸੜਨਾ,
ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਮੁਹੱਬਤ ਕੋ, ਐਸਾ ਹੀ ਸਿਲਾ ਕਿਉਂ ਕਰ?

ਆਂਚਲ ਨਾ ਤਿਰਾ ਸਰਕਾ, ਨਾ ਹੋਂਠ ਖੁਲ੍ਹੇ ਤੇਰੇ,
ਜਬ ਬੰਦ ਹਵਾ ਥੀ ਫਿਰ, ਪੱਤਾ ਵੋ ਹਿਲਾ ਕਿਉਂ ਕਰ?

ਜੜ੍ਹ ਘਰ ਮੇਂ ਰਹੀ ਜਿਸਕੀ, ਸਾਇਆ ਭੀ ਗਲੀ ਮੇਂ ਥਾ,
ਉਸ ਪੇੜ ਕਾ ਹਰ ਗ਼ੁੰਚਾ, ਗ਼ੈਰੋਂ ਕੇ ਖਿਲਾ ਕਿਉਂ ਕਰ?

ਮਰਹਮ ਸੇ ਜੋ ਮਿਲ ਕਰ ਭੀ, ਬੜ੍ਹਤਾ ਹੀ ਗਿਆ "ਬਾਦਲ",
ਅਬ ਤਕ ਨਾ ਸਮਝ ਆਈ, ਵੋ ਜ਼ਖ਼ਮ ਮਿਲਾ ਕਿਉਂ ਕਰ?

◆

ਕਿਸੀ ਕਾ ਜ਼ਿਹਨ ਲੇ ਕੇ, ਔਰ ਦਿਲ ਮੇਂ ਕਿਰਚੀਆਂ ਲੇ ਕਰ।
ਸਜਾ ਕਰ ਪਿਆਰ ਹੋਠੋਂ ਪਰ, ਵੋ ਆਏ ਤਲਸ਼ੀਆਂ ਲੇ ਕਰ।

ਬਹੁਤ ਮਾਯੂਸ ਹੋ ਕਰ, ਜੋ ਚਲਾ ਹੈ ਕੈਂਚੀਆਂ ਲੇ ਕਰ।
ਯੇ ਵੋ ਹੀ ਸ਼ਖ਼ਸ ਹੈ ਜੋ, ਘੂਮਤਾ ਥਾ ਡੋਰੀਆਂ ਲੇ ਕਰ।

ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ੌਕ਼ ਸੇ ਪੜ੍ਹਤਾ ਹੂੰ ਅਬ, ਕਰਤਾ ਨਹੀਂ ਥਾ ਦਿਲ,
ਕਿ ਜਬ ਅਖ਼ਬਾਰ ਆਤੀ ਥੀ, ਵਿਸ਼ੈਲੀ ਸੁਰਖ਼ੀਆਂ ਲੇ ਕਰ।

ਕਮਾਏ ਸੁਖ ਹੀ ਸੁਖ ਜਿਸਨੇ, ਉਸੇ ਘਰ ਹੀ ਕੇ ਜਾਨੇ ਹੈਂ,
ਜਹਾਂ ਜਾਨੇ, ਗਏ ਔਰੋਂ ਕੀ ਜੋ ਨਾਦਾਨੀਆਂ ਲੇ ਕਰ।

ਬਤਾਤਾ ਹੂੰ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕੋ ਰਾਜ਼ ਕੀ ਬਾਤੇਂ, ਕਿ ਯੇ ਲੀਡਰ,
ਨਕ਼ਾਬ ਓੜ੍ਹੇਂ, ਪਹਿਨ ਚਸ਼ਮੇਂ, ਚਲੇਂ ਫਿਰ ਛਤਰੀਆਂ ਲੇ ਕਰ।

ਤਅੱਜੁਬ ਹੈ ਕਿ ਲਹਿਰੋਂ ਨੇ, ਬਚਾਇਆ ਏਕ ਕਸ਼ਤੀ ਕੋ,
ਜਿਸੇ ਗਹਿਰੇ ਸਮੰਦਰ ਮੇਂ, ਗਈ ਥੀਂ ਮਛਲੀਆਂ ਲੇ ਕਰ।

ਜਨਮ ਮੈਨੇ ਜਹਾਂ ਪਰ ਥਾ ਲੀਆ "ਬਾਦਲ", ਵਹੀਂ ਪਰ ਹੀ,
ਚਲੇ ਜਾਨਾ ਮਿਰੇ ਬੱਚੋ! ਯੇ ਮੇਰੀ ਅਸਥੀਆਂ ਲੇਕਰ।

◆

ਜਬ ਭੀ ਨਾਦਾਨੀ ਕੇ ਉਪਰ ਔਰ ਨਾਦਾਨੀ ਹੁਈ।
ਔਰ ਬੜ੍ਹਤੇ ਹੀ ਗਏ ਮਸਲੇ, ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੁਈ।

ਜ਼ੋਰ ਅਜ਼ਮਾਇਆ ਬਹੁਤ, ਲੇਕਿਨ ਵੋ ਪੱਤਾ ਨਾ ਹਿਲਾ,
ਆਂਧੀਓਂ ਹੀ ਕੋ ਥੀ ਆਖ਼ਿਰ ਮੇਂ ਪਸ਼ੇਮਾਨੀ ਹੁਈ।

ਆਖੇਂ ਟਕਰਾਈ ਥੀ ਜਬ, ਤੋ ਦਿਲ, ਜਿਗਰ ਅਰ ਸੋਚ ਤਕ,
ਜੋ ਭੀ ਮੇਰੀ ਚੀਜ਼ ਥੀ, ਵੋ ਸਾਰੀ ਬੇਗਾਨੀ ਹੁਈ।

ਤਬ ਤਲਕ ਜਲਤਾ ਰਹਾ ਮੈਂ, ਜਬ ਤਲਕ ਸ਼ੋਅਲੇ ਰਹੇ,
ਟਿਕ ਗਿਆ ਦਿਲ, ਜਬ ਮੁਹੱਬਤ ਸੇ ਨਿਗੇਹਬਾਨੀ ਹੁਈ।

ਆਗ ਸੇ ਜਲਤੀ, ਤੋ ਰਹਿਤਾ ਹਰ ਬਸ਼ਰ ਹੀ ਬੇ-ਨਿਆਜ਼,
ਮੋਮਬੱਤੀ ਪੱਥਰੋਂ ਕੇ ਡਰ ਹੀ ਸੇ ਪਾਨੀ ਹੁਈ।

ਬੀਜ, ਖਾਦੇਂ ਅਰ ਦਵਾਈਆਂ, ਸਭ ਪਹੁੰਚ ਸੇ ਦੂਰ ਹੈਂ,
ਆਜ-ਕਲ ਤੋ ਮੌਤ ਸੇ ਮਹਿੰਗੀ ਹੈ ਕਿਰਸਾਨੀ ਹੁਈ।

ਉਸ ਸੇ ਟਕਰਾਨੇ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਭੀ ਕਭੀ ਮਤ ਸੋਚਨਾ,
ਆਜ-ਕਲ ਸ਼ੋਅਰਾ ਮੇਂ "ਬਾਦਲ" ਚੀਜ਼ ਹੈ ਮਾਨੀ ਹੁਈ।

◆

ਸੀਖ ਪਹਿਲੇ ਤੂ ਜੀਨਾ ਕਿਸੀ ਕੇ ਲੀਏ।
ਇਲਤਿਜਾ ਕਰ ਫਿਰ ਅਪਨੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਕੇ ਲੀਏ।

ਬਾਤ ਲਮਹੋਂ ਕੀ ਲਮਹੋਂ ਮੇਂ ਹੋਗੀ, ਮਗਰ
ਇਕ ਸਦੀ ਚਾਹੀਏ, ਇਕ ਸਦੀ ਕੇ ਲੀਏ।

ਹਰ ਜਗਹ ਬਾਤ ਫ਼ੈਸ਼ਨ ਕੀ ਜਚਤੀ ਨਹੀਂ,
ਹਰ ਜਗਹ, ਹੈ ਜਗਹ ਸਾਦਗੀ ਕੇ ਲੀਏ।

ਬਸ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ, ਹੈ ਸਮੰਦਰ ਬਹੁਤ,
ਇਨ ਦੋ ਹੋਟੋਂ ਕੋ ਅਬ ਤਸ਼ਨਗੀ ਕੇ ਲੀਏ।

ਯੇ ਜੋ ਪਾਨੀ ਯਾ ਪਾਨੀ ਕੀ ਪਰਛਾਈ ਹੈ,
ਜੋ ਭੀ ਹੈ, ਹੈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕੇ ਲੀਏ।

ਬਾਤ ਕਲ੍ਹ ਕੀ ਯਾ ਪਰਸੋਂ ਕੀ ਫਿਰ ਸੋਚਨਾ,
ਸੋਚਨਾ ਹੈ ਤੋ ਸੋਚੋ ਅਭੀ ਕੇ ਲੀਏ।

ਜੰਗ ਕਰਨੀ ਹੈ? ਹਥਿਆਰ ਪੈਦਾ ਕਰੋ,
ਕੁਛ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪੜੇ ਸ਼ਾਨਤੀ ਕੇ ਲੀਏ।

ਲਿਖ ਕੇ ਪੱਤਰ ਤੂ ਉਸਕੋ ਨਾ ਪਕੜਾਅ ਸਕਾ,
ਦਿਲ, ਜਿਗਰ ਚਾਹੀਏ ਆਸ਼ਿਕ਼ੀ ਕੇ ਲੀਏ।

ਗਰ ਅਭੀ ਤਕ ਨਦੀ ਹੋ, ਸਮੰਦਰ ਬਨੋ,
ਬਨਕੇ "ਬਾਦਲ" ਯੂੰ ਬਰਸੋ ਸਭੀ ਕੇ ਲੀਏ।

◆

ਝੀਲ ਸੀ ਇਕ ਆਂਖ ਮੇਂ ਕੁਛ ਘਾਵ ਦੇਖੇ ਹੈਂ।
ਡੂਬ ਜਾਓ, ਦੂਸਰੀ ਮੇਂ ਖ਼ਾਬ ਦੇਖੇ ਹੈਂ।

ਬਸ ਮੁਹੱਬਤ ਹੀ ਮੁਹੱਬਤ ਥੀ ਹਮਾਰੇ ਚਾਰ-ਸੂ,
ਖ਼ਾਬ ਹਮਨੇ ਭੀ ਬਹੁਤ ਨਾਯਾਬ ਦੇਖੇ ਹੈਂ।

ਖ਼ੂਨ ਕੇ ਕੁਛ ਘੂੰਟ, ਆਂਸੂ ਅਰ ਪਸੀਨਾ ਪੀ ਲੀਏ,
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੇ ਕੈਸੇ-ਕੈਸੇ ਆਬ ਦੇਖੇ ਹੈਂ।

ਏਕ ਲਮਹੇ ਜਾਨ ਵਾਰੋਂ, ਦੂਸਰੇ ਮੇਂ ਜਾਨ ਲੇਂ,
ਸੌ ਤਰਹ ਕੇ ਪਿਆਰ ਮੇਂ ਬਰਤਾਵ ਦੇਖੇ ਹੈਂ।

ਪਿਆਰ ਨਖ਼ਲਿਸਤਾਨ ਮੇਂ ਰਹਿ ਕਰ ਕੀਆ ਜਿਸਨੇ ਸਦਾ,
ਕੈਸੇ ਮਾਨੇ ਉਸਨੇ ਭੀ ਸੈਰਾਬ ਦੇਖੇ ਹੈਂ?

ਇਸ ਜਹਾਂ ਮੇਂ ਇਸ਼ਕ਼ ਹੀ ਐਸਾ ਪਰਿੰਦਾ ਹੈ,ਜਿਸੇ,
ਆਸ਼ਿਕ਼ੋਂ ਨੇ ਪਿਆਰ ਕੇ ਸੁਰਖ਼ਾਬ ਦੇਖੇ ਹੈਂ।

ਚਲ ਦੀਏ ਬਚਪਨ, ਜਵਾਨੀ ਔਰ ਫਿਰ ਪੀਰੀ ਗਈ,
ਵਕ਼ਤ ਥੋੜੇ ਮੇਂ ਬਹੁਤ ਬਦਲਾਵ ਦੇਖੇ ਹੈਂ।

ਇਸ ਜ਼ਮੀਂ ਪਰ ਚਾਰ-ਸੂ ਸਹਿਰਾਅ ਨਜ਼ਰ ਆਏ, ਮਗਰ
ਹਰ ਬਸ਼ਰ ਕੀ ਸੋਚ ਮੇਂ ਸੈਲਾਬ ਦੇਖੇ ਹੈਂ।

ਔਰ ਕੁਛ "ਬਾਦਲ" ਕੇ ਹਿੱਸੇ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਕਭੀ,
ਖ਼ੂਨ ਆਸ਼ਾਓਂ ਕਾ, ਮਰਤੇ ਚਾਵ ਦੇਖੇ ਹੈਂ।

◆

ਚਲ ਹਸਾ ਲੇ ਗ਼ਰੀਬ-ਖ਼ਾਨੇ ਕੋ।
ਘਰ ਬਨਾ ਲੇ ਗ਼ਰੀਬ-ਖ਼ਾਨੇ ਕੋ।

ਸਾਮਨੇ ਭੂਲ ਕੇ ਭੀ ਨਾ ਰੋਏ,
ਕੁਛ ਸਿਖਾ ਲੇ ਗ਼ਰੀਬ-ਖ਼ਾਨੇ ਕੋ।

ਤਬ ਹੀ ਉਪਰ ਉੜੇਗਾ ਮਹਿਲੋਂ ਕੇ,
ਪਰ ਲਗਾ ਲੇ ਗ਼ਰੀਬ-ਖ਼ਾਨੇ ਕੋ।

ਖ਼ਾਬ ਉਨ ਕੋ ਬਸਾਨੇ ਕੇ ਦੇਖੇ,
ਤੂ ਹਟਾ ਲੇ ਗ਼ਰੀਬ-ਖ਼ਾਨੇ ਕੋ।

ਖ਼ਤਮ ਮੁਸਕਾਨ ਮੂੰਹ ਸੇ ਨਾ ਹੋਗੀ,
ਜਾਹ! ਸਤਾ ਲੇ ਗ਼ਰੀਬ-ਖ਼ਾਨੇ ਕੋ।

ਗਰ ਬੜ੍ਹਾਨੀ ਹੈ ਕ਼ਦਰ ਮਹਿਲੋਂ ਕੀ,
ਗਲ ਲਗਾ ਲੇ ਗ਼ਰੀਬ-ਖ਼ਾਨੇ ਕੋ।

ਬਾਤ ਸੋਚੇ ਅਮੀਰ ਖ਼ਰਚੇ ਕੀ,
ਪਰ ਘਟਾ ਲੇ ਗ਼ਰੀਬ-ਖ਼ਾਨੇ ਕੋ।

ਉਨਕੇ ਪਾਓਂ ਕ਼ਰੀਬ ਹੈ "ਬਾਦਲ"!
ਤੂ ਸਜਾ ਲੇ ਗ਼ਰੀਬ-ਖ਼ਾਨੇ ਕੋ।

◆

ਸਪਨੋ ਮੇਂ ਗਰ ਸਤਾਓਗੇ।
ਸਪਨੇ ਨਾ ਦੇਖ ਪਾਓਗੇ।

ਕਿਸ-ਕਿਸ ਸੇ ਦੂਰ ਜਾਓਗੇ?
ਕਿਸ-ਕਿਸ ਕੋ ਪਾਸ ਲਾਓਗੇ?

ਸਪਨੇ ਕੀ ਨੋਕ ਕੇ ਉਪਰ,
ਤੁਮ ਬੂੰਦ ਕਬ ਟਿਕਾਓਗੇ?

ਫ਼ੀਕਾ ਹੋ ਰਾਤ ਕਾ ਆਲਮ,
ਯੇ ਚਾਂਦ ਗਰ ਛਿਪਾਓਗੇ।

ਦਰਦੋਂ ਕੀ ਨਹਿਸ਼ ਬਸਤੀ ਮੇਂ,
ਖ਼ੁਸ਼ੀਓਂ ਸੇ ਘਰ ਬਨਾਓਗੇ?

ਸੋਚੋਂ ਮੇਂ ਉਮਰ ਗੁਜ਼ਰੀ ਹੈ,
ਹੰਸ ਕਰ ਕਭੀ ਬੁਲਾਓਗੇ?

"ਬਾਦਲ" ਕੀ ਲਹਿਰ ਮੇਂ ਤੁਮ ਕਬ,
ਮਛਲੀ ਸਾ ਆਓ-ਜਾਓਗੇ?

◆

ਗੋ ਅਟਕ ਜਾਤਾ ਹੈ ਮਨ, ਯਾਦ ਕੀ ਦਹਿਲੀਜ਼ ਪੇ।
ਤਬ ਹੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਮਿਲਨ, ਯਾਦ ਕੀ ਦਹਿਲੀਜ਼ ਪੇ।

ਰੋਜ਼ ਪਤਝੜ ਜਾ ਛੁਪੇ, ਬਾਂਸੁਰੀ ਕੀ ਹੂਕ ਮੇਂ,
ਰੋਜ਼ ਖਿਲਤਾ ਹੈ ਚਮਨ, ਯਾਦ ਕੀ ਦਹਿਲੀਜ਼ ਪੇ।

ਖ਼ਤਮ ਹੋਤਾ ਕਿਸ ਤਰਹ? ਦੋ ਕ਼ਦਮ ਕਾ ਫ਼ਾਸਲਾ,
ਰੁਕ ਗਏ ਹੋ ਕਿਉਂ ਸਨਮ? ਯਾਦ ਕੀ ਦਹਿਲੀਜ਼ ਪੇ।

ਮੁਝ ਸੇ ਪਹਿਲੇ ਆ ਗਈ, ਮੇਰੀ ਝਾਂਜਰ ਕੀ ਅਵਾਜ਼,
ਤੁਮ ਭੀ ਤੋ ਆਨਾ ਬਲਮ! ਯਾਦ ਕੀ ਦਹਿਲੀਜ਼ ਪੇ।

ਗੋ ਸਿਆਹੀ ਥੀ ਬਹੁਤ, ਚਲਤੇ-ਚਲਤੇ ਰੁਕ ਗਈ,
ਮੇਰੀ ਕਿ਼ਸਮਤ ਕੀ ਕ਼ਲਮ, ਯਾਦ ਕੀ ਦਹਿਲੀਜ਼ ਪੇ।

ਉਸ ਕਾ ਸਾਇਆ ਦੂਰ ਤਕ, ਅਬ ਨਾ ਪੜਤਾ ਹੈ ਨਜ਼ਰ,
ਜਿਸ ਕਾ ਪੜਤਾ ਹੈ ਭਰਮ, ਯਾਦ ਕੀ ਦਹਿਲੀਜ਼ ਪੇ।

ਮਨ ਕਾ ਆਲਮ ਇਸ ਤਰਹ, ਪਲ ਮੇਂ ਬਦਲੇ "ਬਾਦਲਾ"।
ਟੂਟ ਜਾਤੀ ਹੈ ਕ਼ਸਮ, ਯਾਦ ਕੀ ਦਹਿਲੀਜ਼ ਪੇ।

◆

ਗੀਤ ਗ਼ਮੋਂ ਕਾ ਮਨ ਕੋ ਖਾਏ ਜਾਤਾ ਹੈ।
ਬਹਿਤਾ ਪਾਨੀ ਸਾਜ਼ ਬਜਾਏ ਜਾਤਾ ਹੈ।

ਵੋਹ ਲੰਗੜਾ ਸਾ ਬੂੜ੍ਹਾ, ਲਾਠੀ ਕੇ ਊਪਰ,
ਉਮਰ ਸੇ ਲੰਬੇ ਦਰਦ ਟਿਕਾਏ ਜਾਤਾ ਹੈ।

ਕੋਈ ਸੁਨਤਾ ਹੋ, ਚਾਹੇ ਨਾ ਸੁਨਤਾ ਹੋ,
ਰੋਜ਼ ਬੁਢਾਪਾ ਪਾਸ ਬੁਲਾਏ ਜਾਤਾ ਹੈ।

ਮਨ ਮੇਂ ਕਾਂਟੇ ਰਖ ਕੇ, ਕਾਂਟੇ ਰਸਤੇ ਕੇ,
ਫੂਲੋਂ ਸੇ ਵੋਹ ਦੂਰ ਹਟਾਏ ਜਾਤਾ ਹੈ।

ਬਿਸਤਰ ਮੇਂ ਹੈਂ ਕਾਂਟੇ, ਯਾ ਕੌੜਾ ਸਪਨਾ,
ਤਬ ਹੀ ਵੋਹ ਕਰਵਟ ਬਦਲਾਏ ਜਾਤਾ ਹੈ।

ਅਪਨੇ ਘਰ ਮੇਂ ਜਬ ਕਾਂਟੇ ਹੀ ਕਾਂਟੇ ਹੋਂ,
ਤਬ ਹੀ ਕੋਈ ਬਾਰ ਪਰਾਏ ਜਾਤਾ ਹੈ।

"ਬਾਦਲ" ਕੇ ਪੀਛੇ ਛੂਪਾ ਹੁਆ ਇਕ ਤਾਰਾ,
ਅੰਧੋਂ ਕੋ ਰਸਤਾ ਦਿਖਲਾਏ ਜਾਤਾ ਹੈ।

◆

ਜਬ ਖੁਲੀ ਆਂਖੋਂ ਸੇ ਕੋਈ ਬੇਵਸੀ ਜਾਗੇ।
ਤਬ ਅੰਧੇਰੇ ਮੇਂ ਸੇ ਕੋਈ ਰੌਸ਼ਨੀ ਜਾਗੇ।

ਪਾਸ ਆ ਕਰ ਭੂਲ ਜਾਊਂ ਬਾਤ ਕਹਿਨਾ ਮੈਂ,
ਦੂਰ ਜਾ ਕਰ ਗੁਫ਼ਤਗੂ ਕੀ ਤਸ਼ਨਗੀ ਜਾਗੇ।

ਇਕ ਸਦੀ ਕੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ੋਂ ਸੇ ਏਕ ਲਮਹਾ ਨਾ ਉਠਾ,
ਏਕ ਲਮਹੇ ਕੀ ਕਸ਼ਿਸ਼ ਸੇ ਇਕ ਸਦੀ ਜਾਗੇ।

ਤਬ ਗ਼ਜ਼ਲ ਕਾ ਰੰਗ ਉਸ ਮੇਂ ਔਰ ਗਹਿਰਾ ਹੋ,
ਜਬ ਕਿਸੀ ਇਕ ਸ਼ੇਅਰ ਮੇਂ ਸੇ ਸਾਦਗੀ ਜਾਗੇ।

ਮਹਿਜ਼ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਾ ਹੂੰ, ਜਬ ਗ਼ਜ਼ਲ ਲਿੱਖੂੰ,
ਜ਼ਿਹਨ ਮੇਂ ਖ਼ੁਦ ਉਰਦੂ, ਅਰਬੀ, ਫ਼ਾਰਸੀ ਜਾਗੇ।

ਜੁਗਨੂੰਓਂ ਕਾ ਝੁੰਡ ਉੜਨੇ ਕੀ ਕਰੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼,
ਡੂਬਤੀ ਸ਼ਾਮੋਂ ਮੇਂ ਜਬ ਭੀ ਤੀਰਗੀ ਜਾਗੇ।

ਖ਼ੁਸ਼ਨੁਮਾ ਚਿਹਰੇ ਕੋ ਤਬ ਬਾਤੇਂ ਖਰੀ ਕਹਿਤੀ,
ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਨੀਂਦ ਸੇ ਜਬ ਆਰਸੀ ਜਾਗੇ।

ਚਾਰ-ਸੂ ਕੁਛ ਤੰਗ ਸਾ ਲਗਨੇ ਲਗੇ "ਬਾਦਲ",
ਮਸਤੀਓਂ ਕੇ ਦਿਲ ਮੇਂ ਜਬ ਆਵਾਰਗੀ ਜਾਗੇ।

◆

ਜਿਸ ਕੋ ਗ਼ਮ ਖਾਨਾ ਨਹੀਂ ਆਤਾ।
ਉਸਕੋ ਹਜ਼ਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਆਤਾ।

ਉਸਕੇ ਦਿਲ ਮੇਂ ਬਸ ਗਏ, ਲੇਕਿਨ
ਦਿਲ ਸੇ ਅਬ ਜਾਨਾ ਨਹੀਂ ਆਤਾ।

ਰੂਠਨਾ ਹੀ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਵੋਹ,
ਮੁਝਕੋ ਬਹਿਲਾਨਾ ਨਹੀਂ ਆਤਾ।

ਚੂੜੀਓਂ ਕਾ ਦਰਦ ਗਿਨਨੇ ਕੋ,
ਪਰਚੀਆਂ ਪਾਨਾ ਨਹੀਂ ਆਤਾ।

ਤਬ ਨਹੀਂ ਛਿਪਨੇ ਕਾ ਗੁਰ ਆਇਆ,
ਅਬ ਨਜ਼ਰ ਆਨਾ ਨਹੀਂ ਆਤਾ।

ਵੋਹ ਮੁਹੱਬਤ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸਮਝੇ,
ਮੁਝਕੋ ਸਮਝਾਨਾ ਨਹੀਂ ਆਤਾ।

ਏਕ "ਬਾਦਲ" ਹੀ ਮਿਲਾ, ਜਿਸਕੋ
ਸਿਰਫ਼ ਸੁਸਤਾਨਾ ਨਹੀਂ ਆਤਾ।

◆

ਜੋ ਖ਼ਤਮ ਨਾ ਹੋਂ, ਆਪਸੀ ਬਾਤੇਂ।
ਲਗਨੇ ਲਗੀ ਹੈਂ ਬੋਝ ਸੀ ਬਾਤੇਂ।

ਸੂਰਜ ਕੇ ਢਲਤੇ ਨੀਂਦ ਮੇਂ ਆਕਰ,
ਕਰਤੀ ਰਹੀ ਇਕ ਰੂਪਸੀ ਬਾਤੇਂ।

ਇਨ ਆਸ਼ਿਕੋਂ ਕੀ ਉਮਰ ਕੁਛ ਭੀ ਹੋ,
ਕਰਤੇ ਸਭੀ ਹੈਂ ਏਕ ਸੀ ਬਾਤੇਂ।

ਕਿਉਂ ਫ਼ੁਸਫ਼ੁਸਾਰਟ ਮੇਂ ਕਰੇ ਬੀਵੀ?
ਕੁਛ ਪਿਆਰ ਕੀ, ਕੁਛ ਬੇ-ਰਸੀ ਬਾਤੇਂ।

ਜੋ ਕਾਮ ਕੀ ਥੀ ਵੋ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰੀ,
ਬੇਕਾਰ ਕੀ ਦਿਲ ਮੇਂ ਬਸੀ ਬਾਤੇਂ।

ਬਚਪਨ ਯੇ ਤੈਅ ਕਰਨੇ ਨਹੀਂ ਦੇਤਾ,
ਕਿਸ ਉਮਰ ਮੇਂ ਹੋਂ ਰਾਜਸੀ ਬਾਤੇਂ।

ਕਰਤਾ ਰਹਾ "ਬਾਦਲ" ਜੋ ਖ਼ੁਦ ਹੀ ਸੇ,
ਥੀਂ ਕਿਸ ਤਰਹ ਕੀ, ਕੌਨ ਸੀ ਬਾਤੇਂ?

◆

ਅਗਰ ਹੈ ਫ਼ਸਲ ਸੇ ਖਲਿਹਾਨ ਮੇਂ ਰੌਨਕ਼।
ਤੋ ਹੰਸਤਾ ਫੂਲ ਹੈ ਗੁਲਦਾਨ ਮੇਂ ਰੌਨਕ਼।

ਗਏ ਹੋਂਗੇ ਇਧਰ ਹੀ ਸੇ ਨਿਕਲ ਕਰ ਵੋਹ,
ਤਭੀ ਆਈ ਹੈ ਅਬ ਪਹਿਚਾਨ ਮੇਂ ਰੌਨਕ਼।

ਤੁਮਾਰੇ ਨਾਮ ਹਮਨੇ ਜੋ ਗ਼ਜ਼ਲ ਲਿੱਖੀ,
ਉਸੀ ਸੇ ਹੀ ਤੋ ਹੈ ਦੀਵਾਨ ਮੇਂ ਰੌਨਕ਼।

ਹਵਾ ਨੇ ਜਬ ਮਹਿਕ ਤੇਰੀ ਪੁਚਾਈ ਥੀ,
ਉਸੀ ਪਲ ਆ ਗਈ ਖਲਿਹਾਨ ਮੇਂ ਰੌਨਕ਼।

ਚਲੋ, ਪਹਿਲੇ ਸੰਭਾਲੇਂ ਬਾਪ ਕੀ ਦੌਲਤ,
ਪਿਤਾ ਕੀ ਮੌਤ ਹੈ ਸੰਤਾਨ ਮੇਂ ਰੌਨਕ਼।

ਕਿਸੀ ਬਾਬੇ ਕਾ ਪਾਓਂ ਪੜ ਗਿਆ ਸ਼ਾਇਦ,
ਤਭੀ ਹੈ ਆਜ-ਕਲ ਦੀਵਾਨ ਮੇਂ ਰੌਨਕ਼।

ਬੜੀ ਤਨਹਾਈ ਹੈ ਅਬ ਗਾਂਵ ਮੇਂ "ਬਾਦਲ",
ਮਿਰੇ ਆਨੇ ਸੇ ਹੈ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨ ਮੇਂ ਰੌਨਕ਼।

◆

ਆਗ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਲਗਾ ਦੀ ਤੂਨੇ।
ਬੇ-ਰੁਖ਼ੀ ਸੇ ਫਿਰ ਹਵਾ ਦੀ ਤੂਨੇ।

ਐ ਹਵਾ! ਮੇਰੇ ਚਲਨ ਸੇ ਪਹਿਲੇ,
ਕਿਉਂ ਖ਼ਬਰ ਮੇਰੀ ਪੁਚਾ ਦੀ ਤੂਨੇ?

ਆਖੇਂ ਕਾਗ਼ਜ਼ ਕੀ ਭੀ ਨਮ ਹੋ ਆਈਂ,
ਜਬ ਇਬਾਰਤ ਹੀ ਮਿਟਾ ਦੀ ਤੂਨੇ।

ਕ਼ੱਦ ਉਸਕਾ ਘਟ ਗਿਆ ਪਲ ਹੀ ਮੇਂ,
ਜਿਸ ਪੇ ਭੀ ਉਂਗਲੀ ਉਠਾ ਦੀ ਤੂਨੇ।

ਜਬ ਸ਼ਰਾਰਤ ਮੇਂ ਯੇ ਆਖੇਂ ਨਾਚੀਂ,
ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਹੀ ਨਚਾ ਦੀ ਤੂਨੇ।

ਅਕਸ ਮੇਰਾ ਇਸ ਤਰਹ ਸੇ ਡਾਲਾ,
ਸ਼ਕਲ ਆਪਨੀ ਹੀ ਬਨਾ ਦੀ ਤੂਨੇ।

ਖ਼ਤ ਕੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਯਹੀ ਹੈ "ਬਾਦਲ",
ਬਾਤ ਵੋਹ ਭੀ ਹੈ ਲਿਖਾ ਦੀ ਤੂਨੇ।

◆

ਜਿਧਰ ਹੋ ਜ਼ਰੂਰਤ, ਉਧਰ ਹੀ ਤੂ ਚਲ ਦੇ।
ਬਿਖਰਤੇ ਖ਼ਿਆਲੋਂ ਕੀ ਚਾਹਤ ਬਦਲ ਦੇ।

ਤਭੀ ਪੇੜ-ਪੌਦੇ ਤਿਰਾ ਨਾਮ ਲੇਂਗੇ,
ਤੂ ਹਰ ਇਕ ਬਸ਼ਰ ਹੀ ਕੋ ਖਿਲਤਾ ਕੰਵਲ ਦੇ।

ਕਰੇਂ ਗੁਫ਼ਤਗੂ ਰੋਜ਼ ਟਹਿਨੀ ਪੇ ਪੱਤੇ,
ਨਾ ਰਖ ਬਾਤ ਦਿਲ ਮੇਂ, ਫ਼ਟਾ-ਫ਼ਟ ਉਗਲ ਦੇ।

ਹਿਨਾ ਸੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋ ਰੰਗ ਇਨਮੇਂ ਹੋਗਾ,
ਮਿਰਾ ਨਾਮ ਲੇਕਰ ਤੂ ਤਲੀਆਂ ਮਸਲ ਦੇ।

ਹੈ ਬਿਹਤਰ ਅਗਰ ਸਾਂਪ ਖ਼ੁਦ ਰਸਤਾ ਛੋੜੇ,
ਨਹੀ ਤੋ ਐ "ਬਾਦਲ"! ਸਰ ਉਸਕਾ ਕੁਚਲ ਦੇ।

◆

ਝੂਠ ਮੇਂ ਗਰਦਨ ਉਠਾ ਲੀ ਤੂਨੇ।
ਸੱਚ ਕੇ ਆਗੇ ਝੁਕਾ ਲੀ ਤੂਨੇ।

ਰਹਿ ਗਿਆ ਮੇਰੀ ਅਦਾ ਬਨ ਕਰ ਤੂ,
ਬਾਤ ਭੀ ਮੇਰੀ ਚੁਰਾ ਲੀ ਤੂਨੇ।

ਕੌਨ ਥੀ ਵੋਹ, ਮਾਂ, ਬਹਿਨ ਯਾ ਬੇਟੀ?
ਗ਼ੈਰ ਕੇ ਆਗੇ ਨਚਾ ਲੀ ਤੂਨੇ।

ਸਾਥ ਚਲਨੇ ਕੀ ਵਫ਼ਾ ਯੇ ਕੈਸੀ?
ਮੁਝ ਸੇ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਵਿਦਾ ਲੀ ਤੂਨੇ।

ਮਰਜ਼ ਤੋਂ ਫਿਰ ਰੋਜ਼ ਬੜ੍ਹਨਾ ਹੀ ਥਾ,
ਬਿਨ ਦੁਆ ਕੇ ਜਬ ਦਵਾ ਲੀ ਤੂਨੇ।

ਸਬਰ ਕਾ ਭੀ ਵਾਰ ਅਬ ਤੂ ਸਹਿਨਾ,
ਅਪਨੀ ਹਸਤੀ ਤੋ ਦਿਖਾ ਲੀ ਤੂਨੇ।

ਸ਼ਮਸ "ਬਾਦਲ" ਸਾ ਕਹਾਂ ਮਿਟਤਾ ਹੈ?
ਸੌ ਦਫ਼ਾ ਉਂਗਲੀ ਉਠਾ ਲੀ ਤੂਨੇ।

◆

ਗ਼ਮ ਕਾ ਮਾਰਾ ਹੁਆ ਇਕ ਬਸ਼ਰ ਰੋ ਪੜਾ।
ਸਾਥ ਛਾਓਂ ਨੇ ਛੋੜਾ, ਸ਼ਜਰ ਰੋ ਪੜਾ।

ਆਂਸੂਓਂ ਕਾ ਤੋ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੈ ਹਰ ਇਕ ਜਗਹ,
ਚੋਟ ਦਿਲ ਪੇ ਲਗੀ ਤੋ ਜਿਗਰ ਰੋ ਪੜਾ।

ਕੈਸੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਦੋਨੋ ਤਰਫ਼ ਇਕ ਸਮਾਂ?
ਮੈਂ ਇਧਰ ਰੋ ਪੜਾ, ਵੋਹ ਉਧਰ ਰੋ ਪੜਾ।

ਜਬ ਮੈਂ ਆਇਆ ਥਾ, ਮੁਝਕੋ ਰੁਲਾਤਾ ਰਹਾ,
ਜਬ ਮੈਂ ਜਾਨੇ ਲਗਾ ਤੋ ਨਗਰ ਰੋ ਪੜਾ।

ਜ਼ਖ਼ਮ ਦੇਖਾ ਜੋ ਬੜ੍ਹਤਾ ਹੁਆ ਸਾਮਨੇ,
ਇਕ ਤਲੀ ਪੇ ਹਿਨਾ ਕਾ ਅਸਰ ਰੋ ਪੜਾ।

ਖ਼ਾਰ ਹਟਤੇ ਗਏ, ਚਾਂਦਨੀ ਖਿਲ ਉਠੀ,
ਫੂਲ ਕਾਂਟੇ ਬਨੇ ਤੋ ਕ਼ਮਰ ਰੋ ਪੜਾ।

ਕੈਸੇ ਸੰਭਲੇਗਾ ਧਰਤੀ ਸੇ ਫਿਰ ਜ਼ਲਜ਼ਲਾ?
ਤੁਝ ਸੇ ਪਹਿਲੇ ਯੇ "ਬਾਦਲ" ਅਗਰ ਰੋ ਪੜਾ।

◆

ਜਬ ਉਸਨੇ ਏਲਾਨ ਕੀਆ ਥਾ।
ਕਿਆ-ਕਿਆ ਮੈਨੇ ਦਾਨ ਕੀਆ ਥਾ।

ਘਰ ਕਾ ਘਰ ਬਰਬਾਦ ਹੁਆ ਤੋ,
ਇਕ ਤਿਨਕਾ ਪਰਵਾਨ ਕੀਆ ਥਾ।

ਮੈਂ ਤੋ ਰਹੂੰਗਾ ਅਪਨੀ ਤਰਫ਼ ਹੀ,
ਕਲ ਮੈਨੇ ਮਤਦਾਨ ਕੀਆ ਥਾ।

ਹਰ ਇਕ ਸ਼ਖ਼ਸ ਨਿਕੰਮਾ ਨਿਕਲਾ,
ਜਿਸ-ਜਿਸ ਕੋ ਭਗਵਾਨ ਕੀਆ ਥਾ।

ਧੂਪ ਹਵਾ ਸੇ ਜਬ-ਤਬ ਪੂਛੇ,
ਕਿਉਂ ਮੇਰਾ ਅਪਮਾਨ ਕੀਆ ਥਾ?

ਵੋਹ ਲਮਹਾ ਕਬ ਭੂਲੇ? ਜਬ ਕਿ
ਚਾਹਤ ਮੇਂ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕੀਆ ਥਾ।

ਜੈਸੇ ਸਭ ਕੁਛ ਛੋੜ ਚਲਾ ਹੂੰ,
ਯੂੰ ਹੀ ਦਿਲ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਆ ਥਾ।

ਅਬ ਹਮਦਰਦੀ ਵਾਪਿਸ ਮਾਂਗੇ,
ਕਲ ਜਿਸਨੇ ਅਹਿਸਾਨ ਕੀਆ ਥਾ।

ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਸੋਚ ਮੇਂ ਗੁਜ਼ਰੀ,
ਕਿਉਂ ਇਤਨਾ ਸਾਮਾਨ ਕੀਆ ਥਾ?

ਪਰਵਾਨੇ ਕੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੇ,
ਸ਼ਮੑਾਂ ਕਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਆ ਥਾ।

ਗੁਮ ਗਿਆ ਮਜ਼ਾ ਸਫ਼ਰ ਕਾ "ਬਾਦਲ",
ਕਿਉਂ ਰਸਤਾ ਆਸਾਨ ਕੀਆ ਥਾ?

◆

ਇਕ ਨਿਕੰਮੀ ਬਾਤ ਸੇ, ਦਿਲਬਰ ਕੋ ਚੋਟ ਕਿਉਂ ਲਗੀ?
ਫੂਲ ਕੋ ਥਾ ਮਾਰਾ ਪਰ, ਪੱਥਰ ਕੋ ਚੋਟ ਕਿਉਂ ਲਗੀ?

ਘਰ ਕਿਸੀ ਕਾ ਛਿਨ ਗਿਆ, ਸੜਕੋਂ ਬਨੀ ਥੀਂ ਘਰ, ਮਗਰ
ਘਰ ਕੇ ਮਾਲਿਕ ਕੀ ਜਗਹ, ਬੇ-ਘਰ ਕੋ ਚੋਟ ਕਿਉਂ ਲਗੀ?

ਬਾਤ ਯੇ ਕਿਸਕੋ ਕਹੂੰ, ਹਮਰਾਜ਼ ਕਿਸ ਕੋ ਮਾਨ ਲੂੰ?
ਦਾਗ਼ ਬਾਹਰ ਤੋ ਨਾ ਥਾ, ਅੰਦਰ ਕੋ ਚੋਟ ਕਿਉਂ ਲਗੀ?

ਪਾਸ ਆਤੇ ਹੀ ਉਸੇ, ਅਹਿਸਾਸ ਐਸਾ ਹੋ ਗਿਆ,
ਜ਼ਖ਼ਮ ਤੋ ਹੰਸਤਾ ਰਹਾ, ਨਸ਼ਤਰ ਕੋ ਚੋਟ ਕਿਉਂ ਲਗੀ?

ਜਬ ਕੁਈ ਔਰਤ ਗਿਰੀ, "ਅੱਲਾਹ" ਕਹਾ ਥਾ ਪੀੜ ਮੇਂ,
ਗੁਰਦੁਆਰਾ, ਚਰਚ ਅਰ ਮੰਦਿਰ ਕੋ ਚੋਟ ਕਿਉਂ ਲਗੀ?

ਕ਼ੱਦ ਜਬ ਬੜ੍ਹਤਾ ਗਿਆ, ਢਕਨੇ ਮੇਂ ਭੀ ਤਕਲੀਫ਼ ਥੀ,
ਕ਼ੱਦ ਜਬ ਛੋਟਾ ਕੀਆ, ਚਾਦਰ ਕੋ ਚੋਟ ਕਿਉਂ ਲਗੀ?

ਦਿਨ ਮੇਂ ਸਪਨੇ ਦੇਖਨਾ, ਹੈ ਸ਼ੌਕ "ਬਾਦਲ" ਕਾ, ਮਗਰ
ਜਾਗਤਾ ਹੀ ਦੇਖ ਕਰ, ਨੀਂਦਰ ਕੋ ਚੋਟ ਕਿਉਂ ਲਗੀ?

◆

ਕੋਈ ਐਸਾ ਭੀ ਤੋ ਮਸਲਾ ਹੋਗਾ।
ਦਿਲ ਜੋ ਰੋਏਗਾ ਤੋ ਹਲਕਾ ਹੋਗਾ।

ਆਂਖ ਖੁਲ-ਖੁਲ ਕੇ ਬੰਦ ਕਿਉਂ ਹੋਤੀ ਹੈ?
ਕੋਈ ਸਪਨਾ ਬਚ ਕੇ ਜਾਤਾ ਹੋਗਾ।

ਜਾਨ! ਕੁਛ ਦੂਰੀ ਬਨਾਏ ਰੱਖੋ,
ਪਾਸ ਬੈਠੋਗੇ ਤੋ ਚਰਚਾ ਹੋਗਾ।

ਜ਼ਿਹਨ ਮੇਂ ਤਸਵੀਰ ਚਮਕੀ ਜਿਸਕੀ,
ਨਾਮ ਹੋਠੋਂ ਪੇ ਭੀ ਆਇਆ ਹੋਗਾ।

ਯੂੰ ਅਕੇਲੇ ਅਸ਼ਕ ਨਾ ਬਹਿਤੇ ਹੈਂ,
ਸਾਥ ਘੁੰਘਟ ਭੀ ਤੋ ਜਲਤਾ ਹੋਗਾ।

ਟੂਟ ਜਾਏਂਗੇ ਸਭੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ਜਬ,
ਸਾਥ ਮੁਖ ਕੇ ਤਬ ਭੀ ਪਰਦਾ ਹੋਗਾ।

ਬਾਤ ਦਿਲ ਕੀ ਤਬ ਕਹੇਗਾ "ਬਾਦਲ",
ਗ਼ੌਰ ਸੇ ਜਬ ਕੋਈ ਸੁਨਤਾ ਹੋਗਾ।

◆

ਅਗਰ ਐਸੇ ਤੂ ਰੂਠਤਾ ਨਾ।
ਕੁਈ ਸਪਨਾ ਭੀ ਟੂਟਤਾ ਨਾ।

ਤਿਰੇ ਹੋਨੇ ਕੀ ਬਾਤ ਹੋਤੀ,
ਵਹਾਂ ਜਾਨੇ ਸੇ ਚੂਕਤਾ ਨਾ।

ਬਨਾ ਹੋਤਾ ਨਾ ਰੂਹ ਕ਼ਮਰ ਕੀ,
ਸ਼ਜਰ ਰਿਸ਼ਮੋਂ ਕੋ ਚੂਪਤਾ ਨਾ।

ਜਵਾਂ ਹੋਤਾ ਨਾ ਦਰਦ ਤੇਰਾ,
ਕੁਈ ਤੂਝਕੋ ਭੀ ਪੂਛਤਾ ਨਾ।

ਕਹੀਂ ਆਂਖੋਂ ਮੇਂ ਝਾਂਕ ਲੇਤੇ,
ਮਿਲਨ ਸਾਂਸੋਂ ਕਾ ਛੂਟਤਾ ਨਾ।

ਕਹਾਂ ਥੀ ਛਾਂਓਂ? ਗਰ ਦੂਪੱਟਾ,
ਕਿਸੀ ਰੱਸੀ ਪੇ ਝੂਲਤਾ ਨਾ।

ਅਗਰ ਮਿਲਤੇ ਨਾ ਜ਼ਖ਼ਮ "ਬਾਦਲ"'
ਨਜ਼ਰ ਮਰਹਮ ਸੀ ਢੂੰਡਤਾ ਨਾ।

◆

ਦੇਖਕੇ ਖ਼ਤ ਯੇ ਅਸਰ ਥਾ ਦੋ ਘੜੀ।
ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਕੀ ਧੜਕਨੋਂ ਹਦ ਸੇ ਬੜ੍ਹੀ।

ਸਾਮਨਾ ਹੋਤੇ ਹੀ ਮੁਝ ਸੇ ਇਕ ਗ਼ਜ਼ਲ,
ਸਰ ਝੁਕਾਇਆ, ਔਰ ਮੁੜਕੇ ਚਲ ਪੜੀ।

ਸ਼ਾਨਤੀ ਦੇਤੀ ਹੈ ਗ਼ਮ ਕੋ ਜੋ, ਬਤਾ
ਕੌਨ ਬੂਟੀ? ਕੌਨ ਸੀ ਹੈ ਵੋਹ ਜੜ੍ਹੀ?

ਆਂਖ ਸੀਨੇ ਸੇ ਇਧਰ ਕਰ ਲੇਨੇ ਦੋ,
ਅਬ ਬਤਾਓ! ਕੌਨ ਸੀ ਪਰਬਤ ਲੜੀ?

ਕੁਛ ਮਜ਼ਾ ਨਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰੀ ਕਾ ਹੁਆ,
ਵਕ਼ਤੇ ਰੁਖ਼ਸਤ ਮੌਤ ਆਗੇ ਆ ਖੜ੍ਹੀ।

ਆਗ, ਪਾਨੀ ਮੌਂ ਸੇ ਇਕ ਜਲਦੀ ਚੁਨੋ,
ਫ਼ੈਸਲਾਕੁਨ ਥੀ ਘੜੀ, ਕ਼ਿਸਮਤ ਸੜੀ।

ਆਸਮਾਂ ਮੇਂ ਭੀ ਤਹਿਲਕਾ ਮਚ ਗਿਆ,
"ਬਾਦਲੋਂ" ਮੇਂ ਜਬ ਤਿਰੀ ਚੁਨਰੀ ਉੜੀ।

◆

ਹਰ-ਸੂ ਸਕੂਨ ਹੀ ਥਾ, ਲਗਤੀ ਅਗਰ ਨਾ ਤੀਲੀ।
ਅਬ ਪੌਂਡ-ਪੌਂਡ ਆਂਸੂ, ਚੁਨਰੀ ਕਰੋ ਨਾ ਗੀਲੀ।

ਮੌਸਮ ਭੀ ਸ਼ੌਕ ਤੇਰਾ ਅਜ਼ਮਾਨਾ ਚਾਹਤਾ ਹੈ,
ਕੁਛ ਬਿਜਲੀ ਮਿਹਰਬਾਂ ਹੈ, ਕੁਛ ਹੈ ਹਵਾ ਹਠੀਲੀ।

ਉਸ ਝੀਲ ਕਾ ਕਿਨਾਰਾ, ਦਿਲਕਸ਼ ਨਾ ਕੈਸੇ ਹੋਤਾ?
ਜਬ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਦਿਲਬਰ, ਹੋਤੀ ਹੈ ਔਰ ਨੀਲੀ।

ਸਾਕ਼ੀ ਸੇ ਜਾ ਕੇ ਕਹਿ ਦੋ, ਮੈਖ਼ਾਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇ,
ਪੀਤੇ ਹੈਂ ਆਜ-ਕਲ ਹਮ, ਆਂਖੋਂ ਸੇ ਮੈਅ ਨਸ਼ੀਲੀ।

ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਰਾਤ ਆਈ, ਆਓ! ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਏਂ,
ਥਿਰਕਨ ਮੇਂ ਹੋ ਸੁਰਾਹੀ, ਕੁਛ ਬਾਤ ਹੋ ਰਸੀਲੀ।

ਉਲਟੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਮੇਂ ਸੇ, ਨਿਕਲਾ ਜਾਏ ਤੋ ਕੈਸੇ?
ਹੈਰਾਂ ਬਹੁਤ ਹੈ ਯੋਗੀ, ਨਾਗੋਂ ਨੇ ਬੀਨ ਕੀਲੀ।

ਸ਼ਬਦੋਂ, ਸੁਰੋਂ ਕੋ "ਬਾਦਲ", ਤੁਮ ਤੋ ਗ਼ਜ਼ਲ ਨਾ ਮਾਨੋ,
ਨਾ ਵਜ਼ਨ, ਬਹਿਰ ਇਸਕਾ, ਬੰਦਿਸ਼ ਭੀ ਇਸਕੀ ਢੀਲੀ।

◆

ਚਾਂਦ ਜਬ ਭੀ ਛਤ ਪੇ ਖਿਲਤਾ ਹੋਗਾ।
ਝੀਲ ਸੇ ਮੁਖੜੇ ਕੋ ਪੜ੍ਹਤਾ ਹੋਗਾ।

ਦਿਲ ਕੇ ਪਹਿਲੂ ਮੇਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਜਿਸਕੀ,
ਹਰ ਤਰਹ ਮਹਿਫ਼ੂਜ਼ ਰਹਿਤਾ ਹੋਗਾ।

ਦਿਲ ਕੇ ਤਾਸੁਰਾਤ ਸੁਨ ਲੋ ਯਾਰੋ!
ਖ਼ਾਬ ਆਂਖੋਂ ਮੇਂ ਉਤਰਤਾ ਹੋਗਾ।

ਵਕ਼ਤ ਕੀ ਗਰਦਿਸ਼ ਮੇਂ ਜਲਨੇ ਵਾਲੋ,
ਕੋਈ ਰਸਤਾ ਤੋ ਨਿਕਲਤਾ ਹੋਗਾ?

ਆਂਖ, ਆਂਸੂ, ਜ਼ਿਹਨ, ਸੋਚੇਂ, ਗ਼ਮ ਮੇਂ,
ਕਿਆ ਬਤਾਊਂ? ਕਿਆ-ਕਿਆ ਜਲਤਾ ਹੋਗਾ?

ਜਬ ਕ਼ਲਮ, ਕਾਗ਼ਜ਼ ਨਾ ਹੋਤੇ ਹੋਂਗੇ,
ਤਬ ਬਸ਼ਰ ਦਿਲ ਕੀ ਨਾ ਲਿਖਤਾ ਹੋਗਾ?

ਬਸ ਜ਼ਰਾ ਮਹਿਮਾਂ-ਨਿਵਾਜ਼ੀ ਛੋੜੋ,
ਖ਼ੁਦ-ਬ-ਖ਼ੁਦ "ਬਾਦਲ" ਭੀ ਚਲਤਾ ਹੋਗਾ।

◆

ਦਿਖਾਏਂ ਕਿਸ ਤਰਹ ਜਾਨਮ! ਪੜੇ ਦਿਲ ਪੇ ਜੋ ਛਾਲੇ ਹੈਂ।
ਮਿਰੇ ਸ਼ਬਦੋਂ ਪੇ ਬੰਦਿਸ਼ ਹੈ, ਤਿਰੇ ਹੋਠੋਂ ਪੇ ਤਾਲੇ ਹੈਂ।

ਜ਼ਮਾਨੇ ਕੋ ਪਰੇਮ ਅਪਨਾ, ਗਵਾਰਾ ਕਿਸ ਤਰਹ ਹੋਤਾ?
ਨਾ ਕੋਈ ਛੱਤ ਹੈ ਸਰ ਪੇ, ਪੜੇ ਰੋਟੀ ਕੇ ਲਾਲੇ ਹੈਂ।

ਜ਼ਮਾਨੇ! ਇਸ ਤਰਹ ਦੇਖੋ ਨਾ, ਹਮ ਭੀ ਟੂਟ ਜਾਏਂਗੇ,
ਤਿਰੀ ਟੇਢੀ ਨਿਗਾਹੋਂ ਨੇ, ਬਹੁਤ ਦਿਲ ਤੋੜ ਡਾਲੇ ਹੈਂ।

ਅਭੀ ਤਕ ਭੀ, ਤਿਰੇ ਸ਼ਬਦੋਂ ਕੋ ਹੈ ਸੰਭਾਲ ਕਰ ਰੱਖਾ,
ਬਹੁਤ ਕੁਛ ਹੋ ਗਿਆ ਲੇਕਿਨ, ਨਹੀਂ ਦਿਲ ਸੇ ਨਿਕਾਲੇ ਹੈਂ।

ਕਹਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਦੁਨੀਆਂ ਮੇਂ, ਸਭੀ ਕੇ ਹੱਕ਼ ਬਰਾਬਰ ਹੈਂ,
ਤੁਮ੍ਹਾਰੇ ਪਾਸ ਹੈਂ ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ, ਮਿਰੀ ਕ਼ਿਸਮਤ ਮੇਂ ਨਾਲੇ ਹੈਂ।

ਵੋਹ ਕੋਈ ਔਰ ਹੋਂਗੇ, ਦਰਦ ਸੇ ਆਰਾਮ ਚਾਹਤੇ ਜੋ,
ਯੇ ਹਮ ਹੀ ਹੈਂ, ਤਿਰੀ ਮਰਹਮ ਸੇ ਦਿਲ ਕੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਪਾਲੇ ਹੈਂ।

ਤੁਮ੍ਹੀਂ ਸੋਚੋ, ਮਿਰੇ ਸ਼ਿਅਰੋਂ ਮੇ ਹੋਗਾ ਔਰ ਕਿਆ "ਬਾਦਲ"!
ਕਰੀ ਹੈ ਲਾਖ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਪਰ, ਅਭੀ ਭੀ ਘਰ ਮੇਂ ਜਾਲੇ ਹੈਂ।

◆

ਉਮਰ ਭਰ ਤੜਪੇਗਾ ਅਬ ਤੋ ਮਾਹਤਾਬ।
ਚਾਂਦਨੀ ਤੋ ਛੁਪ ਗਈ ਜ਼ੇਰੇ-ਗੁਲਾਬ।

ਇਕ ਦਰੀਚਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸੀਂਚਾ ਗਿਆ,
ਅਸ਼ਕ ਤੋਂ ਬਹਿਤੇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਬੇ-ਹਿਸਾਬ।

ਕਮਰਾ-ਕਮਰਾ ਖ਼ੁਸ਼ਕ ਹੋਤਾ ਜਾ ਰਹਾ,
ਅਬ ਕਹਾਂ ਤੱਕ ਸਹਿ ਸਕੂੰ ਘਰ ਮੇਂ ਸਰਾਬ?

ਜੋ ਬਿਛੜਨੇ ਕੇ ਸਮੇਂ ਹਾਥੋਂ ਮੇਂ ਥੀ,
ਖੋਲ ਕਰ ਬਸ ਦੇਖ ਲੂੰ ਵੋਹ ਹੀ ਕਿਤਾਬ।

ਐ ਫ਼ਲਕ! ਅਬ ਅਬਰੇ-ਰਹਿਮਤ ਭੇਜ ਦੇ,
ਦੇਖਲੇਂ ਅਬ ਹਮ ਭੀ ਤੇਰਾ ਇਨਕ਼ਲਾਬ।

ਗ਼ੌਰ ਸੇ ਐ ਸ਼ੀਸ਼ਾਗਰ ਕੁਛ ਤੋੜਨਾ,
ਟੂਟ ਜਾਏ ਨਾ ਕਹੀਂ ਕੁਈ ਦਿਲ ਕਾ ਖ਼ਾਬ।

ਚਲ ਦੀਆ "ਬਾਦਲ", ਜਹਾਂ ਪਰ ਰੰਗ ਹੈਂ,
ਖ਼ੁਸ਼ਕ ਲੋਗੋ! ਆਪ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਅਦਾਬ।

◆

ਰੂਠੀ ਹੈ ਗਹਿਰੀ ਨੀਂਦ ਅਰ, ਉਨਕਾ ਖ਼ੁਆਬ ਭੀ।
ਬੇਚੈਨ ਹੀ ਲੇਕਿਨ ਰਹੇ, ਸੋ ਕਰ ਜਨਾਬ ਭੀ।

ਇਕ਼ਰਾਰ ਮੇਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਉਨਸੇ ਸੀਖ ਲੋ,
ਖ਼ੂਬੀ ਸੇ ਕੈਸੇ ਲਿਖ ਦੀਆ, 'ਹਾਂ' ਮੇਂ ਜਵਾਬ ਭੀ।

ਆਂਖੋਂ ਕੋ ਦੇਖਨੇ ਸੇ, ਥਾ ਦਿਲ ਨੇ ਮਨ੍ਹਾ ਕੀਆ,
ਹੈ ਬੋਲਨੇ ਕੋ ਤਰਸਤੀ, ਦਿਲ ਕੀ ਰਬਾਬ ਭੀ।

ਇਕ ਫੂਲ ਉਨ ਕੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ, ਮੁਸਕਰਾ ਉਠਾ,
ਹਾਥੋਂ ਮੇਂ ਉਨਕੇ ਜਾ ਕਰ, ਹੈ ਮਚਲੀ ਕਿਤਾਬ ਭੀ।

ਸਹਿਰਾਅ ਮੇਂ ਪਾਨੀ ਤੋ ਮਿਰਗ ਨੇ ਢੂੰਡ ਹੀ ਲੀਆ,
ਬਦਲਾ ਹੈ ਨਖ਼ਲਿਸਤਾਨ ਮੇਂ, ਮਨ ਕਾ ਸਰਾਬ ਭੀ।

ਮਨ ਕਾ ਲਹੌਰ ਉਸ ਤਰਫ਼, ਜਬ ਅਸ਼ਕ-ਅਸ਼ਕ ਹੈ,
ਮੁਰਝਾਅ ਰਹਾ ਹੈ ਇਸ ਤਰਫ਼, ਦਿਲ ਕਾ ਪੰਜਾਬ ਭੀ।

ਅੱਛੀ ਤਰਹ ਸੇ ਜਾਂਚ ਲੋ, "ਬਾਦਲ" ਕੀ ਦੂਰੀਆਂ,
ਨਜ਼ਦੀਕੀਓਂ ਕੋ ਦੇਨਾ ਹੈ, ਜਾ ਕਰ ਜਵਾਬ ਭੀ।

◆

ਛੁਪਾਨਾ ਤੋ ਬੁਰਾ ਕਿਰਦਾਰ ਹੈ।
ਬਤਾਨਾ ਹੀ ਸੁਖੀ ਸੰਸਾਰ ਹੈ।

ਹਸਾਨੇ ਮੇਂ ਵਸਾਲੇ-ਯਾਰ ਹੈ।
ਰੁਲਾਨੇ ਮੇਂ ਮਹਿਜ਼ ਤਕ਼ਰਾਰ ਹੈ।

ਮਨਾਨੇ ਮੇਂ ਹੈ ਇਜ਼ਹਾਰੇ-ਵਫ਼ਾ,
ਸਤਾਨੇ ਮੇ ਮਜ਼ਾ ਹੈ, ਪਿਆਰ ਹੈ।

ਵੋਹ ਜੀਤੇ ਹੀ ਰਹੇਂ, ਮਰਤੇ ਨਹੀਂ,
ਜਨਮ ਦੇਤੀ ਜਿਨ੍ਹੇ ਕੁਈ ਦਾਰ ਹੈ।

ਉਸੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਕੁਈ,
ਮਿਰੇ ਲਫ਼ਜ਼ੋਂ ਮੇਂ ਜੋ ਅੰਗਾਰ ਹੈ।

ਕਿਸੀ ਭੀ ਜੰਗ ਕੋ ਜੋ ਜੀਤ ਲੇ,
ਵੋਹ ਤੋ ਬਸ ਪਿਆਰ ਕਾ ਹਥਿਆਰ ਹੈ।

ਨਿਕਲ ਜਾਏਗਾ "ਬਾਦਲ" ਸਾਫ਼ ਹੀ,
ਬੁਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤਿਰੀ ਬੇਕਾਰ ਹੈ।

◆

ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਮਾਨ ਲੀ ਆਰਾਮ ਹਮ ਨੇ।
ਤਬ ਹੀ ਦੁਨੀਆ ਮੇਂ ਕਮਾਇਆ ਨਾਮ ਹਮ ਨੇ।

ਰੌਸ਼ਨੀ ਕੋ ਸੌਂਪ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦਿਨ ਕੀ।
ਅਰ ਮਿਲਾ ਦੀ ਰਾਤ ਹੀ ਮੇਂ ਸ਼ਾਮ ਹਮ ਨੇ।

ਦੂਧ ਕੋ ਅੰਮਰਿਤ ਤੋ ਦੁਨੀਆ ਮਾਨਤੀ ਹੈ,
ਸਾਫ਼-ਪਾਨੀ ਹੀ ਕੋ ਸਮਝਾ ਜਾਮ ਹਮ ਨੇ।

ਫਿਰ ਗ਼ਲਤ ਪੜਤਾ ਤੋ ਕੈਸੇ? ਜਬ ਉਠਾਇਆ,
ਹਰ ਕ਼ਦਮ ਹੀ ਸੋਚ ਕਰ ਅੰਜਾਮ ਹਮ ਨੇ।

ਸੁਰਮਈ ਸ਼ਾਮੋਂ ਕੀ ਹਿਜਰਤ ਰੋਕਨੇ ਕੋ,
ਪੇਸ਼ ਖ਼ੁਦ ਕੋ ਕਰ ਦੀਆ ਬੇਨਾਮ ਹਮ ਨੇ।

ਕਰ ਗਿਆ ਗ਼ਲਤੀ ਸੇ ਕੋਈ ਕੁਛ ਗ਼ਲਤ ਤੋ,
ਅਪਨੇ ਸਰ ਪੇ ਲੇ ਲੀਆ ਇਲਜ਼ਾਮ ਹਮ ਨੇ।

ਆਮ ਲੋਗੋਂ ਨੇ ਕਹਾ, ਕੁਛ ਖ਼ਾਸ ਹੈ ਯੇ,
ਖ਼ਾਸ ਲੋਗੋਂ ਕੋ ਕਹਾ ਜਬ ਆਮ ਹਮ ਨੇ।

ਬਾਤ ਸੇ ਦਿਲ ਤੋੜਨਾ ਚਾਹਤਾ ਥਾ "ਬਾਦਲ",
ਬਾਤ ਹੀ ਕੋ ਕਰ ਦੀਆ ਨਾਕਾਮ ਹਮ ਨੇ।

◆

ਹਸੀਂ ਚਿਹਰੋਂ ਪੇ ਥੀ ਮੁਸਕਾਨ ਕੀ ਰੌਨਕ਼।
ਗ਼ਜ਼ਬ ਥੀ ਕਰ ਰਹੀ ਮਤਦਾਨ ਕੀ ਰੌਨਕ਼।

ਬਨਾ ਹੈ ਖ਼ੂਬਤਰ ਪਹਿਚਾਨ ਕੀ ਰੌਨਕ਼।
ਵੋ ਚਿਹਰਾ ਫੂਲ ਸਾ ਗੁਲਦਾਨ ਕੀ ਰੌਨਕ਼।

ਨਿਕਟ ਸੇ ਬੈਠ ਕਰ ਕੁਛ ਬਾਤ ਕਰਨੀ ਥੀ,
ਬੁਰੀ ਲਗਨੀ ਹੀ ਥੀ ਮਹਿਮਾਨ ਕੀ ਰੌਨਕ਼।

ਦਿਲੋਂ ਕੀ ਦੂਰੀਆਂ ਕਮ ਹੋਂ ਜਹਾਂ ਖ਼ੁਦ ਹੀ,
ਵਹਾਂ ਕਾਂਟਾ ਬਨੇ ਇਨਸਾਨ ਕੀ ਰੌਨਕ਼।

ਵਹਾਂ ਕਾਂਟੋਂ ਪੇ ਭੀ ਕੁਛ ਫੂਲ ਉਗਤੇ ਹੈਂ,
ਕਿਸੀ ਘਰ ਹੋ ਅਗਰ ਸੰਤਾਨ ਕੀ ਰੌਨਕ਼।

ਕਿਸੀ ਕੇ ਪਾਓਂ ਨਾ ਨਾਚੇਂ ਜੋ ਫ਼ਸਲੋਂ ਪਰ,
ਅਧੂਰੀ ਹੀ ਰਹੇ ਖਲਿਹਾਨ ਕੀ ਰੌਨਕ਼।

ਅਡਾਈ ਸੇ ਰਹੇ ਲਬਰੇਜ਼ ਜੋ "ਬਾਦਲ",
ਬਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਵੋਹ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨ ਕੀ ਰੌਨਕ਼।

◆

ਨਰਮ ਅਪਨੀ ਆਵਾਜ਼ ਕਰ ਲੇਤੇ।
ਕੁਛ ਤੋ ਮੇਰਾ ਲਿਹਾਜ਼ ਕਰ ਲੇਤੇ।

ਵੋਹ ਚਿਪਕਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਗ਼ਮ ਬਨ ਕਰ,
ਜਿਸ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਾਰਾਜ਼ ਕਰ ਲੇਤੇ।

ਖ਼ਾਬ ਹੀ ਮੇਂ ਜਵਾਬ ਹੋਤੇ ਗਰ,
ਖ਼ਾਬ ਅਪਨੇ ਪੇ ਨਾਜ਼ ਕਰ ਲੇਤੇ।

ਤੁਮ ਜੋ ਹੋਤੇ ਤੋ ਦਰਦ ਕਿਆ, ਹਮ ਤੋ
ਗ਼ਮ ਭੀ ਉਮਰੇ-ਦਰਾਜ਼ ਕਰ ਲੇਤੇ।

ਜੋ ਮਿਲਨ ਕਾ ਰਕ਼ੀਬ ਨਾ ਹੋਤਾ,
ਕੋਈ ਪੈਦਾ ਰਿਵਾਜ਼ ਕਰ ਲੇਤੇ।

ਫਿਰ ਛੁਪਾਨੇ ਕੋ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ,
ਸਭ ਪੇ ਜ਼ਾਹਿਰ ਜੋ ਰਾਜ਼ ਕਰ ਲੇਤੇ।

ਦਿਲ ਕੇ ਰੋਨੇ ਸੇ ਆਗ ਬੁਝਤੀ, ਤੋ
ਹਮ ਭੀ ਥੋੜਾ ਰਿਆਜ਼ ਕਰ ਲੇਤੇ।

ਖ਼ੂਬ ਹੋਤੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਤਬੀ "ਬਾਦਲ"'
ਕਹਿ ਕੇ ਅੱਲਾਹ! ਅਗ਼ਾਜ਼ ਕਰ ਲੇਤੇ।

◆

ਕਿਉਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਟੇ ਹੈ, ਇਤਨੀ ਅਸਾਨ ਹੋ ਕਰ?
ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਦਰਦ ਇਸ ਕੋ, ਕਿਉਂ ਬੇ-ਜ਼ੁਬਾਨ ਹੋ ਕਰ?

ਜਿਸ ਸ਼ਹਿਰ ਮੇਂ ਭੀ ਜਾਊਂ, ਜਿਸ ਭੀ ਜਗ੍ਹਾ ਕੋ ਦੇਖੂੰ,
ਸਬ ਘਰ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ ਹੈਂ, ਅਬ ਤੋ ਮਕਾਨ ਹੋ ਕਰ।

ਕਿਆ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹਮਾਰੀ, ਸਾਰਾ ਹਿਸਾਬ ਯੇ ਹੈ,
ਕੁਛ ਕਰਜ਼ ਮੇਂ ਹੈ ਨਿਕਲੀ, ਬਾਕੀ ਲਗਾਨ ਹੋ ਕਰ।

ਇਨਸਾਂ ਕੋ ਸੀਖਨੇ ਕੋ, ਸੌ ਉਮਰ ਭੀ ਮਿਲੇ ਤੋ,
ਆਏ ਮਹਾਨ ਹੋ ਕਰ, ਜਾਏ ਸ਼ਤਾਨ ਹੋ ਕਰ।

ਮੰਜ਼ਿਲ ਕੋ ਦੇਖ ਕਰ ਭੀ, ਉਤਰੇ ਥਕਨ ਨਾ ਤੇਰੀ,
ਤਿਰਾ ਸਾਥ ਤੋ ਮਿਲੇਗਾ, ਜੀ ਲੂੰ ਥਕਾਨ ਹੋ ਕਰ।

ਦਿਲ ਮੇਂ ਸਮੇਟ ਲੇਤਾ, ਗਰ ਤੂ ਕਿਸੀ ਕਾ ਬਨਤਾ,
ਫਿਰ ਦੇਖਤਾ, ਤੂ ਰਹਿਤਾ, ਤੇਰਾ ਜਹਾਨ ਹੋ ਕਰ।

ਯੇ ਹੈ ਜਹਾਂ ਕੀ ਫ਼ਿਤਰਤ, ਇਨਸਾਂ ਕੋ ਭੂਲ ਜਾਨਾ,
ਜੀਏਗਾ ਫਿਰ ਤੂ "ਬਾਦਲ"! ਕੈਸੇ ਮਹਾਨ ਹੋ ਕਰ?

◆

ਰਾਸਤਾ ਛਾਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ।
ਸਰ ਪੇ ਕੁਛ ਤਾਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ।

ਆਂਖ ਮੇਂ ਆਂਸੂ ਨਹੀਂ ਆਤੇ,
ਦਿਲ ਸੇ ਯੇ ਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ।

ਤੁਮ ਸੇ ਦੂਰੀ ਬੜ੍ਹ ਗਈ ਜਬ ਸੇ,
ਮੁੰਹ ਮੇਂ ਇਕ ਦਾਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ।

ਤੁਮ ਨੇ ਦੇ ਦੀ ਹੈ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਇਤਨੀ,
ਹੋਠੋਂ ਸੇ ਗਾਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ।

ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੂੰ ਦਰਦ ਮੇਂ ਐਸੇ,
ਖ਼ੁਦ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ।

ਬੁਝ ਗਈ ਸ਼ਮ੍ਹਾਂ, ਮਗਰ ਫਿਰ ਭੀ,
ਘਰ ਕੋ ਪਰਵਾਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ।

ਸਾਂਸ ਰੁਕਨੇ ਕੋ ਹੈ "ਬਾਦਲ" ਕੀ,
ਫਿਰ ਭੀ ਬਚਗਾਨਾ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ।

◆

ਬੀਚ ਸਾਗਰ ਮੇਂ ਸੁਬ੍ਹਾ ਤਕ, ਕਸ਼ਤੀਆਂ ਜਲਤੀ ਰਹੀਂ।
ਔਰ ਸਾਹਿਲ ਮੇਂ ਘਰੋਂ ਮੇਂ, ਮਛਲੀਆਂ ਜਲਤੀ ਰਹੀਂ।

ਸੁਲਗਤੀ ਥੀਂ ਕਿਤਨੀਆਂ, ਅਰ ਕਿਤਨੀਆਂ ਜਲਤੀ ਰਹੀਂ।
ਬਾਗ਼ ਮੇਂ ਪੱਤੋਂ ਕੀ ਮਾਨਿੰਦ, ਤਿਤਲੀਆਂ ਜਲਤੀ ਰਹੀਂ।

ਚਲ ਦੀਏ ਅਪਨੇ ਘਰੋਂ ਕੋ, ਸਰਫ਼ਿਰੇ ਹੰਸਤੇ ਹੁਏ,
ਆਂਖੋਂ ਮੇਂ ਆਂਸੂ ਲਿਏ, ਕੁਛ ਬਸਤੀਆਂ ਜਲਤੀ ਰਹੀਂ।

ਫੂੰਕ ਮਾਰੀ ਤੋ ਜਲਾ ਦੀ, ਫੂੰਕ ਮਾਰੀ ਤੋ ਬੁਝਾ ਦੀ,
ਫੂੰਕ ਸੇ ਬਾਤੀ ਬੁਝੀ, ਪਰ ਲਕੜੀਆਂ ਜਲਤੀ ਰਹੀਂ।

ਵੋ ਜ਼ਮਾਨਾ ਸਤੀਓਂ ਕਾ ਥਾ, ਅਬ ਸਤਾਈ ਹੁਈਓਂ ਕਾ ਹੈ,
ਹਰ ਜ਼ਮਾਨੇ ਮੇਂ ਸਿਤਮ, ਕਿ ਪਤਨੀਆਂ ਜਲਤੀ ਰਹੀਂ।

ਸਰ ਪੇ ਸੂਰਜ ਆ ਗਿਆ ਤੋ, ਕੁਛ ਭੀ ਗਰਮਾਇਆ ਨਹੀਂ,
ਚਾਂਦ ਕੀ ਠੰਡਕ ਸੇ ਲੇਕਿਨ, ਬਦਲੀਆਂ ਜਲਤੀ ਰਹੀਂ।

ਕਾਰਵਾਂ ਚਲਤਾ ਗਿਆ, "ਬਾਦਲ" ਜੁਨੂੰ ਕੇ ਜ਼ੋਰ ਸੇ,
ਯੂੰ ਸਫ਼ਰ ਕਟਤਾ ਗਿਆ, ਅਰ ਦੂਰੀਆਂ ਜਲਤੀ ਰਹੀਂ।

◆

ਜਬ ਵੋਹ ਮੇਰੇ ਕ਼ਰੀਬ ਹੋਤਾ ਹੈ।
ਹਾਲ ਦਿਲ ਕਾ ਅਜੀਬ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਮਰਜ਼ ਦੇਤਾ ਹੈ ਗ਼ਮ ਕਾ ਦਿਲ ਕੋ ਜੋ,
ਵੋਹ ਹੀ ਦਿਲ ਕਾ ਤਬੀਬ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਦੂਰੀਆਂ ਹੋ ਨਸੀਬ ਮੇਂ ਜਿਸਕੇ,
ਸਭ ਸੇ ਬੜ੍ਹ ਕਰ ਗ਼ਰੀਬ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਜਾਨ ਦੇ-ਦੇ, ਮਗਰ ਕਹੇ ਕੁਛ ਨਾ,
ਵੋਹ ਹੀ ਸੱਚਾ ਹਬੀਬ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਦੋਸਤ ਹੋ ਨਾ ਹੋ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮੇਂ, ਪਰ
ਦੋਸਤ ਜੈਸਾ ਰਕ਼ੀਬ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਸ਼ਿਅਰ ਉਸ ਕੋ ਨਯਾ ਕਹੋ, ਜਿਸ ਮੇਂ,
ਕੁਛ ਅਜੀਬੋ-ਗ਼ਰੀਬ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਦਰਦ ਆਇਆ ਹੈ ਹਿੱਸੇ "ਬਾਦਲ" ਕੇ,
ਅਪਨਾ-ਅਪਨਾ ਨਸੀਬ ਹੋਤਾ ਹੈ।

◆

ਧਰਤੀ ਪਰ ਗਰ ਸੰਭਵ ਨਾ ਹੋ, ਅਸਮਾਨ ਮੇਂ ਆ ਕਰ ਮਿਲਨਾ।
ਭੂਤ ਅਗਰਚੇ ਰਸਤਾ ਰੋਕੇ, ਵਰਤਮਾਨ ਮੇਂ ਆ ਕਰ ਮਿਲਨਾ।

ਟੂਟੇ, ਰੂਠੇ ਖ਼ਿਆਲ ਹਮਾਰੇ, ਸ਼ਾਇਦ ਯਕਸ਼ਾਂ ਹੋ ਜਾਏਂਗੇ,
ਮਾਥੇ ਕੇ ਤੇਵਰ ਨੇ ਡਾਂਟਾ, ਤੋ ਮੁਸਕਾਨ ਮੇਂ ਆ ਕਰ ਮਿਲਨਾ।

ਨਦੀਆਂ, ਨਾਲੇ, ਦਰਿਆ, ਸਾਗਰ, ਚਾਹੇ ਕਿਤਨੇ ਚੜ੍ਹੇ ਹੁਏ ਹੋਂ,
ਖ਼ੂਬ ਬਹਾਨਾ ਹੋਗਾ ਕਲ੍ਹ ਕੋ, ਤੁਮ ਮਤਦਾਨ ਮੇਂ ਆ ਕਰ ਮਿਲਨਾ।

ਉਜੜੇ ਗਾਓਂ ਮੇਂ ਮਿਲਨੇ ਕਾ, ਕੋਈ ਭੀ ਤੋ ਮਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ,
ਕੁਦਰਤ ਕੇ ਗਰ ਰੰਗ ਚਖਨੇ ਹੈਂ, ਤੋ ਖਲਿਹਾਨ ਮੇਂ ਆ ਕਰ ਮਿਲਨਾ।

ਦਰ, ਦੀਵਾਰੇਂ, ਰਸਤਾ, ਹਸਰਤ, ਆਂਖੋਂ ਕਾ ਕੰਟੀਲਾਪਨ ਹੋ,
ਜੋ ਰੋਕੇਂ ਵੋਹ ਰਸਤਾ ਉਨਕੋ, ਇਕ ਸ਼ੈਤਾਨ ਮੇਂ ਆ ਕਰ ਮਿਲਨਾ।

ਨਜ਼ਰੋਂ ਕੋ ਭੀ ਸਮਝਾਅ ਦੇਨਾ, ਬਾਤੋਂ ਕੋ ਚੁਪ ਰਹਿਨਾ, ਕਹਿਨਾ
ਆਂਖੋਂ-ਆਂਖੋਂ ਮੇਂ ਮਿਲ ਲੇਨਾ, ਯਾ ਫਿਰ ਕਾਨ ਮੇਂ ਆ ਕਰ ਮਿਲਨਾ।

ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਮੇਂ ਕਸਾ ਹੁਆ ਹੈ, ਕ਼ਾਨੂਨੋਂ ਕਾ ਫ਼ੰਦਾ "ਬਾਦਲ",
ਖ਼ੁਦ ਪੋਲੀਸ ਹੀ ਮਿਲਵਾਏਗੀ, ਇੰਗਲਿਸਤਾਨ ਮੇਂ ਆ ਕਰ ਮਿਲਨਾ।

◆

ਬਨੀ ਨਾ ਬਾਤ ਤੋ ਫਿਰ ਬੇਰੁਖ਼ੀ ਦੇ ਦੀ।
ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਮੇਂ ਰੂਹ ਕੀ ਭੀ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਦੀ।

ਖ਼ੁਦਾ ਸਭ ਬਾਂਟ ਬੈਠਾ ਥਾ ਮੈਂ ਜਬ ਪਹੁੰਚਾ,
ਬਚਾ ਨਾ ਕੁਛ ਤੋ ਮੁਝਕੋ ਆਜਜ਼ੀ ਦੇ ਦੀ।

ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁੰਤਜ਼ਿਰ ਥਾ ਰੌਸ਼ਨੀ ਕਾ ਜੋ,
ਮੁਕ਼ੱਦਰ ਮੇਂ ਉਸੀ ਕੇ ਤੀਰਗੀ ਦੇ ਦੀ।

ਹਵਾ ਕੋ ਸ਼ਾਂਤ ਰਹਿਨੇ ਕਾ ਭਰੋਸਾ, ਅਰ
ਟਿਕੇ ਪਾਨੀ ਕੇ ਅੰਦਰ ਖਲਬਲੀ ਦੇ ਦੀ।

ਖ਼ੁਦਾ ਸਭ ਹੀ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੈ, ਕਿਸੀ ਕੋ ਪਰ,
ਜ਼ਰੂਰਤ ਕੋ ਬੜ੍ਹਾ ਕਰ ਬੇਵਸੀ ਦੇ ਦੀ।

ਮਿਰੇ ਸੋਨੇ ਸੇ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਹੁਈ ਰੁਖ਼ਸਤ,
ਮਿਰੀ ਸ਼ਬ ਕੋ ਸਜ਼ਾ ਕਿਸ ਬਾਤ ਕੀ ਦੇ ਦੀ?

ਜਗ੍ਹਾ ਸਪਨੇ ਕੋ ਕੁਛ ਭੀ ਨਾ ਬਚੀ "ਬਾਦਲ",
ਕਿਉਂ ਇਕ-ਇਕ ਆਂਖ ਕੋ ਸੌ-ਸੌ ਨਦੀ ਦੇ ਦੀ?

◆

ਕਭੀ ਹੰਸਨਾ, ਕਭੀ ਰੋਨਾ ਪੜਾ।
ਮੁਤਾਬਿਕ਼ ਵਕ਼ਤ ਕੇ ਹੋਨਾ ਪੜਾ।

ਸਫ਼ਰ ਮੇਂ ਰਾਸਤੇ ਕਾ ਭਾਰ ਭੀ,
ਕਿਸੀ ਪੱਥਰ ਹੀ ਕੋ ਢੋਨਾ ਪੜਾ।

ਤਭੀ ਜੀਅ ਲਗ ਸਕਾ ਹੈ ਸ਼ਹਿਰ ਮੇਂ,
ਨਸ਼ੇਮਨ ਗਾਓਂ ਕਾ ਖੋਨਾ ਪੜਾ।

ਉਜਾਲੇ ਕੀ ਝਲਕ ਥੀ ਜਿਸ ਤਰਫ਼,
ਅੰਧੇਰਾ ਸਾ ਵਹੀਂ ਕੋਨਾ ਪੜਾ।

ਮੁਸੀਬਤ ਕੋ ਨਾ ਮੈਂ ਸੋਤਾ ਦਿਸ੍ਹੂੰ,
ਭਰਮ ਮੇਂ ਨੀਂਦ ਕੇ ਸੋਨਾ ਪੜਾ।

ਜ਼ੁਬਾਨੋਂ ਬਾਤ ਜਬ ਨਾ ਕਰ ਸਕੀਂ,
ਨਜ਼ਰ ਕੋ ਦਰਮਿਆਂ ਹੋਨਾ ਪੜਾ।

ਗ਼ਜ਼ਲ "ਬਾਦਲ" ਨਈ ਲਗਤੀ ਰਹੇ,
ਤਭੀ ਕਿਤਨੀ ਦਫ਼ਾ ਧੋਨਾ ਪੜਾ।

◆

ਨਾ ਪਹਿਚਾਨ ਵਾਲਾ ਨਾ ਯੇ ਅਜਨਬੀ ਹੈ।
ਨਗਰ ਮੇਂ ਯੇ ਕੈਸਾ ਭਲਾ ਆਦਮੀ ਹੈ?

ਇਸੀ ਇਕ ਦਹਾਕੇ ਮੇਂ ਹੰਸਤੀ ਮਿਲੇਗੀ,
ਸ਼ੁਰੂ ਮੌਂਡ ਸੇ ਜੋ ਹੁਈ ਯੇ ਸਦੀ ਹੈ।

ਐ ਦੁਸ਼ਮਨ! ਨਜ਼ਰ ਪੇ ਰਹੇ ਫ਼ੈਜ਼ ਤੇਰਾ,
ਉਧਰ ਹੀ ਦਿਖੇ ਵੋਹ, ਜਿਧਰ ਭੀ ਉਠੀ ਹੈ।

ਜੋ ਪਲਕੋਂ ਕੇ ਸਹਿਰਾਅ ਮੇਂ ਪਾਨੀ ਮਿਲਾ ਹੈ,
ਤੋ ਰੇਤਾ ਮੇਂ ਕਿਉਂ ਏਕ ਮਛਲੀ ਮਰੀ ਹੈ?

ਕਿਸੀ ਲਾਸ਼ ਕਾ ਮੌਂਡ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕੈਸਾ?
ਯਹੀ ਬਾਤ ਤਾਬੂਤ ਮੇਂ ਚਲ ਪੜੀ ਹੈ।

ਕਹੀਂ ਔਰ ਜਾ ਕਰ ਤੂ ਸਹਿਰਾਅ ਦਿਖਾ ਲੇ,
ਚਲਾ ਜਾਹ! ਮਿਰੀ ਜੇਬ ਮੇਂ ਭੀ ਨਦੀ ਹੈ।

ਤਿਰੇ ਸ਼ੇਅਰ ਕੀ ਕੈਸੇ ਬਾਤੇਂ ਹੋ "ਬਾਦਲ",
ਤਿਰੇ ਸ਼ੇਅਰ ਮੇਂ ਬਾਤ ਹੀ ਕੀ ਕਮੀ ਹੈ।

◆

ਦੂਰ ਮੀਜ਼ਿਲ ਨਾ ਲਗੇ ਚਲਤੇ ਹੁਏ।
ਕਹਿ ਗਿਆ ਸੂਰਜ ਮੁਝੇ ਢਲਤੇ ਹੁਏ।

ਫਿਰ ਕਭੀ ਪੱਥਰ ਉਸੇ ਕਹਿਨਾ ਨਹੀਂ,
ਨਕ਼ਸ਼ ਜਿਸਕੇ ਮੁਝ ਸੇ ਕੁਛ ਰਲਤੇ ਹੁਏ।

ਖੁਰਦੁਰੇ ਹਾਥੋਂ ਪੇ ਕੁਛ ਕੋ ਨਾਜ਼ ਹੈ,
ਕੁਛ ਲਕੀਰੇਂ ਹਾਥ ਕੀ ਮਲਤੇ ਹੁਏ।

ਦੇ ਗਏ ਕ਼ੀਮਤ ਉਸੇ ਕੀੜੇ, ਮਗਰ
ਖਾ ਗਏ ਸ਼ਹਿਤੂਤ ਕੋ ਪਲਤੇ ਹੁਏ।

ਮੈਂ ਸ਼ਜਰ ਬੜ੍ਹਤਾ ਹੁਆ ਤਕਤਾ ਰਹੂੰ,
ਤੁਮ ਨਗਰ ਕੋ ਦੇਖਨਾ ਫਲਤੇ ਹੁਏ।

ਜਬ ਚਲਾ "ਬਾਦਲ", ਤੋ ਦੀਪਕ ਖ਼ੁਦ-ਬ-ਖ਼ੁਦ,
ਰਾਸਤੇ ਮੇਂ ਆ ਗਏ ਜਲਤੇ ਹੁਏ।

◆

ਸੋਚੇ ਬਗ਼ੀਰ ਬੁੱਤ ਕੋ, ਅਪਨਾ ਬਨਾ ਲੀਆ।
ਤੇਰੇ ਨਕ੍ਸ਼ ਦੇਖ ਕੇ, ਉਸਕੋ ਬੁਲਾ ਲੀਆ।

ਤੇਰੀ ਤਰਫ਼ ਸੇ ਆ ਰਹੀ, ਹਰ ਸਾਂਸ ਚੂਮ ਲੀ,
ਯੇ ਹੋਂਠ ਫਿਰ ਭੀ ਹੋਂਠ ਥੇ, ਦਿਲ ਤਕ ਜਲਾ ਲੀਆ।

ਮੈਂ ਦੇਰ ਤਕ ਦੀਦਾਰ ਕਾ ਹੂੰ, ਮੁੰਤਜ਼ਿਰ ਰਹਾ,
ਚਿਲਮਨ ਉਠੀ ਤੋ ਹਾਥ ਸੇ, ਘੁੰਘਟ ਗਿਰਾ ਲੀਆ।

ਤਬ ਸੇ ਦਿਲੇ-ਨਾਦਾਨ ਕੀ, ਕ਼ੀਮਤ ਹੈ ਗਿਰ ਗਈ,
ਜਬ ਸੇ ਮਿਰੇ ਰਕ਼ੀਬ ਕੋ, ਅਪਨਾ ਬਨਾ ਲੀਆ।

ਕ਼ਿਸਮਤ ਜੋ ਹਮ ਸੇ ਰੂਠ ਕੇ, ਕੁਛ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ,
ਹਮਨੇ ਸਜ਼ਰ ਨਸੀਬ ਕਾ, ਦਿਲ ਮੇਂ ਉਗਾ ਲੀਆ।

ਜਬ ਆਈਨੇ ਮੇਂ ਦੇਖ ਕੇ, ਭੀ ਸਬਰ ਨਾ ਰਹਾ,
ਜਲਤੀ ਜਬੀਂ ਨੇ ਸੋਚ ਕਾ, ਸਪਨਾ ਚੁਰਾ ਲੀਆ।

"ਬਾਦਲ" ਮਰੀਜ਼ ਲੇ ਗਿਆ, ਜਬ ਸਾਂਸ ਆਖ਼ਰੀ,
ਬੇ-ਰਹਿਮ ਨੇ ਭੀ ਜ਼ਖ਼ਮ ਸੇ, ਨਸ਼ਤਰ ਹਟਾ ਲੀਆ।

◆

ਉਸੇ ਆਗ ਤਕ ਭੀ ਕਹਾ ਜਾ ਰਹਾ ਹੈ।
ਬਰਫ਼ ਕੀ ਡਲੀ ਸੇ ਡਰਾ ਜਾ ਰਹਾ ਹੈ।

ਕੁਈ ਤੋ ਮੇਰੇ ਰੂਠੇ ਭਾਈ ਕੋ ਰੋਕੋ,
ਮਿਰਾ ਏਕ ਬਾਜ਼ੂ ਕਟਾ ਜਾ ਰਹਾ ਹੈ।

ਲੋ ਸਦੀਆਂ ਹੁਈਂ, ਇਸ਼ਕ਼ ਅਬ ਤਕ ਨਾ ਬਦਲਾ,
ਵਹੀ ਰਾਸਤਾ ਹੀ ਚਲਾ ਜਾ ਰਹਾ ਹੈ।

ਪਿਲਾਓ! ਪਿਲਾਓ! ਨਜ਼ਰ ਹੈ ਪਿਆਸੀ,
ਐ ਬੇ-ਰਹਿਮ ਕ਼ਾਤਿਲ! ਨਸ਼ਾ ਜਾ ਰਹਾ ਹੈ।

ਯਹੀ ਦਰਦ, ਗ਼ਮ, ਅਸ਼ਕ ਭਾਏ ਨਾ ਤੁਮਕੋ,
ਮਿਰਾ ਘਰ ਇਨ੍ਹੀ ਸੇ ਸਜਾ ਜਾ ਰਹਾ ਹੈ।

ਐ ਕਾਗ਼ਜ਼ ਕੇ ਫੂਲੋ! ਤਬੀਅਤ ਹੈ ਕੈਸੀ?
ਕਹੋ ਰੰਗੋ-ਬੂ ਕਿਉਂ ਘਟਾ ਜਾ ਰਹਾ ਹੈ?

ਝੁਕਾ ਮਰਸੀਏ ਮੇਂ ਯੇ ਮਸਤਕ ਹੈ "ਬਾਦਲ",
ਕ਼ਸੀਦਾ ਕਿਸੀ ਕਾ ਪੜ੍ਹਾ ਜਾ ਰਹਾ ਹੈ।

◆

ਚਲਤੀ ਤੋ ਥੀ ਰਫ਼ਤਾ-ਰਫ਼ਤਾ।
ਫਿਰ ਭੀ ਬਾਤ ਨੇ ਆਂਚਲ ਪਕੜਾ।

ਕੋਈ ਭੀ ਨਾ ਐਸਾ ਲਮਹਾ।
ਜਬ ਦੇਖਾ ਹੋ ਸੁੰਦਰ ਸਪਨਾ।

ਦਿਲ ਕੋ ਖ਼ਲਿਸ਼ ਮਿਲੀ ਤੋ ਕੈਸੀ,
ਦਰਦ ਮਿਲਾ ਹੈ ਹਲਕਾ-ਹਲਕਾ।

ਗਰ ਸਹਿਰਾਅ ਤੁਮ ਚੂਮ ਨਾ ਲੇਤੇ,
ਨਖ਼ਲਿਸਤਾਨ ਕਭੀ ਨਾ ਬਨਤਾ।

ਬਾਤ ਹੰਸੀ ਮੇਂ ਟਾਲ ਗਏ ਵੋਹ,
ਕੈਸਾ ਹੈ ਜੇ ਉਨਕਾ ਬਦਲਾ?

ਆਨਾ-ਜਾਨਾ ਕੁਛ ਰਹਿਤਾ ਤੋ,
ਪੱਥਰ ਪੇ ਛਾਲਾ ਨਾ ਪੜਤਾ।

ਸੂਖੀ ਆਂਖੋਂ ਮੇਂ ਭੀ ਦੇਖੋ,
ਭੀਗੇ ਆਂਚਲ ਜੈਸਾ ਨਖ਼ਰਾ।

ਏਕ ਨਿਸ਼ਾਂ ਤਕ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਏ,
ਕਿਸਕੇ ਘਰ ਕਾ ਹੈ ਜੇ ਰਸਤਾ?

ਸ਼ਬਨਮ ਹੈ ਯਾ ਦਿਲ ਕੇ ਆਂਸੂ?
ਯਾ ਕਲ੍ਹ ਰਾਤ ਹੈ "ਬਾਦਲ" ਬਰਸਾ?

◆

ਮੋਮਬੱਤੀ ਸੇ ਨਾ ਪੱਥਰ ਢਾਲਨਾ।
ਸਾਂਪ ਕੋ ਨਾ ਆਸਤੀਂ ਮੇ ਪਾਲਨਾ।

ਸੋਚ ਕੇ ਜਾਲੇ ਹੋਂ ਜਿਸ ਘਰ ਮੇਂ ਲਗੇ,
ਭੂਲ ਕਰ ਡੇਰਾ ਵਹਾਂ ਨਾ ਡਾਲਨਾ।

ਗ਼ਮ ਮਿਲਾ, ਤੋ ਮੁਸਕਰਾ ਦੇਨਾ, ਮਗਰ
ਖ਼ੂਬ ਮਹਿੰਗਾ ਪੜ ਜਾਏਗਾ ਟਾਲਨਾ।

ਹੋ ਅੰਧੇਰੀ ਔਰ ਬਿਜਲੀ ਯਾ ਤੂਫ਼ਾਂ,
ਬੋਟ ਕੋ ਤੁਮ ਦਿਲ ਲਗਾ ਕੇ ਪਾਲਨਾ।

ਉਸ ਲਿਬਾਦੇ ਮੇਂ ਮਹਿਕ, ਯਾ ਖ਼ਾਰ ਹੈਂ,
ਖ਼ੂਬ ਅੱਛੇ ਸੇ ਉਸੇ ਪੜਤਾਲਨਾ।

ਆਗ ਲਗਨੇ ਕੇ ਨਿਸ਼ਾਂ ਕੁਛ ਭੀ ਕਹੋਂ,
ਬਾਤ ਸੇ ਤੋ ਨਾ ਕਿਸੀ ਕੋ ਜਾਲਨਾ।

ਬਾਅਦ "ਬਾਦਲ" ਕੇ ਯੇ ਤਖ਼ਤੀ ਕਹਿ ਰਹੀ,
ਉਸ ਪਰਿੰਦੇ ਕਾ ਭੀ ਥਾ ਇਕ ਆਲਨਾ।

◆

ਪੂਛ ਕਰ ਉਸ ਕੀ ਅਦਾ, ਤੁਮ ਆਗ ਸੇ।
ਖੇਲਤੇ ਹੋ ਕਿਉਂ ਭਲਾ ਤੁਮ ਆਗ ਸੇ।

ਖ਼ੁਦ ਹੀ ਜਲਨੇ ਕੀ ਤੱਯਾਰੀ ਮੇਂ ਰਹੋ,
ਮਾਂਗਤੇ ਹੋ ਫਿਰ ਘਟਾ ਤੁਮ ਆਗ ਸੇ।

ਜੋਸ਼ ਹੀ ਮੇਂ ਹੋਸ਼ ਕੋ ਕ਼ਤਲਾਅ ਲੀਆ,
ਅਬ ਕਰੋ ਦੁਗਨਾ ਨਸ਼ਾ ਤੁਮ ਆਗ ਸੇ।

ਕਾਗ਼ਜ਼ੀ ਫੂਲੋਂ ਕਾ ਕੰਪਨ ਖ਼ਤਮ ਹੋ,
ਗਰ ਬਚਾ ਲੋ ਘਰ ਸਜਾ ਤੁਮ ਆਗ ਸੇ।

ਖ਼ੁਦ ਜਲੇ, ਫਿਰ ਭੀ ਬਚੇ ਕੈਸੇ ਕੁਈ,
ਸੀਖ ਲੇਨਾ ਯੇ ਕਲਾ ਤੁਮ ਆਗ ਸੇ।

ਕ਼ੈਦ ਮੇਂ ਭੀ ਹੈ ਰਿਹਾਈ ਕਾ ਮਜ਼ਾ,
ਲੇ ਦੇ ਕਰ ਲੇ ਲੋ ਸਜ਼ਾ ਤੁਮ ਆਗ ਸੇ।

ਅਬਰੇ-ਨੈਸਾਂ ਹੋ ਨਾ ਹੋ "ਬਾਦਲ", ਮਗਰ
ਬਚ ਹੀ ਜਾਤੇ ਹੋ ਸਦਾ ਤੁਮ ਆਗ ਸੇ।

◆

ਮੌਜ ਕੋ ਜਬ ਬਾਦਬਾਂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਦੇਖਾ।
ਰੰਗੋ-ਬੂ ਮੇਂ ਭੀ ਖ਼ਤਮ ਸਾ ਫ਼ਾਸਲਾ ਦੇਖਾ।

ਇਨ ਖੁਲ੍ਹੀ ਆਂਖੋਂ ਨੇ ਸਪਨਾ ਆ ਰਹਾ ਦੇਖਾ।
ਬੰਦ ਆਂਖੋਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਰ ਬਾਰਹਾ ਦੇਖਾ।

ਗਾੜੀਓਂ ਸਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਾ ਹੈ,
ਆ ਰਹਾ ਦੇਖਾ ਤੋ ਕੋਈ ਜਾ ਰਹਾ ਦੇਖਾ।

ਚਲ ਦੀਆ ਚੁਪ-ਚਾਪ ਖਾਨਾ ਛੋੜ ਕਰ ਘਰ ਕੋ,
ਏਕ ਝੂਕੇ ਨੇ ਜੋ ਆਪਨਾ ਲਾਡਲਾ ਦੇਖਾ।

ਉਸ ਨਜ਼ਰ ਸੇ ਦੂਰ ਕੀ ਚੀਜ਼ੇਂ ਭੀ ਮੁਮਕਿਨ ਥੀਂ,
ਇਸ ਨਜ਼ਰ ਸੇ ਤੋ ਕਿਨਾਰਾ ਪਾਸ ਕਾ ਦੇਖਾ।

ਆਈਨੇ ਮੇਂ ਦਿਲਰੁਬਾ ਥਾ, ਦਿਲਰੁਬਾ ਮੇਂ ਮੈਂ,
ਆਈਨੇ ਕਾ ਸਾਫ਼ ਪਾਨੀ ਪਾਰਸਾ ਦੇਖਾ।

ਕਿਸ ਤਰਹ ਵੋਹ ਬਾਦਲੋਂ ਕੋ ਖੇਲਤੇ ਦੇਖੇ?
ਜਿਸ ਨੇ ਸੂਰਜ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਕਾ ਭਾਗਤਾ ਦੇਖਾ।

ਏਕ ਸ਼ਾਦੀ ਮੇਂ ਤੁਆਰਫ਼ ਇਸ ਤਰਹ ਭੀ ਥਾ,
ਕੋਈ "ਬਾਦਲ" ਕੋਈ ਸਿੱਧੂ, ਬਾਜਵਾ ਦੇਖਾ।

◆

ਪੜ੍ਹੀ ਹੈ ਬਾਦਬਾਂ ਤਕ ਨੇ, ਖ਼ਬਰ ਪਤਵਾਰ ਸੇ ਲੇ ਕਰ।
ਨਦੀ ਵੀ ਮੇਰੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚੀ, ਪਤਾ ਅਖ਼ਬਾਰ ਸੇ ਲੇ ਕਰ।

ਹੈ ਪਸ਼ਚਿਮ ਕੀ ਤਰਫ਼ ਮੁੰਹ ਦੇਸ਼ ਕਾ, ਪਰ ਧੂਪ ਹੈ ਫਿਰ ਭੀ,
ਚਲੇ ਆਨਾ, ਘਨੀ ਛਾਂਓਂ ਕਿਸੀ ਦੀਵਾਰ ਸੇ ਲੇ ਕਰ।

ਸ਼ਜਰ ਖਿਲਤਾ ਭੀ ਤੋ ਕੈਸੇ? ਲਤਾ ਨੇ ਬਾਂਧ ਰੱਖਾ ਥਾ,
ਦੀਏ ਗੁਲਦਾਨ ਨੇ ਕੁਛ ਫੂਲ, ਫਿਰ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸੇ ਲੇ ਕਰ।

ਜ਼ਈਫ਼ੀ ਕੁਛ ਭੀ ਕਹਿ ਦੇ ਤੋ, ਕਿਸੀ ਕੋ ਬਾਤ ਚੁਭ ਜਾਏ,
ਜਵਾਨੀ ਖ਼ੁਸ਼ ਰਹੇ ਲੇਕਿਨ, ਮਜ਼ੇ ਬੇਕਾਰ ਸੇ ਲੇ ਕਰ।

ਨਾ ਪੀਛਾ ਕ਼ਬਰ ਤਕ ਛੋੜੇਗੀ ਮੇਰਾ ਯੇ ਤਹੀ-ਦਸਤੀ,
ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਬ ਤਲਕ ਹੋਗਾ? ਕਿਸੀ ਰੂਹ-ਦਾਰ ਸੇ ਲੇ ਕਰ।

ਚਲੇਗਾ ਫਿਰ ਬਹੁਤ ਹਲਕਾ, ਤੂ ਉਸਕੇ ਦੁਆਰ ਤਕ ਬੰਦੇ!
ਚਲੇਗਾ ਪਿਆਰ ਕਾ ਕੁਛ ਭਾਰ, ਗਰ ਸੰਸਾਰ ਸੇ ਲੇ ਕਰ।

ਲਗਾਏਗਾ ਕਿਸੀ ਦੀਵਾਰ ਮੇਂ, ਅਬ ਸੇਂਧ ਯੇ "ਬਾਦਲ",
ਚਲਾ ਸ਼ੱਕੀ ਸੀ ਹਾਲਤ ਮੇਂ ਹੈ, ਕੁਛ ਔਜ਼ਾਰ ਸੇ ਲੇ ਕਰ।

◆

ਤੰਗੀਏ-ਹਾਲਾਤ ਨੇ ਗਰ ਮੋੜ ਨਾ ਕਾਟਾ।
ਹੌਸਲੇ ਮੇਰੇ ਨੇ ਭੀ ਫਿਰ ਮੋੜ ਨਾ ਕਾਟਾ।

ਰਾਸਤੇ ਮੇਂ ਜਬ ਤੁਝੇ ਥਾ ਦਿਖ ਰਹਾ ਖ਼ਤਰਾ,
ਐ ਹਲਾਤੇ-ਗ਼ਮ! ਕਿਉਂ ਰੁਕ ਕਰ ਮੋੜ ਨਾ ਕਾਟਾ?

ਤੂ ਮਨਿਸਟਰ ਹੈ, ਬਦੌਲਤ ਜਿਨ ਕੀ ਵੋਟੋਂ ਕੇ,
ਕਿਉਂ ਗ਼ਰੀਬੋਂ ਕੀ ਤਰਫ਼ ਫਿਰ ਮੋੜ ਨਾ ਕਾਟਾ?

ਮੰਜ਼ਿਲੇਂ ਹੋਤੀ ਹੈਂ ਟੇਢੇ ਰਾਸਤੋਂ ਪਰ ਹੀ,
ਦੂਰ-ਅੰਦੇਸ਼ੋਂ ਨੇ ਭੀ ਹਰ ਮੋੜ ਨਾ ਕਾਟਾ।

ਗ਼ੈਰ ਕੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਮੇਂ ਹੈ ਪੜਾ ਸੁਨਨਾ,
ਦੇਖ ਕਰ ਤੂਨੇ ਯੇ ਅਜਗਰ, ਮੋੜ ਨਾ ਕਾਟਾ?

ਸੁਨ ਕੇ ਭੀ ਜਬ ਨਾ ਸੁਨਾ, ਤੋ ਸਹਿ ਲੀਆ ਹਮ ਨੇ,
ਦੇਖਕੇ ਭੀ ਬੰਦਾ-ਪਰਵਰ! ਮੋੜ ਨਾ ਕਾਟਾ?

ਘਰ ਤੋ ਉਸਕਾ ਸੌ ਕ਼ਦਮ ਸੇ ਕੁਛ ਕੁ ਗਜ਼ ਕਮ ਥਾ,
ਕਿਉਂ ਗਿਆ ਸੀਧਾ ਤੂ ਆਖ਼ਿਰ, ਮੋੜ ਨਾ ਕਾਟਾ?

ਜਬ ਕਿ ਲਿੱਖਾ ਥਾ ਦਰੋ-ਦੀਵਾਰ ਪਰ "ਬਾਦਲ",
ਤੂ ਰਹਾ ਬਾਹਰ, ਕਿਉਂ ਅੰਦਰ ਮੋੜ ਨਾ ਕਾਟਾ?

◆

ਮਾਨ ਕਰ ਅਹਿਸਾਨ ਹਮ ਨੇ।
ਦੇ ਦੀ ਅਪਨੀ ਜਾਨ ਹਮ ਨੇ।

ਦਰਦ ਬਦਲੇ ਮੇਂ ਲੀਆ ਹੈ,
ਜਿਸਕੋ ਦੀ ਮੁਸਕਾਨ ਹਮ ਨੇ।

ਬਾਤ ਦਿਲ ਕੀ ਕਹਿ ਦੀ ਉਨ ਕੋ,
ਮਾਨ ਕਰ ਭਗਵਾਨ ਹਮ ਨੇ।

ਜਬ ਕੀਆ ਇਤਬਾਰ ਉਨ ਪਰ,
ਕਰ ਲੀਆ ਨੁਕਸਾਨ ਹਮ ਨੇ।

ਆਂਖ ਬਦਲੀ, ਨਾਮ ਬਦਲਾ,
ਖੋ ਦੀਆ ਸਨਮਾਨ ਹਮ ਨੇ।

ਯੇ ਕਸਕ ਹੈ ਦਿਲ ਮੇਂ ਬਾਕੀ,
ਕਿਉਂ ਸਹਾ ਅਹਿਸਾਨ ਹਮ ਨੇ?

ਭੂਲ ਉਨਕੀ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦੀ,
ਮਾਨ ਕਰ ਨਾਦਾਨ ਹਮ ਨੇ।

ਵਕ਼ਤੇ-ਰੁਖ਼ਸਤ ਸਭ ਕੋ "ਬਾਦਲ",
ਬਾਂਟ ਦੀ ਮੁਸਕਾਨ ਹਮ ਨੇ।

◆

ਪੱਥਰੋਂ ਮੇਂ ਭੀ ਜ਼ਮਾਨਾ-ਸਾਜ਼ ਹਮ।
ਜਾਨ ਕਰ ਆਏ ਹੈਂ ਉਨਕੇ ਰਾਜ਼ ਹਮ।

ਉਂਗਲੀਆਂ ਦੋ-ਏਕ ਦਿਨ ਤਕ ਤੋ ਉਠੀਂ,
ਤੋੜਤੇ ਜਬ ਭੀ ਰਹੇ ਰੀਵਾਜ਼ ਹਮ।

ਜਬ ਕਿ ਖ਼ੁਦ ਹੀ ਤਰਕ ਕਰ ਦੀ ਹੈ ਜ਼ੁਬਾਂ,
ਚੋਟ ਲਗਨੇ ਪੇ ਭੀ ਬੇ-ਅਵਾਜ਼ ਹਮ।

ਹੌਸਲਾ ਅਪਨਾ ਹੀ ਤੋ ਬਾਇਸ ਬਨਾ,
ਬੇਵਜ੍ਹਾ ਕਰਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈਂ ਨਾਜ਼ ਹਮ।

ਪੰਖ ਢੀਲੇ, ਸਾਂਸ ਹੋਤੀ ਬੇ-ਰਬਤ,
ਛੋੜ ਕਰ ਗਰ ਬੈਠਤੇ ਪਰਵਾਜ਼ ਹਮ।

ਰੌਨਕੇ-ਮਕ਼ਤਲ ਬਹੁਤ ਬੜ੍ਹਤੀ ਗਈਂ,
ਇਸ ਤਰਹ ਭੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਆਗ਼ਾਜ਼ ਹਮ।

ਉਂਗਲੀਓਂ ਕੇ ਅੱਟਨੋ ਕਾ ਹੋਤਾ ਕਿਆ?
ਗਰ ਪਹਿਨਤੇ ਨੀਲਮੋ-ਪੁਖਰਾਜ਼ ਹਮ।

ਪਹਿਲ ਕਰਨੇ ਕੀ ਹੀ ਸਾਰੀ ਬਾਤ ਥੀ,
ਕਹਿ ਦੀਆ ਹੋਤਾ, "ਨਹੀਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਹਮ"।

ਇਸ ਤਬੀਅਤ ਕਾ ਭੀ "ਬਾਦਲ" ਕਿਆ ਕਰੇਂ?
ਕਲ੍ਹ ਕੋ ਆਨਾ, ਆਜ ਹੈਂ ਨਾਸਾਜ਼ ਹਮ।

◆

ਜਵਾਨੀ ਮੇਂ ਅਹਿਲੇ-ਜਨੂੰ ਢੂੰਡਤੇ ਹੋ।
ਜ਼ਈਫ਼ੀ ਮੇਂ ਅਬ ਤੁਮ ਸਕੂੰ ਢੂੰਡਤੇ ਹੋ।

ਵੋਹ ਘਰ ਥਾ, ਜ਼ੁਬਾਂ ਕੋ ਲਗਾਇਆ ਥਾ ਤਾਲਾ,
ਵੋਹ ਅਬ ਘਰ ਨਹੀਂ, ਗ਼ੁਫ਼ਤ-ਗੂੰ ਢੂੰਡਤੇ ਹੋ।

ਦੁਆ ਸੇ ਤੋ ਜੀਵਨ ਕੀ ਰੇਖਾ ਜੁੜੀ ਹੈ,
ਦਵਾ ਵੋਹ, ਮੈਂ ਜਿਸ ਸੇ ਮਰੂੰ, ਢੂੰਡਤੇ ਹੋ।

ਬਹਾਤੇ ਰਹੇ ਹੋ ਲਹੂ ਹਰ ਗਲੀ ਮੇਂ,
ਜੋ ਮਰਨੇ ਪੇ ਆਏ ਤੋ ਮੁੰ ਢੂੰਡਤੇ ਹੋ।

ਵੋਹ ਢੂੰਡੋ ਜੋ ਚਾਰੇ ਹੀ ਦਰ ਏਕ ਕਰ ਦੇ,
ਓ ਪਗਲੇ! ਤੁਮ ਅਬ ਭੀ ਮਨੂੰ ਢੂੰਡਤੇ ਹੋ?

ਨਾ ਤਸਵੀਰੇ-ਜਾਨਾਂ, ਨਾ ਰੁਖ਼ਸਾਰੇ-ਖ਼ਾਬਾਂ,
ਕਹਾਂ ਬੋਸਾ-ਏ-ਨੀਲਗੂੰ ਢੂੰਡਤੇ ਹੋ?

ਹੈ ਦਿਲਕਸ਼ ਬਹੁਤ, ਚੁਪ ਕੀ ਭਾਸ਼ਾ ਯੇ "ਬਾਦਲ"!
ਕਿਉਂ ਬੇਕਾਰ ਮੇਂ ਕੁਛ ਕਰੂੰ? ਢੂੰਡਤੇ ਹੋ।

◆

ਜੋ ਰੌਨਕ਼ੇ-ਮਕ਼ਤਲ ਮੇਂ ਹੈ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁਆ।
ਉਸ ਕੋ ਸ਼ਹੀਦੀ ਮਰਤਬਾ ਹਾਸਿਲ ਹੁਆ।

ਹਲਕੀ ਹਵਾ ਤਬ ਪੱਥਰੋਂ ਕੋ ਫ਼ਾੜ ਦੇ,
ਮੁਨਸਿਫ਼ ਹੀ ਜਬ ਇਨਸਾਫ਼ ਕਾ ਕ਼ਾਤਿਲ ਹੁਆ।

ਚੰਦਾ ਪੇ ਅੰਮਾਂ ਕਾਤਤੀ ਹੋਗੀ ਜ਼ਰੂਰ,
ਤਬ ਹੀ ਬਰਾਮਦ ਚਰਖ਼ੇ ਕਾ ਫ਼ਾਸਿਲ ਹੁਆ।

ਘਟ-ਬੜ ਰਹਾ ਥਾ ਚਾਂਦ ਕਈ ਦਿਨ ਸੇ, ਮਗਰ
ਵਸਲੇ-ਸਨਮ ਕੇ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕਾਮਿਲ ਹੁਆ।

ਭੂਲਾ ਨਸ਼ੇਮਨ, ਔਰ ਉਲਟੇ ਮੇਂ ਚਲਾ,
ਉੜਤਾ ਪਰਿੰਦਾ ਜਬ ਜ਼ਰਾ ਗ਼ਾਫ਼ਿਲ ਹੁਆ।

ਅਬ ਜੀ ਜਿਗਰ ਕਾ ਭੀ ਕਹੀਂ ਲਗਤਾ ਨਹੀਂ,
ਇਸਕੋ ਅਕੇਲਾ ਛੋੜ, ਉਸਕਾ ਦਿਲ ਹੁਆ।

"ਬਾਦਲ" ਕਹੇ, ਜਬ ਭੀ ਕਹੇ, ਦਿਲ ਸੇ ਗ਼ਜ਼ਲ,
ਸ਼ੋਅਰਾ ਮੇਂ ਤਬ ਹੀ ਬੈਠਨੇ ਕ਼ਾਬਿਲ ਹੁਆ।

◆

ਮੇਰੀ ਜ਼ੁਬਾਂ ਕੋ ਇਸ ਤਰਹ ਬਾਂਧਾ ਗਿਆ।
ਅਲਫ਼ਾਜ਼ ਕੀ ਜ਼ੰਜੀਰ ਸੇ ਜਕੜਾ ਗਿਆ।

ਥੇ ਖ਼ੁਸ਼ ਬਹੁਤ ਵੋਹ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹ ਮੇਂ ਡਾਲ ਕਰ,
ਸਪਨੇ ਮੇਂ ਭੀ ਜੋ ਲਫ਼ਜ਼ ਨਾ ਬੋਲਾ ਗਿਆ।

ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੇਂ ਅਬ ਆ ਗਈ ਸਚ ਕੀ ਮਸ਼ੀਨ,
ਕਹਿਨੇ ਹੀ ਸੇ ਇਕ ਝੂਠ ਤੋ ਪਕੜਾ ਗਿਆ।

ਹੈ ਬਰਮਲਾ ਕਿਤਨਾ ਮਿਰਾ ਅਕਸ, ਅਰ ਮੈਂ
ਮੇਰੇ ਯਕੀਂ ਕੋ ਬਾਰਹਾ ਪਰਖਾ ਗਿਆ।

ਨਜ਼ਰੇ ਝੁਕੀ ਹੋਂ, ਸ਼ਰਮ ਕਾ ਪਰਦਾ ਰਹੇ,
ਜਬ ਉਠ ਗਈ ਨਜ਼ਰੇਂ, ਤੋ ਲੋ ਪਰਦਾ ਗਿਆ।

ਪਲਕੇਂ ਕੰਟੀਲੀ ਥੀਂ, ਮਗਰ ਰੋਕਾ ਨਹੀਂ,
ਆਂਖੋਂ ਮੇ ਹਰ ਇਕ ਰਾਜ਼ ਹੀ ਛੁਪਤਾ ਗਿਆ।

ਵੋਹ ਕੁਛ ਕੁ ਲੋਗੋਂ ਤਕ ਹੀ ਤਬ ਮਹਿਦੂਦ ਥਾ,
ਸਭ ਕਾ ਬਨਾ, ਮਕ਼ਤਲ ਮੇਂ ਜਬ ਲਾਇਆ ਗਿਆ।

ਸਨਮਾਨ "ਬਾਦਲ" ਕਾ ਹੁਆ ਯੂੰ ਹਰ ਜਗਹ,
ਦਿਖਲਾਏ ਗੁਲ, ਕਾਂਟੋਂ ਸੇ ਪਰ ਤੋਲਾ ਗਿਆ।

◆

ਕਿਆ ਬਿਗਾੜੇਗਾ ਭੇੜੀਆ ਗ਼ਮ ਕਾ?
ਜਿਸ ਕੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਆਸਰਾ ਗ਼ਮ ਕਾ।

ਔਰ ਕਿਆ ਹੋਗਾ ਤਨਜ਼ ਕੇ ਨੀਚੇ?
ਏਕ ਸਾਇਆ ਥਾ ਚੀਖ਼ਤਾ ਗ਼ਮ ਕਾ।

ਰੌਸ਼ਨੀ ਕਹਿ ਲੋ ਯਾ ਜ਼ਿਆ ਕਹਿ ਲੋ,
ਪਰ ਜਲੇਗਾ ਤੋ ਇਕ ਦੀਆ ਗ਼ਮ ਕਾ।

ਲਿਖ ਕੇ ਰਖਤਾ ਹੂੰ ਮੈਂ ਪਤੇ ਦੋ-ਦੋ,
ਏਕ ਉਲਫ਼ਤ, ਤੋ ਦੂਸਰਾ ਗ਼ਮ ਕਾ।

ਇਸ ਗਲੀ ਮੇਂ ਤੋ ਹੈਂ ਮਕਾਂ ਸਭ ਹੀ,
ਇਨ ਮੇਂ ਘਰ ਹੈ, ਤੋ ਕੌਨ ਸਾ ਗ਼ਮ ਕਾ?

ਮੈਂ ਤੋ ਤਾਰੀਫ਼ ਮੇਂ ਗ਼ਜ਼ਲ ਕਹਿ ਦੂੰ,
ਲੋਗ ਪੜ੍ਹਤੇ ਹੈਂ ਫ਼ਾਤਿਹਾ ਗ਼ਮ ਕਾ।

ਨਾਚ ਉੱਠੇਗਾ ਮਨ ਖ਼ਲਾਓਂ ਮੇਂ,
ਮਿਲ ਗਿਆ ਜਿਸ ਭੀ ਦਿਨ ਸਿਰਾ ਗ਼ਮ ਕਾ।

ਦੂਸਰੇ ਕੋ ਪਹਿਚਾਨ ਪਹਿਲੇ ਕੀ,
ਸਾਥ ਸਦੀਓਂ ਸੇ ਹੈ ਮਿਰਾ, ਗ਼ਮ ਕਾ।

ਢੂੰਡਤਾ ਹੈ ਅਬ ਜਾ-ਬਜਾ ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ,
ਵਹਿਮ "ਬਾਦਲ" ਕੋ ਹੋ ਗਿਆ ਗ਼ਮ ਕਾ।

◆

ਇਕ ਦਫ਼ਾ ਕਰ ਲੋ ਸ਼ੁਕਰੀਆ ਗ਼ਮ ਕਾ।
ਫੈਲੇਗਾ ਫਿਰ ਸ਼ਜਰ ਸਦਾ ਗ਼ਮ ਕਾ।

ਸਰਦ ਰਾਤੋਂ ਮੇਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲੇਂ ਹੋਂਗੀ,
ਸਾਥ ਛੋੜੋ ਨਾ ਬੇ-ਵਜ੍ਹਾ ਗ਼ਮ ਕਾ।

ਖ਼ੂਨ ਕੀ ਤਲੀਓਂ ਪੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਕਿਆ?
ਰੰਗ ਦੇਤੀ ਤੋ ਹੈ ਹਿਨਾ ਗ਼ਮ ਕਾ।

ਬਾਗ਼ ਹੋ, ਸਹਿਰਾਅ ਹੋ, ਯਾ ਹੋ ਦਰਿਆ,
ਹਰ ਸੂ ਚਲਤਾ ਹੈ ਰੋਕੜਾ ਗ਼ਮ ਕਾ।

ਮਰਜ਼ ਬੜ੍ਹਤਾ ਹੈ ਰੋਜ਼ ਹੀ ਦੂਗਨਾ,
ਕਾਮ ਕਰਤੀ ਤੋ ਹੈ ਦਵਾ, ਗ਼ਮ ਕਾ।

ਲੇ ਦੋ ਕੋਈ ਜਰੀਬ ਹੀ ਲੇ ਦੋ,
ਕੈਸੇ ਨਾਪੂੰ ਮੈਂ ਫ਼ਾਸਲਾ ਗ਼ਮ ਕਾ।

ਜਬ ਸਨਮ ਮਿਲ ਜਾਏ ਤੋ ਗ਼ਮ ਭੂਲੇ,
ਕੌਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਫਿਰ ਸਿਲਾ ਗ਼ਮ ਕਾ?

ਗੌਹਰ ਸੇ ਅਸ਼ਕ ਜ਼ਾਇਆ ਨਾ ਜਾਤੇ,
ਮਾਨ ਲੇਤੇ ਜੋ ਮਸ਼ਵਰਾ ਗ਼ਮ ਕਾ।

ਆਂਖ ਜਿਸ ਕੀ ਮੇਂ ਬਾਲ ਹੈ "ਬਾਦਲ",
ਵੋਹ ਹੀ ਪੜ੍ਹਤਾ ਹੈ ਮਰਸੀਆ ਗ਼ਮ ਕਾ।

◆

ਬਹੁਤ ਮੀਠੀ ਹੈ, ਚਖ ਲੇ, ਥੋੜੀ ਸੀ ਤੂ ਚਾਸ਼ਨੀ ਗ਼ਮ ਕੀ।
ਜਹਾਂ ਭਰ ਮੇ ਸੁਨੀ ਜਾਏਗੀ, ਤੇਰੀ ਰਾਗਨੀ ਗ਼ਮ ਕੀ।

ਨਿਕਲ ਆਏਗਾ ਅਸ਼ਕੋਂ ਸੇ, ਕੁਈ ਗੌਹਰ, ਕੁਈ ਕੋਇਲਾ,
ਲਗਾ ਕਰ ਦੇਖ ਲੇਤੇ ਹੈਂ, ਯਹੀਂ ਪਰ ਡਾਲਨੀ ਗ਼ਮ ਕੀ।

ਰਹੇ ਚੁਪ ਰੂ-ਬ-ਰੂ ਹੋ ਕਰ, ਕਹੇ ਦੇਤੀ ਹੈ ਸਪਨੋ ਮੇਂ,
"ਕਹੋ ਕੁਛ ਔਰ ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ, ਕਹੋ ਨਾ ਨਾਗਨੀ ਗ਼ਮ ਕੀ"।

ਕਵੀ ਕੁਛ ਔਰ ਸੋਚੇ ਪਰ, ਕ਼ਲਮ ਕੁਛ ਔਰ ਹੀ ਲਿਖ ਦੇ,
ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਸੇ ਤੋ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਲੀ, ਮਗਰ ਥੀ "ਬਾਵਨੀ" ਗ਼ਮ ਕੀ।

ਹੈ ਹਰ ਅਖ਼ਬਾਰ ਮੇਂ ਯੇ ਹੀ, ਹੈ ਚਰਚਾ ਜਾ-ਬਜਾ ਯੇ ਹੀ,
"ਗ਼ਜ਼ਲ ਜੈਸੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਕੋਈ, ਕਹੇਗੀ ਨਾਜ਼ਨੀ ਗ਼ਮ ਕੀ"।

ਬਹੁਤ ਢੂੰਡਾ, ਬਹੁਤ ਦੇਖਾ, ਕਹਾਂ ਮਿਲਤੀ ਨਦੀ ਐਸੀ?
ਬਤਾਤੇ ਕਿਆ? ਨਹਾ ਕਰ ਲਾਸ਼ ਹੀ ਥੀ ਤਾਰਨੀ ਗ਼ਮ ਕੀ।

ਲੁਟੇਰੇ ਹੈਂ ਬਹੁਤ ਬੇਸ਼ਕ, ਮਗਰ ਲੂਟੇਂਗੇ ਕਿਆ "ਬਾਦਲ"?
ਮਿਰਾ ਘਰ ਤੋ ਵਹਾਂ ਪਰ ਹੈ, ਜਹਾਂ ਪਰ ਡਾਵਨੀ ਗ਼ਮ ਕੀ।

**ਬਾਵਨੀ - ਮਰਹੂਮ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰ ਸ਼੍ਰੀ ਆਤਮ ਹਮਰਾਹੀ ਜੀ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਨਾਮ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਵੰਜਾ ਹਸਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਵਿ-ਚਿਤਰ ਹਨ।*

◆

ਨਾ-ਖ਼ੁਦਾ ਹੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਅਬ ਸੋਚਨਾ ਹੋਗਾ।
ਰਾਸਤਾ ਪਤਵਾਰ ਕੋ ਭੀ ਢੂੰਡਨਾ ਹੋਗਾ।

ਬੰਦ ਸਦੀਓਂ ਸੇ ਰਹੀ ਹੈਂ ਮੌਂਡ ਸੇ ਜੋ-ਜੋ,
ਉਨ ਜ਼ੁਬਾਨੋਂ ਕੋ ਭੀ ਕੁਛ ਤੋ ਬੋਲਨਾ ਹੋਗਾ।

ਮੋਮ ਸੇ ਬਨ ਕਰ ਗਏ ਥੇ ਮੋਮ ਸੇ ਮਿਲਨੇ,
ਕਿਆ ਪਤਾ ਥਾ ਸੰਗ-ਦਿਲ ਸੇ ਸਾਮਨਾ ਹੋਗਾ।

ਜ਼ਖ਼ਮੋਂ ਕੀ ਮੰਡੀ ਮੇਂ ਖ਼ੂੰ ਨੀਲਾਮ ਹੋਤਾ ਹੈ,
ਅਬ ਰਹੋ ਹੁਸ਼ਿਆਰ, ਖ਼ੂੰ ਨਾ ਬੇਚਨਾ ਹੋਗਾ।

ਧੂਪ ਹੋ ਯਾ ਛਾਂਵ ਹੋ, ਦੋਨੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈਂ,
ਏਕ ਬਦਲੇ ਏਕ ਕੋ ਨਾ ਪਹਿਨਨਾ ਹੋਗਾ।

ਟਹਿਨੀਓ! ਬਾਦੇ-ਸਬਾ ਮੇਂ ਝੂਮਨਾ ਅਬ ਤੁਮ,
ਮੌਂਡ ਸੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਅਬ ਕਾਂਪਨਾ ਹੋਗਾ।

ਆਸ਼ੀਆਂ ਢਹਿਨੇ ਸੇ ਰੋ ਗਾ ਕਬ ਤਲਕ "ਬਾਦਲ?
ਬਰਕ਼ ਕੋ ਮਨਮਾਨੀਓ ਸੇ ਰੋਕਨਾ ਹੋਗਾ।

◆

ਨਾਰਾਜ਼ ਕ਼ਿਸਮਤੇ-ਬਸ਼ਰ ਪੇ ਹੋਨਾ ਛੋੜ ਦੇ।
ਅਬ ਤੋ ਹਲਾਤੇ-ਹਾਜ਼ਰਾ ਪੇ ਰੋਨਾ ਛੋੜ ਦੇ।

ਨਾ ਆਗ ਕਾ ਦਰਿਆ ਬਨਾ, ਕਮਬਖ਼ਤ! ਹਰ ਤਰਫ਼,
ਮੈਂ ਸਾਂਸ ਲੇ ਸਕੂੰ ਜਹਾਂ, ਵੋ ਕੋਨਾ ਛੋੜ ਦੇ।

ਸਪਨੋ ਨੇ ਸਾਥ ਖ਼ਾਰ ਕਾ, ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲੀਆ,
ਫੂਲੋਂ ਸੇ ਲਾਦੀ ਡਾਲ ਪਰ, ਅਬ ਸੋਨਾ ਛੋੜ ਦੇ।

ਆਵਾਜ਼ ਤੋ ਵਹਾਂ ਪੇ ਭੀ, ਪਹੁੰਚਾ ਦੀ ਜਾਏਗੀ,
ਖ਼ਾਬੋ-ਖ਼ਿਆਲ ਮੇਂ ਅਗਰ ਤੂ ਖੋਨਾ ਛੋੜ ਦੇ।

ਜੋ ਬੀਜਨੇ ਲਾਇਕ ਥਾ, ਉਸ ਸੇ ਮੂੰਹ ਘੁਮਾ ਲੀਆ,
ਜੋ ਕਾਟਨੇ ਲਾਇਕ ਨਹੀਂ, ਵੋ ਬੋਨਾ ਛੋੜ ਦੇ।

"ਬਾਦਲ"! ਤੂ ਮੈਲ ਮਨ ਪੇ ਲਗਾ, ਜਿਤਨੀ ਭੀ ਮਗਰ,
ਇਤਨਾ ਖ਼ਿਆਲ ਰਖ ਕਿ ਵੋ ਨਾ ਧੋਨਾ ਛੋੜ ਦੇ।

◆

ਜੀ ਰਹਾ ਥਾ ਜੋ ਗ਼ਮੋਂ ਕੋ ਓੜ੍ਹ ਕਰ।
ਕਿਸ ਤਰਹ ਜੀਏਗਾ ਨਾਤਾ ਤੋੜ ਕਰ?

ਆਂਖ ਮੇਂ ਅਪਨੇ ਭੀ ਆਂਸੂ ਲੇ ਗਿਆ,
ਚਲ ਦੀਆ ਜੋ ਦਰਦ ਪੀਛੇ ਛੋੜ ਕਰ।

ਬੁੱਤ ਕਾ ਅੰਦਾਜ਼ ਹੀ ਸਮਝਾ ਨਾ ਜੋ,
ਕਿਆ ਮਿਲੇਗਾ ਉਸਕੋ ਮਸਤਕ ਫੋੜ ਕਰ?

ਉਮਰ ਕੀ ਨਦੀਆ ਦਿਵਾਨੀ ਹੋ ਗਈ,
ਲੇ ਗਈ ਹੈ ਸਾਥ ਕਿਆ-ਕੁਛ ਰੋੜ੍ਹ ਕਰ।

ਬੁੱਤ ਸੇ ਬਿਹਤਰ ਕੋਈ ਨਾ ਜਾਨਤਾ,
ਦੇਖਤਾ ਥਾ ਕਿਉਂ ਵੋ ਗਰਦਨ ਮੋੜ ਕਰ?

ਜ਼ੋਰ ਤਿਨਕੋਂ ਪਰ ਹਵਾ ਕਾ ਨਾ ਚਲਾ,
ਡਾਲ ਹੀ ਕੋ ਚਲ ਦੀ ਵੋ ਮਚਕੋੜ ਕਰ।

ਹੈ ਅਗਰ ਹਸਰਤ, ਸਮੰਦਰ ਸੇ ਮਿਲੇ,
"ਬਾਦਲਾ"! ਤੂ ਉਸ ਨਦੀ ਸੇ ਜੋੜ, ਕਰ।

◆

ਕਿਉਂ ਭਟਕਨ ਮੇਂ ਫਿਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੋ?
ਕਿਉਂ ਖ਼ੁਦ ਹੀ ਸੇ ਛਿਪਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੋ?

ਇਕ ਦਿਨ ਯੇ ਪੱਤਾ ਭਰ ਜਾਏਗਾ,
ਜਿਸ ਪਰ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੋ।

ਤੁਮ ਕਹਿਤੇ ਹੋ, "ਅਰਸਾ ਗੁਜ਼ਰ ਗਿਆ",
ਵੋਹ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ, ਮਿਲਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੋ।

ਦਾਮ ਬਤਾਨਾ ਭੀ ਅਬ ਖਲਤਾ ਹੈ,
ਇਤਨੇ ਸਸਤੇ ਬਿਕਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੋ।

ਜਿਨ ਆਂਖੋਂ ਨੇ ਨਫ਼ਰਤ ਕੀ ਤੁਮਸੇ,
ਉਨ ਆਂਖੋਂ ਮੇ ਦਿਖਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੋ।

ਆਂਖੋਂ ਕਾ ਕਾਜਲ ਬਹਿ ਜਾਏਗਾ,
ਕਿਉਂ ਆਂਸੂ ਸੇ ਗਿਰਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੋ?

ਕਿਆ ਹੋ? ਗਰ ਕੁਕ਼ਨੂਸ ਨਹੀਂ "ਬਾਦਲ"!
ਹਰ ਚੁੰਬਨ ਪੇ ਖਿਲਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੋ।

◆

ਕੁਛ ਤੋ ਆਜ ਰਕ਼ੀਬੋਂ ਨੇ ਭੀ ਸ਼ਹਿ ਦੀ ਹੋਗੀ।
ਗੁਪਤਚਰੋਂ ਨੇ ਬਾਤ ਬੜ੍ਹਾ ਕਰ ਕਹਿ ਦੀ ਹੋਗੀ।

ਪਿਆਸੀ ਮਛਲੀ ਫਿਰ ਸੇ ਸਾਗਰ ਮੇਂ ਆ ਤੈਰੀ,
ਏਕ ਲਹਿਰ ਜਬ ਉਸ ਸਾਹਿਲ ਸੇ ਖਹਿ ਦੀ ਹੋਗੀ।

ਵੋਹ ਕਿਉਂ ਅਰਸ਼ੋਂ ਪੇ ਰਹਿਨੇ ਵਾਲੇ ਸੇ ਮਿਲਤਾ?
ਜਿਸ ਕੋ ਰਹਿਨੇ ਕੋ ਸਾਗਰ ਕੀ ਤਹਿ ਦੀ ਹੋਗੀ।

ਖ਼ੁਸ਼ਬੂ ਉਲਫ਼ਤ ਕੀ ਸਦੀਓਂ ਤਕ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਕੈਸੇ?
ਵੋਹ ਜਿਸ ਘਰ ਮੇਂ ਏਕ ਲਮਹ ਭੀ ਰਹਿ ਦੀ ਹੋਗੀ।

ਦਿਲ ਅਰ ਗ਼ਮ ਕਾ ਤਬ ਹੀ ਇਤਨਾ ਨਾਮ ਜੁੜਾ ਹੈ,
ਰੱਬ ਨੇ ਦੋਨੋ ਹੀ ਕੋ ਪੀੜ ਅਸਹਿ ਦੀ ਹੋਗੀ।

ਯੇ ਪੱਥਰ ਕੁਛ ਚਿਪ-ਚਿਪ ਸਾ ਕਰਤਾ ਹੈ "ਬਾਦਲ",
ਇਸਕੇ ਤਨ ਸੇ ਮੋਮ ਕਭੀ ਤੋ ਬਹਿ ਦੀ ਹੋਗੀ।

◆

ਰੁਕੀਏ! ਨਾ ਬਾਤ-ਬਾਤ ਪੇ ਆਂਸੂ ਬਹਾਈਏ।
ਗਰ ਮੌਤ ਭੀ ਹੋ ਸਾਮਨੇ, ਤੋ ਮੁਸਕਰਾਈਏ।

ਨਾ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਇਸ ਤਰਹ, ਆਂਖੇਂ ਦਿਖਾਈਏ।
ਅਬ ਸ਼ਾਮ ਢਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਤੋ ਝਗੜਾ ਮੁਕਾਈਏ।

ਗਰ ਖ਼ਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾ ਤੋ, ਨਾ ਦਿਲ ਪੇ ਲਗਾਈਏ।
ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਹੈ ਸ਼ਾਇਰੋਂ ਕੀ, ਬਸਦ ਸ਼ੌਕ ਆਈਏ।

ਹਾਥੋਂ ਸੇ ਰਾਸਤੇ ਕੇ, ਯੇ ਪੱਥਰ ਉਠਾਈਏ।
ਕੋਈ ਮੁਹੱਬਤ ਕਾ ਕ਼ਿਲਾ, ਇਸ ਸੇ ਬਨਾਈਏ।

ਸੋਚੇਂ ਤੋ ਹੈਂ ਅਕਾਸ਼ ਪੇ, ਧਰਤੀ ਪੇ ਹੈਂ ਬਦਨ,
ਕੁੜੀਓਂ ਕੇ ਚਿੜੀਓਂ ਕੀ ਤਰਹ, ਦੋ ਪਰ ਲਗਾਈਏ।

ਚੌਪਾਲ ਫ਼ਤਵੇ ਦੇ ਰਹੀ, ਹਰ ਰੋਜ਼ ਬੇ-ਸਬਬ,
ਕੋੜੋਂ ਸੇ ਅਬ ਤੋ ਪਿਆਰ ਕੇ, ਮੰਦਿਰ ਬਚਾਈਏ।

ਮਾਨਾ ਗ਼ਜ਼ਲ ਹੋ ਤੁਮ ਕੁਈ, ਇਤਨਾ ਭੀ ਕਿਆ ਗ਼ਰੂਰ?
ਸ਼ਰਮਾਅ ਕੇ ਏਕ ਬਾਰ ਤੋ, ਪਹਿਲੂ ਮੇਂ ਆਈਏ।

ਮਹਿਫ਼ਿਲ ਮੇਂ ਆਜ ਧੂਲ ਹੀ, ਛਾਈ ਹੈ ਹਰ ਤਰਫ਼,
"ਬਾਦਲ" ਬੈਠਾਏਗਾ ਇਸੇ, ਉਸਕੋ ਬੁਲਾਈਏ।

◆

ਰਾਸਤਾ ਜਬ ਕਭੀ ਭੀ ਬਦਲਨਾ ਪੜੇ।
ਤੋ ਨਾ ਚਾਹਤੇ ਭੀ ਖ਼ਾਰੋਂ ਪੇ ਚਲਨਾ ਪੜੇ।

ਉਸ ਸਜ਼ਰ ਮੇਂ ਪਿਤਾ ਹੀ ਛੁਪਾ ਹੈ ਸਮਝ,
ਜਿਸਕੋ ਪੱਤੋਂ ਕੇ ਗਿਰਤੇ ਸੰਭਲਨਾ ਪੜੇ।

ਗੋ ਹਵਾਓਂ ਕਾ ਰੁਖ਼ ਹੋ ਜ਼ਰਾ ਮਾਤਮੀਂ
ਤੋ ਭੀ ਕਲੀਓਂ ਕੋ ਹਰ ਪਲ ਮਚਲਨਾ ਪੜੇ।

ਜੋ ਹੋ ਟੂਟੀ ਕ਼ਲਮ, ਆਂਖੇਂ ਬੇ-ਨੂਰ ਹੋਂ,
ਐਸੇ ਹਾਥੋਂ ਕਭੀ ਭੀ ਅਦਲ ਨਾ ਪੜੇ।

ਇਸ ਗਲੇ ਕੋ ਜੋ ਫ਼ੰਦਾ ਮਿਲੇ, ਗ਼ਮ ਨਹੀਂ,
ਥੂਕ ਆਪਨਾ ਕਭੀ ਨਾ ਨਿਗਲਨਾ ਪੜੇ।

ਵੋ ਹੀ ਮਤਲਬ ਬਤਾ ਸਕਤਾ ਹੈ ਭੂਕ ਕਾ,
ਭੀਕ ਕੀ ਆਗ ਮੇਂ ਜਿਸ ਕੋ ਜਲਨਾ ਪੜੇ।

ਖ਼ੁਦ ਹੀ "ਬਾਦਲ"! ਨਹਾ, ਧੋ ਕੇ ਕਪੜੇ ਬਦਲ,
ਕਿਆ ਪਤਾ ਕਬ ਜਹਾਂ ਸੇ ਨਿਕਲਨਾ ਪੜੇ?

◆

ਜਿਸਕਾ ਜਿਤਨਾ ਕ਼ਸੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ।
ਖ਼ੁਦ ਸੇ ਉਤਨਾ ਹੀ ਦੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਜਿਸਕੀ ਆਂਖੋਂ ਮੇ ਨੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ।
ਉਸਕੋ ਪੱਥਰ ਭੀ ਤੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਰੇਤ, ਪਾਨੀ ਯਾ ਆਗ ਹੋ ਚਾਹੇ,
ਰਾਹ ਮੇਂ ਕੁਛ ਤੋ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਉਸਕੋ ਦੇਖੂੰ ਤੋ ਯੂੰ ਲਗੇ ਮੁਝਕੋ,
"ਦਰਦ ਪਾਨੀ ਪੇ ਬੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ"।

ਫੂਲੋਂ ਹੀ ਸੇ ਨਾ ਝੂਮਤੀ ਡਾਲੀ,
ਪੱਤੋਂ ਕਾ ਭੀ ਸਰੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਸ਼ਿਅਰ ਕਹਿਨਾ ਗ਼ਜ਼ਲ ਕਾ ਤਬ ਆਏ,
ਖ਼ਿਆਲ ਪੇ ਜਬ ਅਬੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ।

ਵੋ ਹੀ ਘੂਰੇ ਹੈ ਖ਼ਾਬ ਕੋ "ਬਾਦਲ",
ਪੇਸ਼ ਜਿਸਕੇ ਹਜ਼ੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ।

◆

ਧੂਪ ਜੈਸੇ ਹੈਂ ਯਾ ਵੋਹ ਸਾਏ ਹੈਂ?
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਨਾ ਜਾਨ ਪਾਏ ਹੈਂ।

ਯਾਦ ਆਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਦਫ਼ਾ,
ਕਬ ਸਿਤਾਰੋਂ ਨੇ ਗੀਤ ਗਾਏ ਹੈਂ।

ਪਾਰ ਹੋ ਕਰ ਭੀ ਦਰਮਿਆਂ ਰਹਿਤੇ,
ਜੋ ਮੁਕ੍ਦਰ ਕੋ ਬੀਚ ਲਾਏ ਹੈਂ।

ਵਕ਼ਤ ਇਤਨਾ ਤਵੀਲ ਕੈਸੇ ਹੁਆ?
ਕਲ ਜੋ ਆਨੇ ਥੇ, ਆਜ ਆਏ ਹੈਂ।

ਕੁਛ ਮਹਿਕ, ਕੁਛ ਚੁਭਨ ਰਹੇ, ਤਬ ਹੀ
ਸਾਥ ਫੂਲੋਂ ਕੇ ਖ਼ਾਰ ਲਾਏ ਹੈਂ।

ਅਬ ਭੀ ਅੱਛਾ ਹੈ ਹਾਜ਼ਮਾ ਅਪਨਾ,
ਉਮਰ ਸਾਰੀ ਫ਼ਰੇਬ ਖਾਏ ਹੈਂ।

ਐ ਖ਼ੁਦਾ! ਭੇਜ ਦੇ ਕੁਈ "ਬਾਦਲ",
ਕਬ ਸੇ ਗਰਦੋ-ਗ਼ੁਬਾਰ ਛਾਏ ਹੈਂ।

◆

ਖ਼ੁਦ ਕੋ ਦਿਲਬਰ ਕਾ ਹਿੱਸਾ ਬਨਾ ਲੀਜੀਏ।
ਉਮਰ ਭਰ ਹਰ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਕਾ ਮਜ਼ਾ ਲੀਜੀਏ।

ਦੇਖਨੇ ਕਾ ਹੈ ਖ਼ੁਦ ਕੋ ਤਰੀਕ਼ਾ ਯਹੀ,
ਖ਼ੁਦ ਕੇ ਚਿਹਰੇ ਸੇ ਨਜ਼ਰੇਂ ਹਟਾ ਲੀਜੀਏ।

ਕਾਮ ਆਨਾ ਹੀ ਮਕ਼ਸਦ ਰਹਾ ਹੈ ਸਦਾ,
ਕੋਈ ਤਕ਼ਲੀਫ਼ ਹੋ ਤੋ ਬੁਲਾ ਲੀਜੀਏ।

ਹੈਂ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਹੀ ਕੇ, ਫਿਰ ਭੀ ਯਿਹ ਆਂਸੂ ਹੀ ਹੈਂ,
ਅਬ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਮਿਲ ਗਈ ਹੈ, ਸੁਖਾ ਲੀਜੀਏ।

ਇਕ ਰਕ਼ੀਬ ਹੈ ਮਿਰਾ, ਆਪ ਹੈਂ, ਔਰ ਮੈਂ,
ਦਿਲ ਕੋ ਦੋਨੋਂ ਮੇਂ ਸੇ ਇਕ ਲਗਾ ਲੀਜੀਏ।

ਰੰਗ ਆਏਗਾ ਹਾਥੋਂ ਪੇ ਫਿਰ ਔਰ ਭੀ,
ਖ਼ੂਨ ਮੇਰਾ ਹਿਨਾ ਮੇਂ ਮਿਲਾ ਲੀਜੀਏ।

ਮੇਲ ਨਫ਼ਰਤ ਕਾ ਹੋਗਾ ਤਭੀ ਪਿਆਰ ਸੇ,
ਇਕ ਘਟਾਅ ਦੀਜੀਏ, ਇਕ ਬੜ੍ਹਾਅ ਲੀਜੀਏ।

ਨਾਮ "ਬਾਦਲ" ਕਾ ਦਿਲ ਸੇ ਮਿਟੇਗਾ ਨਹੀਂ,
ਜ਼ੋਰ ਸੇ ਚਾਹੇ ਜਿਤਨਾ ਮਿਟਾ ਲੀਜੀਏ।

◆

ਕਰ ਲੇਂ ਕ਼ਾਇਮ ਵੋ ਰਾਬਤਾ ਫਿਰ ਸੇ।
ਹੋ ਮੁਹੱਬਤ ਕਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਫਿਰ ਸੇ।

ਮੌਤ ਭੀ ਕਰ ਸਕੇ ਨਾ ਅਲਗ ਹਮ ਕੋ,
ਬੜ੍ਹ ਨਾ ਪਾਏ ਯੇ ਫ਼ਾਸਲਾ ਫਿਰ ਸੇ।

ਖ਼ੁਸ਼-ਤਰਾਨੇ ਜ਼ੁਬਾਨ ਸੇ ਨਿਕਲੇਂ,
ਚੁਪ ਰਹੇਂ ਯੂੰ ਨਾ ਬੇ-ਵਜ੍ਹਾ ਫਿਰ ਸੇ।

ਚਾਰ ਪਾਓਂ ਕੀ ਏਕ ਹੋ ਮੰਜ਼ਿਲ,
ਮਿਲ ਹੀ ਜਾਏਗਾ ਰਾਸਤਾ ਫਿਰ ਸੇ।

ਜਬ ਖ਼ੁਦਾ ਪੂਛੇਗਾ ਕੋਈ ਖ਼ਾਹਿਸ਼,
ਸਾਥ ਆਪਨਾ ਹੀ ਮਾਂਗਨਾ ਫਿਰ ਸੇ।

ਬਾਤ ਯੇ ਹੀ ਦਿਮਾਗ਼ ਮੇਂ ਰਖਨਾ,
ਡੰਕ ਮਾਰੇ ਨਾ ਹਾਦਸਾ ਫਿਰ ਸੇ।

ਔਰ ਮਾਂਗੇ ਨਾ ਕੁਛ ਭੀ ਅਬ "ਬਾਦਲ",
ਮਸਤ ਨਜ਼ਰੋਂ ਸੇ ਦੇਖਨਾ ਫਿਰ ਸੇ।

◆

ਕੁਛ ਦਰਦ, ਗ਼ਮ-ਓ-ਨਾਲੇ, ਕੁਛ ਜ਼ਖ਼ਮ ਹਾਦਸੋਂ ਕੇ।
ਪਾਓਂ ਮੇਂ ਕੁਛ ਥੇ ਛਾਲੇ, ਕੁਛ ਜ਼ਖ਼ਮ ਹਾਦਸੋਂ ਕੇ।

ਰੇਸ਼ਮ ਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਮੇਂ ਕੁਛ, ਹਾਲਾਤ ਯੂੰ ਭੀ ਦੇਖੇ,
ਕੁਛ ਥੇ ਲਬੋਂ ਪੇ ਤਾਲੇ, ਕੁਛ ਜ਼ਖ਼ਮ ਹਾਦਸੋਂ ਕੇ।

ਮਾਂਗਾ? ਖ਼ੁਦਾ ਸੇ ਕੁਛ ਥਾ, ਮਿਲਤੇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਲੇਕਿਨ,
ਕੁਛ ਰੋਟੀਓਂ ਕੇ ਲਾਲੇ, ਕੁਛ ਜ਼ਖ਼ਮ ਹਾਦਸੋਂ ਕੇ।

ਦੋ-ਚਾਰ ਹੀ ਕ਼ਦਮ ਪਰ, ਮੰਜ਼ਿਲ ਨਜ਼ਰ ਤੋ ਆਈ,
ਚਿਹਰੇ ਸੇ ਅਬ ਹਟਾ ਲੇ, ਕੁਛ ਜ਼ਖ਼ਮ ਹਾਦਸੋਂ ਕੇ।

ਆਂਸੂ ਥੇ ਸੂਖਨੇ ਕੋ, ਪਰ ਉਸ ਸੇ ਪੇਸ਼ਤਰ ਹੀ,
ਆਂਖੋਂ ਹੀ ਨੇ ਉਛਾਲੇ, ਕੁਛ ਜ਼ਖ਼ਮ ਹਾਦਸੋਂ ਕੇ।

ਤੇਰੀ ਨਿਗਾਹ ਉਠੀ ਤੋ, ਵੋ ਰੌਸ਼ਨੀ ਮੇਂ ਬਦਲੇ,
ਜੋ ਥੇ ਸਿਆਹ-ਕਾਲੇ, ਕੁਛ ਜ਼ਖ਼ਮ ਹਾਦਸੋਂ ਕੇ।

ਕਟਤਾ ਰਹਾ ਹੈ "ਬਾਦਲ", ਯੂੰ ਵਕ਼ਤ ਸਭ ਸੇ ਅੱਛਾ,
ਬਸ ਜਾਨ ਕਰ ਥੇ ਪਾਲੇ, ਕੁਛ ਜ਼ਖ਼ਮ ਹਾਦਸੋਂ ਕੇ।

◆

ਘਰ ਸੇ ਚਲੇ ਥੇ ਮਾਂਗ ਕਰ, ਦੀਵਾਨਗੀ ਕਾ ਸਾਥ।
ਪਰ ਰਾਸਤੇ ਮੇਂ ਮਿਲ ਗਿਆ, ਸੂਖੀ ਨਦੀ ਕਾ ਸਾਥ।

ਦੇਤੇ ਰਹੇ ਹੋ ਉਮਰ ਭਰ, ਤੁਮ ਤੀਰਗੀ ਕਾ ਸਾਥ।
ਫਿਰ ਮਾਂਗਤੇ ਹੋ ਕਿਸ ਲੀਏ, ਅਬ ਰੌਸ਼ਨੀ ਕਾ ਸਾਥ?

ਦੁਨੀਆ ਮੇਂ ਸਭ ਅੱਛਾ ਲਗੇ, ਹਮਵਾਰ ਰਾਸਤੇ,
ਮਨਜ਼ੂਰ ਜਬ ਸੇ ਕਰ ਲੀਆ ਹੈ, ਸਾਦਗੀ ਕਾ ਸਾਥ।

ਜਬ ਸਾਂਸ ਰੂਕਤੇ ਹੀ ਮਿਲੇ, ਸਾਂਸੋਂ ਸੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ,
ਤਬ ਰਾਇਗਾਂ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬੇ-ਕਲੀ ਕਾ ਸਾਥ।

ਯੇ ਬਾ-ਸ਼ਉਰ ਸੇ ਬੇ ਸ਼ਉਰ ਬਨਤਾ ਗਿਆ ਤਬੀ,
ਦੇਨੇ ਲਗੀ ਦੌਲਤ ਹੈ ਜਬ ਸੇ, ਆਦਮੀ ਕਾ ਸਾਥ।

ਜਬ ਸੋਚ ਮੇਂ ਸੂਰਜ ਉਗੇ, ਅਰ ਦਿਲ ਮੇਂ ਹੋ ਲਗਨ,
ਅਹਿਸਾਸ ਭੀ ਤਬ ਛੋੜਤਾ ਹੈ, ਕਮਤਰੀ ਕਾ ਸਾਥ।

ਦੌਲਤ ਖ਼ੁਦਾ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ, ਇਤਨੀ ਮਿਲੀ, ਤਬੀ
ਹੰਸ-ਹੰਸ ਕੇ "ਬਾਦਲ" ਨੇ ਨਿਭਾਇਆ, ਮੁਫ਼ਲਿਸੀ ਕਾ ਸਾਥ।

◆

ਜਬ ਹਵਾ ਕੀ ਚਾਲ ਆਕਰਸ਼ਕ ਲਗੇ।
ਕਾਂਪਤਾ ਸਾ ਕਿਉਂ ਉਸੇ ਦੀਪਕ ਲਗੇ?

ਘੰਟੀਆਂ ਮੰਦਿਰ ਕੀ ਜੈਸੇ ਹੋ ਸੁਨੀਂ,
ਪਾਸ ਹੀ ਥੇ ਤੁਮ ਕਹੀਂ, ਅਬ ਤਕ ਲਗੇ।

ਦਿਲ ਕੀ ਗਹਿਰਾਈਓਂ ਸੇ ਨਿਕਲੀ ਬਾਤ ਹੋ,
ਅਰਥ ਉਸ ਮੇਂ ਹੋਂ ਨਾ ਹੋਂ, ਕਾਵਿਕ ਲਗੇ।

ਤੇਰੇ ਬਿਨ ਨਾਓ ਮੈਂ ਹੋਤਾ ਔਰ ਕਿਉਂ?
ਮੇਰੇ ਜੈਸਾ ਜਬ ਮੁਝੇ ਨਾਵਿਕ ਲਗੇ।

ਰਾਜ਼ ਜਬ ਖੁਲ੍ਹ ਜਾਏ ਪੱਕੀ ਨੀਂਵ ਕਾ,
ਐਸੇ ਘਰ ਹੀ ਕੋ ਤੋ ਫਿਰ ਦੀਮਕ ਲਗੇ।

ਰਹਿ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਇਸੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਮੇਂ ਤੂ,
ਦਿਲ ਕਿਸੀ ਪਰ ਨਾ ਕਭੀ ਚਾਬੁਕ ਲਗੇ।

ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਮੇਂ ਜੋ ਨਾਨਕ, ਰਾਮ ਸਾ,
ਰਾਮ, ਮੰਦਿਰ ਮੇਂ ਹੈ ਜੋ, ਨਾਨਕ ਲਗੇ।

ਰੰਜ ਨਾ ਕਰ "ਬਾਦਲਾ"! ਸ਼ਾਇਦ ਤੂ ਅਬ,
ਇਸ ਗ਼ਜ਼ਲ ਕੇ ਦਮ ਹੀ ਸੇ ਲੇਖਕ ਲਗੇ।

◆

ਕਿਬਰ ਅਪਨੇ ਕੋ ਯਾਰੋ! ਇਸ ਲੀਏ ਹੀ ਮਾਰਨਾ ਚਾਹੂੰ।
ਕਭੀ ਤੋ ਜੀਤਨਾ ਚਾਹੂੰ, ਕਭੀ ਮੈਂ ਹਾਰਨਾ ਚਾਹੂੰ।

ਭੰਵਰ, ਲਹਿਰੇਂ, ਨਦੀ ਮੇਂ ਕਸ਼ਤੀਆਂ ਟੂਟੀ ਹੁਈਂ, ਤਾਹਮ
ਅਕੇਲਾ ਮੈਂ ਇਧਰ ਬੈਠੂੰ, ਉਸੇ ਉਸ ਪਾਰ ਨਾ ਚਾਹੂੰ।

ਦੁਪੱਟਾ ਜਬ ਉੜੇ ਉਸਕਾ, ਤੋ ਲਹਿਰੋਂ ਸਾ ਲਗੇ ਮੁਝਕੋ,
ਦਿਲੇ-ਤੂਫ਼ਾਨ ਕਾ ਦੀਪਕ, ਹਵਾ ਮੇਂ ਤਾਰਨਾ ਚਾਹੂੰ।

ਲੜਾਈ, ਰੰਜ, ਨਫ਼ਰਤ ਔਰ ਮਾਤਮ ਚਾਰ-ਸੂ ਹੋਂ ਤੋ,
ਪੜੋਸੀ ਮੁਲਕ ਮੇਂ ਭੀ, ਨਾ-ਅਹਿਲ ਸਰਕਾਰ ਨਾ ਚਾਹੂੰ।

ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਦਮੀ ਕੋ ਪਚ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ,
ਸੜੇ ਘਰ ਮੇਂ ਪੜਾ ਸਾਮਾਨ ਜੋ ਬੇਕਾਰ, ਨਾ ਚਾਹੂੰ।

ਗਿਰੋਂ ਆਂਸੂ, ਮਗਰ ਫਿਰ ਭੀ ਯੇ ਬਚਪਨ ਰਾਸਤਾ ਢੂੰਡੇ,
ਖ਼ੁਦਾਇਆ! ਮਾਂ ਬਨਾ ਮੁਝ ਕੋ, ਇਸੇ ਪੁਚਕਾਰਨਾ ਚਾਹੂੰ।

ਮੁਕ਼ੱਦਰ ਦੇਵਤਾ ਕੋ ਭੀ, ਕਹਾ "ਬਾਦਲ" ਨੇ ਸਖ਼ਤੀ ਸੇ,
ਮਿਰੇ ਦੋ ਹਾਥ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈਂ, ਕੁਈ ਪਤਵਾਰ ਨਾ ਚਾਹੂੰ।

◆

ਬਾਤ ਸੁਨ ਕਰ ਪਿਘਲ ਗਏ ਹੈਂ ਹਮ।
ਲੋਗ ਸਮਝੇ, ਸੰਭਲ ਗਏ ਹੈਂ ਹਮ।

ਜਬ ਜ਼ੁਬਾਂ ਸੇ ਨਾ ਲਫ਼ਜ਼ ਬਨ ਪਾਏ
ਦਰਦ ਸਭ ਕਾ ਨਿਗਲ ਗਏ ਹੈਂ ਹਮ।

ਸੂਰਤੇ-ਹਾਲ ਤੋ ਬਦਲਨੀ ਥੀ,
ਹਾਲੇ-ਦਿਲ ਭੀ ਬਦਲ ਗਏ ਹੈਂ ਹਮ।

ਦਿਲ ਯੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਤਾ ਤੋ ਕੈਸੇ?
ਆਂਖ ਹੀ ਸੇ ਨਿਕਲ ਗਏ ਹੈਂ ਹਮ।

ਨਾ ਮਿਟੇ ਪਾਓਂ ਕੇ ਨਿਸ਼ਾਂ ਫਿਰ ਭੀ,
ਛਾਓਂ ਅਪਨੀ ਮਸਲ ਗਏ ਹੈਂ ਹਮ।

ਰੇਤ ਕਾ ਫੈਲਨਾ ਰੁਕੇਗਾ ਅਬ,
ਬੀਜ ਕਰ ਜੋ ਕੰਵਲ ਗਏ ਹੈਂ ਹਮ।

ਕੈਸੇ ਫਲਤੀ ਨਾ ਫ਼ਸਲੇ-ਗ਼ਮ "ਬਾਦਲ"?
ਇਕ ਹਸੀਂ ਪਰ ਫਿਸਲ ਗਏ ਹੈਂ ਹਮ।

◆

ਸਪਨਾ ਕਿਸੀ ਕੀ ਪਿਆਸ ਕਾ, ਫਿਰ ਭੀ ਹਰਾ ਰਹਾ।
ਗੋ ਅੱਖੀਓਂ ਮੇਂ ਉਮਰ ਭਰ, ਪਾਨੀ ਭਰਾ ਰਹਾ।

ਆਂਧੀ ਕੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਥੀ ਯਹੀ, ਕਰ ਦੂੰ ਫ਼ਨਾਹ ਇਸੇ,
ਅੱਲ੍ਹਾ ਕੀ ਰਹਿਮਤ ਸੇ ਸ਼ਜਰ, ਫਿਰ ਭੀ ਹਰਾ ਰਹਾ।

ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਕੀ ਸ਼ਿਖਰ ਪਰ, ਉਸਕੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਨੇ,
ਜੋ ਸ਼ਖ਼ਸ ਮਨ ਕੀ ਸ਼ਾਖ਼ ਕਾ, ਉਜਲਾ, ਖ਼ਰਾ ਰਹਾ।

ਰਸਤਾ ਮਿਲਾ, ਮੰਜ਼ਿਲ ਮਿਲੀ, ਹਸਤੀ ਅਗਰ ਮਿਟੀ,
ਪਰ ਜੋ ਕਿਸੀ ਕਾ ਨਾ ਹੁਆ, ਵੋ ਬੇ-ਘਰਾ ਰਹਾ।

ਖੋ ਕਰ ਕਿਸੀ ਕੀ ਪਿਆਸ ਮੇਂ, ਹੋ ਜਾਊਂਗਾ ਅਮਰ,
ਆਂਸੂ ਬਨਾ ਤੋ ਖ਼ਤਮ ਹੂੰ, ਪਾਨੀ ਡਰਾ ਰਹਾ।

ਸ਼ਿਅਰੋਂ ਨੇ ਗਰਮੀ ਦੇ ਤੋ ਦੀ, ਦਿਲਬਰ ਕੇ ਜਿਸਮ ਕੋ,
ਕਿਸ ਕਾਮ ਕੀ ਗਰਮੀ ਹੈ ਜਬ? ਮਨ ਹੀ ਠਰਾ ਰਹਾ।

ਮਤਲਾ ਹੁਆ ਤੋ ਖ਼ੁਸ਼ ਹੁਆ, "ਬਾਦਲ" ਬਹੁਤ, ਮਗਰ
ਮਕ਼ਤੇ ਮੇਂ ਆ ਕਰ ਯੂੰ ਕਾ ਤੂੰ, ਮਸਲਾ ਧਰਾ ਰਹਾ।

◆

ਹਾਰ ਕਰ ਆਂਖੇਂ ਝੁਕਾਨਾ ਨਹੀਂ ਆਤਾ।
ਸਰ ਕਟਾ ਦੇ, ਗਰ ਉਠਾਨਾ ਨਹੀਂ ਆਤਾ।

ਦਿਲ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਜੋ ਬਤਾਨਾ ਨਹੀਂ ਆਤਾ।
ਇਸ ਲਿਏ ਹੀ ਦਿਲ ਲਗਾਨਾ ਨਹੀਂ ਆਤਾ।

ਸ਼ੌਕ ਉਨਕੇ ਤੋ ਨਵਾਬੋਂ ਕੀ ਮਾਨਿੰਦ ਹੈਂ,
ਔਰ ਹਮਕੋ ਘਰ ਸਜਾਨਾ ਨਹੀਂ ਆਤਾ।

ਮਛਲੀਓਂ ਕੋ ਰੇਤ ਕਾ ਸ਼ੌਕ ਲੇ ਬੈਠਾ,
ਵਾਪਸੀ ਕਾ ਅਬ ਬਹਾਨਾ ਨਹੀਂ ਆਤਾ।

ਕ਼ੈਦ ਕਰ ਲੋ ਤੁਮ ਮੁਝੇ ਦਿਲ ਹੀ ਕੇ ਅੰਦਰ,
ਅਬ ਮੁਝੇ ਬਚਨਾ-ਬਚਾਨਾ ਨਹੀ ਆਤਾ।

ਤੁਮ ਨਏ ਕੀ ਬਾਤ ਕਰਤੇ ਨਹੀਂ ਥਕਤੇ,
ਅਬ ਤੋ ਕੋਈ ਖ਼ਤ ਪੁਰਾਨਾ ਨਹੀਂ ਆਤਾ।

ਖ਼ੁਦ ਕੋ ਖ਼ੁਦ ਸੇ ਅਬ ਛੁਪਾਓਗੇ ਕੈਸੇ?
ਦਿਲ ਕੀ ਬਾਤੇਂ ਤੋ ਛੁਪਾਨਾ ਨਹੀਂ ਆਤਾ।

ਦੋਸ਼ ਹਮ ਪੇ ਰਹਾ ਜੋ ਉਮਰ ਸਾਰੀ ਹੀ,
'ਤੁਮ ਕੋ "ਬਾਦਲ" ਘਰ ਚਲਾਨਾ ਨਹੀਂ ਆਤਾ।'

◆

ਚਮਨ ਮੇਂ ਸੇ ਉਸਕਾ ਪਤਾ ਢੂੰਡੀਏਗਾ।
ਮੁਹੱਬਤ ਸੇ ਲਾਦੀ ਲਤਾ ਢੂੰਡੀਏਗਾ।

ਅਗਰ ਚਲ ਪੜੇ ਹੋ ਭੰਵਰ ਕੀ ਤਰਫ਼ ਤੁਮ,
ਤੋ ਲਹਿਰੋਂ ਮੇਂ ਮੇਰੀ ਖ਼ਤਾ ਢੂੰਡੀਏਗਾ।

ਜੋ ਮੇਕਅਪ ਮੇਂ ਅਦਰਸ਼ ਮਾਂ ਛੁਪ ਗਈ ਹੈ,
ਤੋ ਪਿਆਲੇ ਮੇਂ ਡੂਬਾ ਪਿਤਾ ਢੂੰਡੀਏਗਾ।

ਗ਼ਜ਼ਲ, ਗੀਤ, ਕਵਿਤਾ, ਰੁਬਾਈ ਕੋ ਛੋੜੋ,
ਛਲਕਤਾ ਵਫ਼ਾ ਮੇਂ ਕ਼ਤਾਅ ਢੂੰਡੀਏਗਾ।

ਜਹਾਂ ਪਰ ਕੁਈ ਏਕ ਬੂੜ੍ਹਾ ਜਲਾ ਹੋ,
ਕਿ ਸ਼ਮਸ਼ਾਂ ਮੇਂ ਐਸੀ ਚਿਤਾ ਢੂੰਡੀਏਗਾ।

ਭਟਕ ਕਰ ਯੇ "ਬਾਦਲ", ਕਹਾਂ ਪਰ ਛੁਪੇਗਾ?
ਯਹੀਂ ਪਰ ਵੋ ਹੋਗਾ, ਰਤਾ ਢੂੰਡੀਏਗਾ।

◆

ਆਂਖ ਕਾ ਨੀਸ਼ਾਨ ਹੈ ਦੀਵਾਰ ਪਰ।
ਬੂੰਦ ਇਕ ਲਟਕੀ ਹੁਈ ਹੈ ਤਾਰ ਪਰ।

ਯੇ ਨਹੀਂ ਆਂਸੂ ਕਿਸੀ ਮਜ਼ਲੂਮ ਕੇ,
ਫੂਲੋਂ ਕੀ ਬਰਸਾਤ ਹੈ ਕਿਰਦਾਰ ਪਰ।

ਕਾਟ ਕਰ ਜ਼ੂਬਾਨ, ਝੂਟੀ ਬਾਤ ਕਾ,
ਦੋਸ਼ ਲਗਵਾਓਗੇ ਕਿਸ ਅਧਾਰ ਪਰ?

ਸ਼ਾਨਤੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਨੇ ਕੇ ਲਿਏ,
ਖ਼ੂਨ ਸੇ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖੋ ਤਲਵਾਰ ਪਰ।

ਪਿਆਰ ਕੇ ਜਬ ਅਰਥ ਸਮਝਾਨੇ ਲਗਾ,
ਲਗ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਪਰਚਾਰ ਪਰ।

ਏਕ ਕੀ ਗ਼ਲਤੀ ਨੇ ਇਤਨਾ ਗ਼ਮ ਦੀਆ,
ਝੱਟ ਸੇ ਬਿਜਲੀ ਗਿਰੀ ਪਰਵਾਰ ਪਰ।

ਮੈਂ ਬਨੂੰ "ਬਾਦਲ" ਕਹੀਂ ਸੂਖਾ ਸ਼ਜਰ,
ਨਾਜ਼ ਮੁਝਕੋ ਜਬ ਰਹੇ ਨਾ ਪਿਆਰ ਪਰ।

◆

ਜਬ ਅਸਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਥੋੜਾ ਆਂਚ ਕਾ।
ਤਬ ਪਿਘਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸਾਮਾਂ ਕਾਂਚ ਕਾ।

ਏਕ ਦੋ ਯਾ ਤੀਨ ਕੀ ਨਾ ਬਾਤ ਕਰ,
ਮੋਲ ਹੈ ਇਤਿਹਾਸ ਮੇਂ ਤੋ ਪਾਂਚ ਕਾ।

ਗਰ ਕੁਈ ਘਟਨਾ ਘਟੇ ਬਾਰੀਕ ਸੀ,
ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਸਭ ਨਤੀਜਾ ਜਾਂਚ ਕਾ।

ਜਿਸਮ ਤੋ ਪੱਥਰ ਸੇ ਭੀ ਟਕਰਾਅ ਗਿਆ,
ਕੁਛ ਅਸਰ ਹੋਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਟਾਂਚ ਕਾ।

ਜਸ਼ਨ ਕਰਤੇ ਸ਼ਾਨ ਮੇਂ ਮਹਿਬੂਬ ਕੀ,
ਨੋਟ ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਅਗਰਚੇ ਪਾਂਚ ਕਾ।

ਸਾਂਚ ਪਰ ਨਾ ਆਂਚ ਆਤੀ ਹੈ ਕਭੀ,
ਆਂਚ ਕੇ ਹੀ ਸਰ ਪੇ ਘਰ ਹੈ ਸਾਂਚ ਕਾ।

ਮਿਲ ਗਿਆ "ਬਾਦਲ" ਅਗਰਚੇ ਬਾਗ਼ ਮੇਂ,
ਦੌਂਗੇ ਉਤਰ ਆਜ ਉਸ ਕੀ ਟਾਂਚ ਕਾ।

◆

ਕਹਿਨੇ ਕੋ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ, ਇਕ ਬਾਤ ਖ਼ਾਸ ਅਬ ਭੀ।
ਸੂਰਜ ਜੋ ਰੁਕ ਕੇ ਆਏ, ਥੋੜੀ ਹੈ ਆਸ ਅਬ ਭੀ।

ਬਾਰਿਸ਼ ਤੋ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਫੂਲੋਂ ਕੇ ਰੰਗ ਨਿਖਰੇ,
ਚਾਰੋਂ ਤਰਫ਼ ਹੈ ਰੌਨਕ਼, ਦਿਲ ਹੈ ਉਦਾਸ ਅਬ ਭੀ।

ਸੂਖੇ ਸ਼ਜਰ ਕੇ ਪੱਤੇ, ਫਿਰ ਸਾਂਸ ਲੇ ਰਹੇ ਹੈਂ,
ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ, ਜੈਸੇ ਹੋ ਪਾਸ ਅਬ ਭੀ।

ਕੁਛ ਮੀਠੀ ਬਾਤ ਕਰਕੇ, ਮਰਹਮ ਲਗਾ ਗਏ ਹੈਂ,
ਕਾਟੀ ਜਹਾਂ ਪੇ ਚੁੰਟੀ, ਜਲਤਾ ਹੈ ਮਾਸ ਅਬ ਭੀ।

ਬੇਸ਼ਕ ਸਨਮ ਸੇ ਮਿਲ ਕਰ, ਦਿਲ ਕੋ ਸਕੂੰ ਮਿਲਾ ਹੈ,
ਕੁਛ-ਕੁਛ ਤੋ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ, ਗ਼ਮ ਕਾ ਨਿਕਾਸ ਅਬ ਭੀ।

ਹੈ ਉਮਰ ਕਾ ਤਕਾਜ਼ਾ, ਬਦਲੇ ਨਕ਼ੂਸ਼, ਲੇਕਿਨ
ਪਹਿਲੇ ਸਾ ਫ਼ੈਸ਼ਨੇਬਲ, ਉਸਕਾ ਲਿਬਾਸ ਅਬ ਭੀ।

ਹੋਟੋਂ ਕੀ ਤਸ਼ਨਗੀ ਕੋ, "ਬਾਦਲ" ਮਿਟਾ ਨਾ ਪਾਇਆ,
ਆਓ! ਕਿ ਆ ਭੀ ਜਾਓ, ਬਾਕ਼ੀ ਹੈ ਪਿਆਸ ਅਬ ਭੀ।

◆

ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਬੜ੍ਹਤੀ ਹੈ ਉਲਫ਼ਤ ਅਪਨੀ।
ਕਰ ਸਕੇ ਕ਼ਾਬੂ ਨਾ ਚਾਹਤ ਅਪਨੀ।

ਲਬ ਕੋ ਤਾਲਾ ਤੋ ਲਗਾ ਕੇ ਰੱਖੇਂ,
ਬਾਤ ਕਹਿ ਦੇ ਫਿਰ ਭੀ ਸੂਰਤ ਅਪਨੀ।

ਦਿਨ ਹੈ ਚੜ੍ਹਤਾ ਔਰ ਢਲਤਾ ਜੈਸੇ,
ਰੰਗ ਬਦਲੇ ਸੌਂ-ਸੌਂ ਹਾਲਤ ਅਪਨੀ।

ਜ਼ਖ਼ਮ, ਬੇਚੈਨੀ, ਫ਼ਟਾ ਦਾਮਨ, ਗ਼ਮ,
ਯੇ ਰਹੀ ਤਾ ਉਮਰ ਦੌਲਤ ਅਪਨੀ।

ਏਕ ਹੀ ਪਲ ਤੋ ਚਲੀ ਥੀ ਆਂਧੀ,
ਦੇ ਗਈ ਮਸਲੇ ਕੋ ਰੰਗਤ ਅਪਨੀ।

ਤੇਲ ਦੀਪਕ ਮੇਂ ਰਹੇ ਨਾ ਬੇਸ਼ਕ,
ਹੌਸਲਾ ਤੇਰਾ ਹੈ, ਹਿੰਮਤ ਅਪਨੀ।

ਖ਼ਾਰ ਜੋ ਅਬ ਫੂਲ ਸਾ ਲਗਤਾ ਹੈ,
ਰੂਪ ਉਸਕਾ ਹੈ ਬਦੌਲਤ ਅਪਨੀ।

ਚਾਰ-ਸੂ ਹੈਂ ਤੰਗ ਨਜ਼ਰੇਂ "ਬਾਦਲ",
ਸਹਿ ਸਕੇ ਕੋਈ ਨਾ ਉਸਤਤ ਅਪਨੀ।

◆

ਫਿਰ ਭੀ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ਸਨਮ, ਨਫ਼ਰਤ ਕੋ ਪਾਲ ਕੇ।
ਹੋ ਸਕੇ ਨਾ ਪੂਰ ਸਕੂੰ, ਦਿਲ ਸੇ ਨਿਕਾਲ ਕੇ।

ਅਸ਼ਕ ਹੈਂ ਯਾ ਦਰਦ ਹੈ, ਯਾ ਸੋਚ ਪਿਆਰ ਕੀ?
ਅਰਥ ਕਿਤਨੇ ਬਨ ਗਏ, ਮੇਰੇ ਸਵਾਲ ਕੇ।

ਖ਼ੂਨ ਕੋ ਕਾਸ਼ੀਦ ਕਰ, ਪਾਨੀ ਬਨਾ ਦੀਆ,
ਨਾਮ ਦਿਲਕਸ਼ ਹੈਂ ਬੜੇ, ਐਸੇ ਕਲਾਲ ਕੇ।

ਇਕ ਤਰਹ ਕੇ ਫੂਲੋਂ ਕੇ, ਦੋ ਰੰਗ ਕਿਸ ਲੀਏ?
ਕੁਛ ਨਜਾਇਜ਼ ਖਿਲ ਗਏ, ਕੁਛ ਹੈਂ ਹਲਾਲ ਕੇ।

ਆਜ-ਕਲ ਦੌਫ਼ਾੜ ਕੀ, ਪਾਨੀ ਕੋ ਮਰਜ਼ ਹੈ,
ਗਰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੜ ਗਈ, ਪੀਨਾ ਉਬਾਲ ਕੇ।

ਪਿਆਰ ਮੇਂ ਜੋ ਕਰ ਗਿਆ, ਸੋ ਪਹਿਲ ਕਰ ਗਿਆ,
ਫ਼ੈਸਲਾ ਹੋਤਾ ਨਹੀਂ, ਸਿੱਕਾ ਉਛਾਲ ਕੇ।

ਰਾਤ ਭਰ ਹੀ ਬਜ਼ਮ ਮੇਂ, ਬਾਤੋਂ ਹੁਆ ਕਰੇਂ,
ਸ਼ੇਅਰ "ਬਾਦਲ" ਕਹਿ ਗਿਆ, ਕਿਤਨੇ ਕਮਾਲ ਕੇ।

◆

ਰਾਸਤੇ ਮੇਂ ਹਮ ਕੋ ਇਤਫ਼ਾਕਨ ਮਿਲੇ।
ਸਾਏਬਾਂ ਨਾ ਹੋ ਜਹਾਂ, ਸਾਵਨ ਮਿਲੇ।

ਜਬ ਕਭੀ ਸਹਿਰਾਅ ਹੋ ਮੇਰੇ ਚਾਰ-ਸੂ,
ਫੂਲ-ਕਲੀਆਂ ਲੇ ਕੇ ਇਕ ਮਾਲਨ ਮਿਲੇ।

ਇਸ ਚੁਬਾਂ ਮੇਂ ਨਰਮੀਆਂ ਆ ਜਾਏਂਗੀ,
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜਿਤਨਾ ਗਰ ਮੁਝੇ ਮਾਖਨ ਮਿਲੇ।

ਇਸ ਕਮਰ ਕੀ ਫਿਰ ਲਚਕ ਤੁਮ ਦੇਖਨਾ,
ਨਾਚਨੇ ਕੋ ਗਰ ਕੁਈ ਆਂਗਨ ਮਿਲੇ।

ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ ਸਾਂਸ ਲੇਨੇ ਕੋ ਪਵਨ,
ਇਸ ਨਗਰ ਮੇਂ ਔਰ ਕਿਆ ਪਾਵਨ ਮਿਲੇ?

ਚਲ ਪੜਾ ਘਰ ਸੇ ਮੁਸਾਫ਼ਿਰ ਸੋਚ ਕਰ,
ਜੋ ਮਿਲੇ ਪਹਿਲੇ ਤੋ ਸੌਹਾਗਨ ਮਿਲੇ।

ਹਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਰੋਜ਼ "ਬਾਦਲ" ਕੀ ਤਰਹ,
ਰੋਟੀਓਂ ਕੇ ਸਾਥ ਕੁਛ ਸਾਲਨ ਮਿਲੇ।

◆

ਰਹਿਤਾ ਜਹਾਂ ਪਰ ਹੈ ਜਹਾਂ ਮੇਰਾ।
ਅਬ ਹੈ ਬਿਖਰਨੇ ਕੋ ਮਕਾਂ ਮੇਰਾ।

ਫੂਲੋਂ ਮੇ ਛੁਪ ਕਰ ਖ਼ਾਰ ਸਾ ਕੋਈ,
ਦਾਮਨ ਪਕੜਤਾ ਹੈ ਨਦਾਂ ਮੇਰਾ।

ਆਂਧੀ ਸੇ ਬਚ ਜਾਏਂ ਕਈ ਤੀਲੇ,
ਟਹਿਨੀ ਪੇ ਰਹਿ ਜਾਏ ਨਿਸ਼ਾਂ ਮੇਰਾ।

ਉਠਤੀ ਨਾ ਗਰ ਦੌਲਤ ਲੀਏ ਚਾਹਤ,
ਤੋ ਦੂਰ ਹੋਤਾ ਨਾ ਗਰਾਂ ਮੇਰਾ।

ਸੂਰਜ ਹੂਆ ਹੈ ਔਰ ਭੀ ਉੱਚਾ,
ਅਬ ਹਾਥ ਪਹੁੰਚੇ ਨਾ ਵਹਾਂ ਮੇਰਾ।

ਜਬ ਸੇ ਕਟੇ ਕੁਛ ਅੰਗ ਹੈਂ ਇਸਕੇ,
ਸਕਤੇ ਮੇਂ ਹੈ ਯੇ ਆਸ਼ੀਆਂ ਮੇਰਾ।

ਹੈ ਫ਼ਰਕ਼ ਚੰਦਾ ਔਰ "ਬਾਦਲ" ਸਾ,
ਸ਼ਜਰਾ ਕਹਾਂ ਤੇਰਾ, ਕਹਾਂ ਮੇਰਾ।

◆

ਵੋ ਕੌਨ ਸਾ ਹੈ ਲਮਹਾ?
ਜਬ ਵਕ਼ਤ ਨਾ ਥਾ ਤਨਹਾ?

ਬਚ ਕੇ ਲਗਾਨਾ ਡੁਬਕੀ,
ਹਿਲ ਜਾਏ ਨਾ ਯੇ ਸਤਹਾ।

ਮੈਂ ਹੂੰ ਅਕੇਲਾ ਕੈਸੇ?
ਮੇਰੇ ਹੈ ਸਾਥ ਬਿਰਹਾ।

ਅਬ ਹੋ ਸਕੇ ਨਾ ਸ਼ਾਇਦ,
ਯੇ ਤੇਰੀ-ਮੇਰੀ ਸੁਲਹਾ।

ਯੇ ਫੂਲ ਰੋ ਪੜੇਂਗੇ,
ਘੂਰੋ ਨਾ ਏਸ ਤਰਹਾ।

ਕਬ ਸ਼ਾਨਤੀ ਮਿਲੇਗੀ?
ਕਬ ਖ਼ਤਮ ਹੋਗੀ ਕਲਹਾ?

"ਬਾਦਲ" ਹੈ ਸਾਥ ਜਿਨਕੇ,
ਹੋਂਗੇ ਕਭੀ ਨਾ ਫ਼ਤਹਾ।

◆

ਉਸਨੇ ਪੂਛਾ ਤੋ ਆਬ ਦੇ ਡਾਲਾ।
ਹਮਨੇ ਮਾਂਗਾ, ਜਵਾਬ ਦੇ ਡਾਲਾ।

ਘਰ ਕੀ ਤਕ਼ਸੀਮ ਮੇਂ ਸ਼ਜਰ ਉਨ ਕੋ,
ਔਰ ਹਮ ਕੋ ਸਰਾਬ ਦੇ ਡਾਲਾ।

ਨਾਮ ਸੂਬੇ ਕਾ ਤਬ ਵੋ ਲਾਏ ਹੈਂ,
ਪਹਿਲੇ ਆਧਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡਾਲਾ।

ਚਾਂਦ ਜੈਸੀ ਕਰੀਮ ਲੇਨੇ ਕੋ,
ਅਪਨਾ ਸਾਰਾ ਸ਼ਬਾਬ ਦੇ ਡਾਲਾ।

ਰਾਜਧਾਨੀ ਕੇ ਨਾਮ ਪੇ ਹਮਕੋ,
ਰਾਜਧਾਨੀ ਕਾ ਖ਼ਾਬ ਦੇ ਡਾਲਾ।

ਸੂਖੇ ਪੱਤੋਂ ਕੇ ਸਾਏ ਕੇ ਬਦਲੇ,
ਜੇ ਮਹਿਕਤਾ ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਡਾਲਾ।

ਸ਼ਾਂਤ ਰਹਿਨੇ ਕੀ ਬਾਤ ਭੀ ਬੋਲੇ,
ਸਾਥ ਜਲਤਾ ਅਲਾਬ ਦੇ ਡਾਲਾ।

ਦੋਸ਼ ਦੇਤੇ ਹੋ ਔਰ ਕੋ "ਬਾਦਲ"!
ਘਰ ਤੋ ਖ਼ੁਦ ਹੀ ਜਨਾਬ! ਦੇ ਡਾਲਾ।

◆

ਕਲ੍ਹ ਗਿਨੀ ਹੈਂ ਤੁਮ੍ਹਾਰੀ ਸਭੀ ਚਿੱਠੀਆਂ।
ਕਿਤਨੀ ਸੜਕੋਂ ਪੇ ਚਲਤੀ ਰਹੀ ਕਸ਼ਤੀਆਂ।

ਹਲ ਸਵਾਲੋਂ ਮੇਂ ਇਕ ਭੀ ਤੋ ਕਰ ਨਾ ਸਕੀਂ,
ਇਮਤਿਹਾਂ ਮੇਂ ਗਿਰਾਈ ਸਭੀ ਪਰਚੀਆਂ।

ਤੇਰੀ ਆਂਖੋਂ ਮੇਂ ਦੇਖੀ ਨਮੀ, ਆ ਗਈਂ,
ਸਾਗਰੋਂ ਸੇ ਨਿਕਲ ਕਰ ਸਭੀ ਮਛਲੀਆਂ।

ਮੁਝ ਕੋ ਕੁਛ, ਉਸਕੋ ਕੁਛ, ਖ਼ੁਦ ਕੋ ਕੁਛ ਕਹਿ ਲੀਆ,
ਇਕ ਜ਼ੁਬਾਂ ਪਰ ਹੀ ਕਿਤਨੀ ਰਹੋਂ ਬੋਲੀਆਂ।

ਰੋਜ਼ ਜਿਤਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੈਂ ਝੁਕਤਾ ਗਿਆ,
ਮੁਝ ਪੇ ਬੜ੍ਹਤੀ ਗਈਂ ਉਤਨੀ ਹੀ ਸਖ਼ਤੀਆਂ।

ਮੇਰੇ ਚਿਹਰੇ ਕੋ ਪੀਲਾ ਯਹੀ ਕਰ ਗਈਂ,
ਤੇਰੇ ਚਿਹਰੇ ਪੇ ਆਈ ਹੈਂ ਜੋ ਲਾਲੀਆਂ।

ਡੋਲੀਆਂ ਜੋ ਪਿਤਾਓਂ ਕੇ ਘਰ ਸੇ ਉਠੇਂ,
ਵੋ ਹੀ ਬਨ ਜਾਏਂ ਪਤੀਓਂ ਕੇ ਘਰ ਅਰਥੀਆਂ।

ਸ਼ੈਰ "ਬਾਦਲ" ਕੀ ਮਾਂਗੋ ਖ਼ੁਦਾ ਸੇ ਸਭੀ,
ਘੇਰਨੇ ਆ ਗਈ ਹੈਂ ਹਸੀਂ ਬਦਲੀਆਂ।

◆

ਬਾਣ ਸ਼ਬਦੋਂ ਕੇ ਮੈਂ ਖਾਊਂ ਅਕਸਰ।
ਪੈਰ ਅਗਨੀ ਪੇ ਟਿਕਾਊਂ ਅਕਸਰ।

ਪੈਰ ਛੂਤਾ ਹੈ ਜਹਾਂ ਪੇ ਪਾਰਾ,
ਮੈਂ ਵਹੀਂ ਪੇ ਖ਼ੁਦ ਕੋ ਪਾਊਂ ਅਕਸਰ।

ਹੈ ਪਤਾ, ਖੁਲਤਾ ਨਹੀਂ ਦਰਵਾਜ਼ਾ,
ਫਿਰ ਭੀ ਦਸਤਕ਼ ਤੋ ਲਗਾਊਂ ਅਕਸਰ।

ਸਾਂਸ ਲੇਨੇ ਕਾ ਤਰੀਕ਼ਾ ਸੀਖੂੰ,
ਬਾਗ਼ ਮੇ ਡਰਤਾ ਸਾ ਜਾਊਂ ਅਕਸਰ।

ਰੋਜ਼ ਹੀ ਪਰਖੇਂ ਵੋ ਮੇਰਾ ਸਾਹਸ,
ਪਾਸ ਫਿਰ ਭੀ ਮੈਂ ਹੋ ਜਾਊਂ ਅਕਸਰ।

ਭੂਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਵੋ ਕਹਿਨਾ ਉਨਸੇ,
ਬਾਤ ਸਪਨੋਂ ਕੋ ਸਿਖਾਊਂ ਅਕਸਰ।

ਹੋ ਕੇ "ਬਾਦਲ" ਭੀ ਪਿਆਸਾ ਹੂੰ ਮੈਂ,
ਪਿਆਸ ਧਰਤੀ ਕੀ ਬੁਝਾਊਂ ਅਕਸਰ।

◆

ਦੀਪਕ ਤੋ ਯੂੰ ਹੀ ਰਾਤ ਕੋ, ਜਲਤਾ ਚਲਾ ਗਿਆ।
ਅਰ ਸਾਥ ਸੋਚ-ਏ-ਦਰਿਆ ਭੀ, ਬਹਿਤਾ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਬੈਠਾ ਹੁਆ ਥਾ ਭੂਕਾ ਹੀ, ਕਉਆ ਸਵੇਰ ਸੇ,
ਰੋਟੀ ਕੇ ਪਰ ਲਗੇ ਤੋ ਫਿਰ, ਉੜਤਾ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਬੜ੍ਹਤੀ ਥੀ ਉਤਨੀ, ਡਾਲਤੇ ਜਿਤਨਾ ਹੀ ਆਗ ਪਰ,
ਪਾਨੀ ਭੀ ਸਾਥ ਆਗ ਕੇ, ਮਿਲਤਾ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਉਨਕਾ ਖ਼ਿਆਲ ਬਾਤ ਸੇ, ਭਟਕਾ ਇਧਰ, ਉਧਰ,
ਪਰ ਦਾਸਤਾਂ ਮੈਂ ਗ਼ੌਰ ਸੇ, ਕਹਿਤਾ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਤਹਿਰੀਰੇ-ਖ਼ਤ ਤੋ ਥੀ ਖ਼ਤਮ, ਕਾਗ਼ਜ਼ ਥਾ ਔਰ ਭੀ,
ਕ਼ਾਸਿਦ ਤੋ ਅਪਨੀ ਬਾਤ ਭੀ, ਪੜ੍ਹਤਾ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਆਈਂ ਹਵਾਏਂ ਲੇ ਗਈ, ਤੇਰੇ ਖ਼ਤੂਤ ਸਭ,
ਪੀਛੇ ਮੈਂ ਬੰਦ ਖਿੜਕੀਆਂ, ਕਰਤਾ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਯੂੰ-ਯੂੰ ਤਰਾਸ਼ਤੇ ਰਹੇ, ਮਤਲਬ ਬਗ਼ੈਰ ਹੀ,
ਪੱਥਰ ਕਿਸੀ ਕਾ ਦੇਵਤਾ ਬਨਤਾ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਚਲਤਾ ਰਹਾ ਮੈਂ ਵਕ਼ਤ ਕੀ, ਆਂਖੋਂ ਮੇਂ ਦੇਖ ਕਰ,
"ਬਾਦਲ" ਤਭੀ ਯੇ ਰਾਸਤਾ, ਕਟਤਾ ਚਲਾ ਗਿਆ।

◆

ਗਰ ਦਿਵਾਰੋਂ ਕੀ ਭੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਚਾਹੀਏ।
ਘਰ ਕੀ ਬੁਨਿਆਦ ਮੇਂ ਇਕ ਨਦੀ ਚਾਹੀਏ।

ਯੇ ਸਮੰਦਰ ਤੋ ਲਮਹੇ ਹੀ ਮੇਂ ਪੀ ਲੀਆ,
ਏਕ ਕ਼ਤਰੇ ਕੋ ਪਰ ਇਕ ਸਦੀ ਚਾਹੀਏ।

ਮੌਤ ਹੀ ਮੇਂ ਅਗਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੈ ਛੁਪੀ,
ਤੋ ਹਮੇਂ ਮੌਤ ਭੀ ਫਿਰ ਅਭੀ ਚਾਹੀਏ।

ਇਨ ਲਿਬਾਸੋਂ ਕਾ ਕਿਆ ਹੈ, ਬਦਲ ਜਾਏਂਗੇ,
ਮਨ ਕੇ ਅੰਦਰ ਭੀ ਤੋ ਸਾਦਗੀ ਚਾਹੀਏ।

ਤੇਰੀ ਮਾਂਗੇ ਤੋ ਹਦ ਸੇ ਭੀ ਹੈਂ ਬੜ੍ਹ ਗਈਂ,
ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਹੀ ਤੁਝੇ ਤੀਰਗੀ ਚਾਹੀਏ।

ਸਾਰੇ ਪਾਨੀ ਸੇ ਸਹਿਰਾਅ ਨਾ ਸੀਂਚੋ ਸਨਮ!
ਇਨ ਦੋ ਆਂਖੋਂ ਮੇਂ ਭੀ ਤੋ ਨਮੀ ਚਾਹੀਏ।

ਅਪਨੇ ਦਾਮਨ ਕੋ ਤੂ ਜਲਦ ਹੀ ਫਾੜ ਲੇ,
ਬਾਂਟਨੇ ਕੀ ਤੁਝੇ ਗਰ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਚਾਹੀਏ।

ਸਿਰਫ਼ ਖ਼ੁਸ਼ਬੂ ਨਹੀਂ, ਆਸਰਾ ਭੀ ਮਿਲੇ,
ਵੋ ਮਕਾਂ ਚਾਹੀਏ, ਵੋ ਗਲੀ ਚਾਹੀਏ।

ਸਾਜ਼, ਆਵਾਜ਼ "ਬਾਦਲ" ਨੇ ਸਭ ਚੁਨ ਲੀਏ,
ਇਸ ਗ਼ਜ਼ਲ ਕੋ ਤੋ ਅਬ ਰਾਗਨੀ ਚਾਹੀਏ।

◆

ਬੁਰੀ ਨਜ਼ਰ ਕਲੀ ਪੇ ਜਬ ਅਟਕ ਗਈ।
ਲਗਾ ਕਿ ਬੂੰਦ ਖ਼ਾਰ ਪੇ ਲਟਕ ਗਈ।

ਉਗਾ ਥਾ ਖ਼ਾਰ, ਫਿਰ ਭੀ ਖ਼ਾਰ ਹੀ ਰਹਾ,
ਖਿਲਾ ਥਾ ਫੂਲ ਜਬ ਕਲੀ ਚਟਕ ਗਈ।

ਘੁਮਾ ਕੇ ਆਂਖ ਜਬ ਸਨਮ ਥੇ ਚਲ ਦੀਏ,
ਤੋ ਮਨ ਕੀ ਬਾਤ ਦਾਰ ਪੇ ਲਟਕ ਗਈ।

ਚਲੀ ਤੋ ਥੀ ਸਮੀਰ, ਫਿਰ ਹਵਾ ਬਨੀ,
ਤੋ ਵੋ ਹਵਾ ਕਹਾਂ, ਕਿਸੇ ਪਟਕ ਗਈ?

ਚਿੜੀ ਨੇ ਚੋਂਚ ਜਬ ਚਿੜੇ ਕੀ ਚੂਮ ਲੀ,
ਤੋ ਮੋਰਨੀ ਭੀ ਮੋਰ ਸੇ ਸਟਕ ਗਈ।

ਬਹੁਤ ਬਚਾ ਕੇ ਜਾ ਰਹਾ ਥਾ ਧੂਪ ਤਕ,
ਖੁਲ੍ਹੀ ਥੀਂ ਬਾਰੀਆਂ, ਕਿਸੇ ਖਟਕ ਗਈ?

ਨਿਕਲ ਗਏ ਵੋ "ਬਾਦਲਾ"! ਕ਼ਰੀਬ ਸੇ,
ਚਲੋ, ਸਨਮ ਕੀ ਆਂਖ ਭੀ ਭਟਕ ਗਈ।

◆

ਦੂਰ ਨਦੀ ਕੇ ਸਾਹਿਲ ਪਰ।
ਚਾਂਦ ਝੁਕਾ ਥਾ ਬਾਦਲ ਪਰ।

ਚਾਂਦ ਮੇਂ ਇਤਨੇ ਵਿਅਸਤ ਹੁਏ,
ਪਾਓਂ ਪੜ ਗਿਆ ਦਲਦਲ ਪਰ।

ਅਬ ਯੇ ਬੋਲੇ ਗ਼ੈਰੋਂ ਸਾ,
ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਹੈ ਬੁਲਬੁਲ ਪਰ।

ਏਕ ਨਜ਼ਰ ਮੇਂ ਜਾਇਜ਼ਾ-ਏ ਦਿਲ,
ਏਕ ਨਜ਼ਰ ਥੀ ਕ਼ਾਤਿਲ ਪਰ।

ਗ਼ੁੱਸਾ ਕਸ਼ਤੀ ਪਰ ਨਿਕਲਾ,
ਕੁਛ ਪਾਨੀ ਕੀ ਹਲਚਲ ਪਰ।

ਰੋਜ਼ ਹੀ ਬਾਤ ਬਦਲਤਾ ਹੈ,
ਕੌਨ ਯਕੀਂ ਹੈ ਆਦਿਲ ਪਰ?

ਰਾਤ ਕਟੇ ਨਾ ਜਬ "ਬਾਦਲ"!
ਗੀਤ, ਗ਼ਜ਼ਲ ਲਿਖ ਆਂਚਲ ਪਰ।

◆

ਜਬ ਭੰਵਰੇ ਕੇ ਪੈਰ ਕਲੀ ਪਰ ਬਹਿਨਾ ਚਾਹੇਂ।
ਤਿਤਲੀ ਕੇ ਪਰ ਫੂਲੋਂ ਸੇ ਕੁਛ ਕਹਿਨਾ ਚਾਹੇਂ।

ਖ਼ਿਆਲੋਂ ਕੇ ਮੈਂ ਸਪਨ ਬਨਾ ਕਰ ਉਨ ਤਕ ਭੇਜੂੰ,
ਲੇਕਿਨ ਜ਼ਾਲਿਮ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਮੇਂ ਰਹਿਨਾ ਚਾਹੇਂ।

ਮੇਰੇ ਖ਼ਤ ਕੋ ਪੜ੍ਹ ਕਰ ਹੁਏ ਮੁਤਾਸਿਰ ਇਤਨੇ,
ਸਾਜਨ ਸਾਥ ਕ਼ਲਮ ਕੇ, ਹਾਥ ਭੀ ਦਹਿਨਾ ਚਾਹੇਂ।

ਅਸਮਾਨੋਂ ਪਰ ਪੀਂਘ ਪੜੇ ਤੋ ਖ਼ੁਦ ਝੂਟਨ ਕੋ,
ਮੁਝਸੇ ਰੱਸਾ ਔਰ ਸ਼ਜਰ ਸੇ ਟਹਿਨਾ ਚਾਹੇਂ।

ਇਸ ਤਰਹਾ ਭੀ ਕਭੀ-ਕਭੀ ਵੋ ਸਬਰ ਕੋ ਪਰਖੇਂ,
ਔਰ ਬੜ੍ਹਾਏਂ, ਜਬ ਹਮ ਦਰਦ ਕੋ ਸਹਿਨਾ ਚਾਹੇਂ।

ਉਨਕੇ ਹੁਸਨ ਕੀ ਸ਼ਾਨ ਕੋ ਜੋ ਦੋਬਾਲਾ ਕਰ ਦੇ,
ਔਰ ਨਹੀਂ ਕੁਛ, ਇਕ "ਬਾਦਲ" ਸਾ ਗਹਿਨਾ ਚਾਹੇਂ।

◆

ਨਾਅਤ ਸ਼ਰੀਫ਼

ਗ਼ਮੇ-ਜਾਨਾਂ ਸੇ ਇਕ ਰਸਤਾ, ਗ਼ਮੇਂ ਦੌਰਾਂ ਕੋ ਜਾਤਾ ਹੈ।
ਬੁਰਾ ਉਸ ਹੀ ਕੋ ਕਹਿਤੇ ਹੋ? ਜੋ ਘਰ ਨਜ਼ਦੀਕ ਲਾਤਾ ਹੈ।

ਭਟਕ ਜਾਤਾ ਹੂੰ ਰਸਤੋਂ ਮੇਂ, ਮੈਂ ਇਨਕੇ ਦਰਮਿਆਂ ਅਕਸਰ,
ਖ਼ੁਦਾ ਆਵਾਜ਼ ਦੇਤਾ ਹੈ, ਕਭੀ ਦਿਲਬਰ ਬੁਲਾਤਾ ਹੈ।

ਚਲਾ ਜਾਊਂ ਸ਼ਬੇ-ਗ਼ਮ ਤਕ, ਥਕਨ ਹੋਤੀ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਭੀ,
ਇਲਮ ਕੈਸੇ ਹੋ ਇਸਕਾ ਜਬ? ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਮੇਂ ਗ਼ਮ ਲੁਭਾਤਾ ਹੈ।

ਉਨ ਆਂਖੋਂ ਮੇਂ ਨਜ਼ਰ ਆਏ, ਖ਼ੁਦਾ ਕਾ ਅਕਸ ਲਾਸਾਨੀ,
ਕਲਾਮੇ-ਪਾਕ ਸੇ ਅਪਨੀ, ਵੋਹ ਜਬ ਨਜ਼ਰੇਂ ਉਠਾਤਾ ਹੈ।

ਅਲਗ ਹੋਤੇ ਹੁਏ ਫਿਰ ਭੀ, ਹੈ ਸਾਂਝੀਦਾਰ ਯੇ ਦੋਨੋਂ,
ਨਚਾਤਾ ਹੈ ਮੁਝੇ ਦਿਲਬਰ, ਜਹਾਂ ਕੋ ਵੋਹ ਨਚਾਤਾ ਹੈ।

ਵੋਹ ਮੁਝ ਮੇਂ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਸ ਮੇਂ ਹੂੰ, ਰਹਾ ਨਾ ਫ਼ਾਸਿਲਾ ਬਾਕ਼ੀ,
ਵਹਾਂ ਪਰ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ, ਕਹਾਂ ਨਜ਼ਦੀਕ ਆਤਾ ਹੈ?

ਜ਼ਮੀਂ-ਆਸਮਾਨ ਹਿਲ ਜਾਏਂ, ਕਭੀ ਪੱਤਾ ਨਹੀਂ ਹਿਲਤਾ,
ਸਮਝ ਆਏ ਨਾ "ਬਾਦਲ" ਵੋਹ, ਜਹਾਂ ਕੈਸੇ ਚਲਾਤਾ ਹੈ?

◆

ਨਾਅਤ ਸ਼ਰੀਫ਼

ਜ਼ਰਾ ਭੀ ਦੇਰ ਨਾ ਹੋਗੀ, ਕਿ ਤੁਮ ਜਬ ਭੀ ਬੁਲਾਓਗੇ।
ਕਿਸੀ ਦਰ ਸੇ ਭੀ ਆ ਜਾਨਾ, ਮਿਰੇ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਓਗੇ।

ਮੈਂ ਜ਼ੱਰ੍ਹੇ ਮੇਂ, ਮੈਂ ਲੂੰ-ਲੂੰ ਮੇਂ, ਮੈਂ ਉਲਫ਼ਤ ਮੇਂ, ਮੈਂ ਖ਼ਲਕ਼ਤ ਮੇਂ,
ਜ਼ਰਾ ਗਰਦਨ ਝੁਕਾ ਦੇਖੋ, ਮੁਝੇ ਦਿਲ ਹੀ ਮੇਂ ਪਾਓਗੇ।

ਰੁਕਾਵਟ ਮੇਂ ਯੇ ਨੁਕ਼ਤਾ ਹੈ, ਬਨਾਵਟ ਮੇਂ ਨਾ ਆ ਜਾਨਾ,
ਸਜਾਵਟ ਕਿਸ ਲੀਏ ਤਨ ਕੀ? ਅਗਰ ਨਾ ਮਨ ਸਜਾਓਗੇ।

ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਮਰ ਕੀ ਬੰਦਿਸ਼, ਮੈਂ ਬਚਪਨ ਮੇਂ ਭੀ ਮਿਲ ਜਾਊਂ,
ਜਵਾਨੀ ਮੇਂ, ਜ਼ਈਫ਼ੀ ਮੇਂ, ਸਦਾ ਜਬ ਭੀ ਲਗਾਓਗੇ।

ਲਗਨ ਮੇਂ ਹੌਸਲਾ ਹੈ ਗਰ, ਥਕਨ ਮੇਂ ਰਾਸਤਾ ਭੀ ਹੈ,
ਅਗਨ ਭੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੇਗੀ, ਅਗਰ ਰੂਹ ਸੇ ਜਲਾਓਗੇ।

ਕਭੀ ਪਾਨੀ ਨਹੀਂ ਫ਼ਟਤਾ, ਕਭੀ ਮੱਟੀ ਨਹੀਂ ਸੋਤੀ,
ਅਗਰ ਮਹਿਸੂਸ ਯੇ ਕਰ ਲੋ, ਤੋ ਫਿਰ ਨਾ ਆਓ-ਜਾਓਗੇ।

ਨਾ ਰੰਜੋ-ਗ਼ਮ, ਨਾ ਯੇ ਨਫ਼ਰਤ, ਬਨਾਏ ਤੋ ਨਹੀਂ ਮੈਨੇ,
ਅਭੀ ਵਾਅਦਾ ਕਰੋ "ਬਾਦਲ"! ਇਨ੍ਹੇ ਦਿਲ ਸੇ ਹਟਾਓਗੇ।

◆

ਨਾਅਤ ਸ਼ਰੀਫ਼

ਤਰੱਦਦ ਕੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਕਿਆ? ਉਸੇ ਘਰ ਤਕ ਜੋ ਲਾਨਾ ਹੈ।
ਜ਼ਈਫ਼ੋਂ ਹੀ ਕੋ ਖ਼ੁਸ਼ ਰਖਨਾ, ਖ਼ੁਦਾ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਪਾਨਾ ਹੈ।

ਨਾ ਕੁਛ ਭੀ ਫ਼ਾਸਲਾ ਹੈ ਅਰ, ਨਾ ਕੁਛ ਭੀ ਦੇਰ ਹੈ ਲਗਤੀ,
ਇਧਰ ਸੇ ਦਿਲ ਹਟਾਨਾ ਹੈ, ਉਧਰ ਮਨ ਕੋ ਲਗਾਨਾ ਹੈ।

ਹੈ ਮਨ ਚੰਚਲ, ਹੈ ਮਨ ਪਾਰਾ, ਕਭੀ ਟਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਘਰ ਮੇਂ,
ਸ਼ਰਾਰਤ, ਚੁਲਬੁਲਾਪਨ ਭੀ, ਬਹਾਨੋਂ ਸਾ ਬਹਾਨਾ ਹੈ।

ਕਹੀਂ ਯੇ ਰਤਜਗੇ ਤੇਰੇ, ਖ਼ੁਦਾ ਨਾਰਾਜ਼ ਨਾ ਕਰ ਲੇਂ?
ਤਿਰਾ ਯੇ ਦਿਲ ਜੋ ਸੋਇਆ ਹੈ, ਇਸੇ ਹੀ ਬਸ ਜਗਾਨਾ ਹੈ।

ਤੂ ਦੌਲਤ ਢੂੰਡਤਾ ਫਿਰਤਾ, ਬਈਮਾਨੀ, ਅਯਾਰੀ ਮੇਂ,
ਤਿਰੇ ਘਰ ਮੇਂ ਜੋ ਬੱਚੇ ਹੈਂ, ਤਿਰੇ ਘਰ ਮੇਂ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਹੈ।

ਅਗਰ ਤੂ ਚਾਂਦ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾ, ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਕੇ,
ਸਮੇਂ ਕਾ ਰੋਨਾ-ਧੋਨਾ ਭੀ, ਵਹੀ ਕਿੱਸਾ ਪੁਰਾਨਾ ਹੈ।

ਕਲਾਮੇ-ਪਾਕ ਮੇਂ ਭੀ ਯੇ, ਲਿਖਾ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਐ "ਬਾਦਲ"!
ਤਿਰੇ ਦਿਲ ਹੀ ਮੇਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ, ਕਹੀਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਜਾਨਾ ਹੈ।

◆

ਰੂਹਾਨੀ ਗ਼ਜ਼ਲ

ਉਸਕਾ ਹੂੰ, ਏਲਾਨ ਕੀਆ ਹੋ।
ਸ਼ਬਦੋਂ ਕਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਆ ਹੋ।

ਨੀਂਦ ਕੋ ਭੀ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਆ ਹੋ।
ਸ਼ਬਨਮ ਮੇਂ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕੀਆ ਹੋ।

ਕੁਛ ਭੀ ਬੁਰਾ ਨਾ ਦਿਲ ਮੇਂ ਆਏ,
ਮਨ ਉਸਕਾ ਦਰਬਾਨ ਕੀਆ ਹੋ।

ਉਸਕੀ ਯਾਦ ਮੇਂ ਬਸ ਕਰ ਢੂੰਡੋ,
ਜੋ ਲਮਹਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਆ ਹੋ।

ਗਰ ਬੋਲੋ, ਤੋ ਵੋਹ ਬੋਲੋ, ਜੋ
ਗੁਰੂਓਂ ਨੇ ਫ਼ੁਰਮਾਨ ਕੀਆ ਹੈ।

ਉਸਕੀ ਰੂਹ ਸਰਸ਼ਾਰ ਹੈ ਰਹਿਤੀ,
ਜਿਸ ਨੇ ਅੰਮਰਿਤ ਪਾਨ ਕੀਆ ਹੋ।

ਜੱਨਤ ਉਸਕੇ ਪੈਰੋਂ ਮੇਂ ਹੈ,
ਤਨ-ਮਨ ਜਿਸਨੇ ਦਾਨ ਕੀਆ ਹੋ।

ਐਸਾ ਵਕ਼ਤ ਬਤਾਓ? ਰਬ ਨੇ
ਜਬ ਦੇ ਕਰ ਅਹਿਸਾਨ ਕੀਆ ਹੋ।

ਭਗਤੀ ਕਾ ਫਲ ਮੀਠਾ "ਬਾਦਲ",
ਭਗਤ ਹੀ ਕੋ ਭਗਵਾਨ ਕੀਆ ਹੋ।

◆

ਰੂਹਾਨੀ ਗ਼ਜ਼ਲ

ਮਹਿਰੂਮ ਨਾ ਕਰ ਮੁਝਕੋ, ਤੂ ਦੂਰ ਗਿਲਾ ਕਰ ਦੇ।
ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਜੋ ਗਈ ਬਾਂਟੀ, ਕੁਛ ਗ਼ਮ ਹੀ ਅਤਾ ਕਰ ਦੇ।

ਫਿਰ ਦਰਦ ਉਠੇ ਇਸ ਮੇਂ, ਫਿਰ ਨੀਂਦ ਉੜੇ ਮੇਰੀ,
ਯੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਨਾ ਅਬ ਸੂਖੇ, ਕੁਛ ਐਸੀ ਦਵਾ ਕਰ ਦੇ।

ਜਬ ਆਂਖ ਕਭੀ ਖੋਲ੍ਹੂੰ, ਤੂ ਹਰ-ਸੂ ਨਜ਼ਰ ਆਏ,
ਬਸ ਰਾਤ ਕੋ ਕਮ ਕਰਦੇ, ਇਸ ਦਿਨ ਕੋ ਬੜਾ ਕਰ ਦੇ।

ਤੂਫ਼ਾਨ ਭੀ ਥਮ ਜਾਏ, ਬਿਜਲੀ ਨਾ ਚਮਕ ਪਾਏ,
ਤਿਰੀ ਸਮਤ ਚਲੇ ਕਸ਼ਤੀ, ਮੇਰੇ ਹਕ਼ ਮੇਂ ਹਵਾ ਕਰ ਦੇ।

ਦੁਸ਼ਮਨ ਨਾ ਨਜ਼ਰ ਆਏਂ, ਹੋਂ ਦੋਸਤ ਹੀ ਹਰ ਜਾਨਿਬ,
ਉਤਨੀ ਸੀ ਪਿਲਾ ਸਾਕ਼ੀ, ਇਤਨਾ ਜੋ ਨਸ਼ਾ ਕਰ ਦੇ।

ਸਭ ਕੁਛ ਹੀ ਭੂਲਾ ਦੂੰਗਾ, ਤਿਰੀ ਜ਼ੁਲਫ਼ ਕੇ ਸਾਏ ਮੇਂ,
ਵਾਅਦਾ ਨਾ ਰਹੇ ਵਾਅਦਾ, ਇਕ ਬਾਰ ਵਫ਼ਾ ਕਰਦੇ।

ਕਲ੍ਹ ਰਾਤ ਹਵਾ ਮੇਂ ਥੀ, ਇਸ ਬਾਤ ਕੀ ਸਰਗੋਸ਼ੀ,
ਦੁਸ਼ਮਨ ਕਾ ਭਲਾ ਕਰਦੇ, "ਬਾਦਲ" ਕਾ ਬੁਰਾ ਕਰਦੇ।

◆

ਰੂਹਾਨੀ ਗ਼ਜ਼ਲ

ਦਸਮੇਸ਼ ਬੋਲਾ, ਛੋੜ ਦੋ ਬਾਤੇਂ ਫ਼ਿਜ਼ੂਲ ਕੀ।
ਪੂਜਾ ਕਰੋਗੇ ਕਬ ਤਲਕ, ਕਾਗ਼ਜ਼ ਕੇ ਫੂਲ ਕੀ?

ਕਿਰਪਾਨ ਲੇ ਕਬ ਹਾਥ ਮੇਂ, ਪਾਂਚੋਂ ਸੇ ਫਿਰ ਕਹਾ,
'ਕਾ' ਸੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਤਾ ਗਿਆ, ਬਾਤੇਂ ਅਸੂਲ ਕੀ।

ਬਸ ਔਰ ਤੋ ਕੁਛ ਭੀ ਉਸੇ, ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਾ ਹੁਆ,
ਜੇ ਸਰ ਹੀ ਤੋ ਇਕ ਫ਼ੀਸ ਥੀ, ਉਸਕੇ ਸਕੂਲ ਕੀ।

ਆਈ ਜੋ ਆਪਨੀ ਬਾਤ ਤੋ, ਘੁਟਨੋ ਕੇ ਬਲ ਹੁਆ,
ਪਾਂਚੋਂ ਨੇ ਉਸ ਸੇ ਫਿਰ ਵਹੀ, ਕ਼ੀਮਤ ਵਸੂਲ ਕੀ।

ਮਾਡੀਵਾੜੇ ਜਬ ਸੋ ਗਿਆ ਦਸਮੇਸ਼, ਤੋ ਵਹਾਂ,
ਇਕ ਈਂਟ ਥੀ, ਇਕ ਸ਼ਾਖ਼ ਥੀ ਸੂਖੀ ਬਬੂਲ ਕੀ।

ਗਰ ਹੁਕ਼ਮ ਕੀ ਤਾਮੀਲ ਸੇ, ਇਕ ਰਾਸਤਾ ਮਿਲੇ,
ਤੋ ਬਾਤ ਉਸਕੀ ਹੁਕ਼ਮ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਰ ਅਦੂਲ ਕੀ?

ਦਾਤਾ! ਤੂ ਬਖ਼ਸ਼ਨਹਾਰ ਹੈਂ, ਮੁਝਕੋ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ,
ਇਤਨੀ ਕੜੀ ਨਾ ਦੇ ਸਜ਼ਾ, ਇਕ ਮੇਰੀ ਭੂਲ ਕੀ।

ਫਾੜਾ ਬੇਦਾਵਾ ਤੁਰਤ ਹੀ, ਪੁਤਰੋਂ ਕੀ ਭੂਲ ਕਾ,
ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਕੀ ਅਰਜ਼ ਥੀ, ਉਸਨੇ ਕ਼ਬੂਲ ਕੀ।

ਕੁਛ ਲੋਗ ਸੁਰਮੇ ਕੀ ਤਰਹ, ਆਂਖੋਂ ਮੇ ਡਾਲਤੇ,
ਤੁਮ ਖ਼ੁਸ਼ਨਸੀਬੀ ਦੇਖ ਲੋ, ਪਾਓਂ ਕੀ ਧੂਲ ਕੀ।

ਮੈਂ ਕੌਨ ਹੂੰ, ਇਸ ਬਾਤ ਕਾ ਜਬ ਫ਼ੈਸਲਾ ਹੁਆ,
ਤੋ ਬਾਤ ਉਸ ਸੇ ਜੁੜ ਗਈ, ਮੇਰੇ ਮਮੂਲ ਕੀ।

"ਬਾਦਲ" ਕੀ ਯੇ ਹੀ ਅਰਜ਼ ਹੈ, ਜਬ ਤਕ ਜਹਾਂ ਰਹੇ,
ਤੋ ਛਾਓਂ ਭੀ ਹਰ-ਸੂ ਰਹੇ, ਮੇਰੇ ਰਸੂਲ ਕੀ।

◆

ਰੂਹਾਨੀ ਗ਼ਜ਼ਲ

ਗੁਰੂ ਦਸਮੇਸ਼ ਸਾ ਬਾਨੀ ਕਹਾਂ ਥਾ?
ਜਹਾਂ ਮੇਂ ਔਰ ਕੁਈ ਸਾਨੀ ਕਹਾਂ ਥਾ?

ਇਧਰ ਕੇ ਹਾਥ ਮੇਂ ਤਲਵਾਰ ਪਕੜੀ,
ਉਧਰ ਰਖਤਾ ਕੁਈ ਕਾਨੀ ਕਹਾਂ ਥਾ?

ਗੁਰੂ ਨੇ ਤੋ ਦੀਆ ਥਾ ਵਾਰ ਸਭ ਕੁਛ,
ਜਹਾਂ ਮੇਂ ਔਰ ਕੁਈ ਦਾਨੀ ਕਹਾਂ ਥਾ?

ਘਨੱਈਆ ਹੀ ਥਾ ਜੋ ਦੇਖੇ ਬਰਾਬਰ,
ਪਿਲਾਤਾ ਔਰ ਕੁਈ ਪਾਨੀ ਕਹਾਂ ਥਾ?

ਭਰਾ ਹੋ ਜੋ ਕਿ ਜੀਵਨ-ਫ਼ਲਸਫ਼ੇ ਸੇ,
ਕੁਈ ਐਸਾ ਸ਼ੇਅਰ ਲਾਸਾਨੀ ਕਹਾਂ ਥਾ?

ਜਿਸੇ ਜਾਂ ਦੇਨੇ ਮੇਂ ਭੀ ਲਾਭ ਲਗਤਾ,
ਕਹੀਂ ਦੇਖੇ ਨਾ ਜੋ ਹਾਨੀ, ਕਹਾਂ ਥਾ?

ਚਹੇਤਾ ਬੇ-ਬਸੋਂ ਕਾ ਭੀ ਥਾ "ਬਾਦਲ",
ਜੋ ਸਭ ਕਾ ਹੋ ਦਿਲੇ ਜਾਨੀ ਕਹਾਂ ਥਾ?

◆

ਰੂਹਾਨੀ ਗ਼ਜ਼ਲ (ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ)

ਜਿਧਰ ਭੀ ਵੋਹ ਗਿਆ ਹੋਗਾ।
ਉਜਾਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਗਾ।

ਕਿਸੀ ਕਾ ਫੂਲ ਜੈਸਾ ਮਨ,
ਬਨੋਂ ਮੇਂ ਖੋ ਗਿਆ ਹੋਗਾ।

ਹੁਈ ਆਗ਼ੋਸ਼ ਤਬ ਢੀਲੀ,
ਕੁਈ ਜਬ ਸੋ ਗਿਆ ਹੋਗਾ।

ਉਠਾ ਜਬ ਪਾਓਂ ਮੰਜ਼ਿਲ ਕੋ,
ਤੋ ਰਸਤਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਗਾ।

ਫਟੇ ਜਬ ਪਾਓਂ ਕੇ ਛਾਲੇ,
ਖ਼ੁਦਾ ਭੀ ਰੋ ਗਿਆ ਹੋਗਾ।

ਵੋ ਕੋਮਲ ਹੋਂਠ ਜਬ ਸੂਖੇ,
ਤੋ ਅੰਮਰਿਤ ਚੋ ਗਿਆ ਹੋਗਾ।

ਉਸੀ ਨੇ ਪਾ ਲੀਆ "ਬਾਦਲ",
ਕਿ ਉਸ ਤਕ ਜੋ ਗਿਆ ਹੋਗਾ।

◆

ਮਾਂ ਕਾ ਮਰਸੀਆ

ਵੋ ਮੁਹੱਬਤ ਸੇ ਭਰਾ ਚਿਹਰਾ, ਕਹਾਂ ਜਾਤਾ ਰਹਾ?
ਆਜ ਮੇਰੇ ਸਰ ਸੇ ਭੀ, ਇਕ ਸਾਏਬਾਂ ਜਾਤਾ ਰਹਾ।

ਫਿਰ ਭੀ ਵੋਹ ਮਮਤਾ ਕੀ ਮੂਰਤ, ਬਚ ਸਕੀ ਨਾ ਮੌਤ ਸੇ,
ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਪਰ, ਸਾਰਾ ਗਰਾਂ ਜਾਤਾ ਰਹਾ।

ਜਿਸ ਕਿਸੀ ਨੇ ਭੀ ਬਤਾਇਆ, ਵੈਦ, ਆਮਿਲ, ਅਰ ਹਕ਼ੀਮ,
ਸਰ ਕੇ ਬਲ ਚਲ ਕੇ ਭੀ ਮੈਂ ਤੋ, ਹੂੰ ਵਹਾਂ ਜਾਤਾ ਰਹਾ।

ਸਾਏ ਕੀ ਮਾਨਿੰਦ ਮੇਰੇ, ਪੀਛੇ-ਪੀਛੇ ਮਾਂ ਰਹੀ,
ਉਸ ਸੇ ਛੁਪ ਕਰ ਖ਼ਾਬ ਮੇਂ ਭੀ, ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਜਾਤਾ ਰਹਾ।

ਏਕ ਲਮਹਾ ਭੀ ਮੁਏ, ਆਂਖੋਂ ਸੇ ਓਝਲ ਨਾ ਕੀਆ,
ਉਸਕੇ ਆਂਚਲ ਕੇ ਤਲੇ, ਕੈਸੇ ਸਮਾਂ ਜਾਤਾ ਰਹਾ।

ਮਾਂ! ਮੁਹੱਬਤ ਫਿਰ ਭੀ ਤੇਰੀ, ਤੋ ਕਭੀ ਨਾ ਕਮ ਹੁਈ,
ਹਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਾ ਅਸਰ ਹੀ, ਰਾਇਗਾਂ ਜਾਤਾ ਰਹਾ।

ਆਮ ਲੋਗੋਂ ਕੀ ਨਜ਼ਰ ਮੇਂ, ਮਾਂ ਕੀ ਅਰਥੀ ਹੀ ਉਠੀ,
ਐ ਜਹਾਂ! ਮੇਰੇ ਲੀਏ ਸਾਰਾ ਜਹਾਂ ਜਾਤਾ ਰਹਾ।

ਬਚ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਬ ਤੋ "ਬਾਦਲ", ਕੁਛ ਕੁ ਤਿਨਕੇ ਯਾਦ ਕੇ,
ਮੌਤ ਕੀ ਆਂਧੀ ਕੇ ਆਗੇ, ਆਸ਼ੀਆਂ ਜਾਤਾ ਰਹਾ।

◆

ਬੇਟੇ ਕਾ ਮਰਸੀਆ

ਜਬ ਸੇ ਮੇਰੇ ਘਰ ਕਾ ਸੂਰਜ ਖੋ ਗਿਆ ਹੈ।
ਸਾਰੀ ਬਸਤੀ ਮੇਂ ਅੰਧੇਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ

ਰੂਠ ਕਰ ਵੋਹ, ਚਾਰਪਾਈ ਕੇ ਬਿਨਾ ਹੀ,
ਓੜ੍ਹ ਕਰ ਕੰਬਲ ਜ਼ਮੀਂ ਪਰ ਸੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਸ਼ਕ ਜੋ ਸੂਖੇ ਥੇ ਉਸਕੇ ਗਾਲੋਂ ਉਪਰ,
ਮੇਰੀ ਅਰਥੀ ਪੇ ਵੋਹ ਜੈਸੇ ਰੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਾਸਤਾ ਮੁਝਕੋ ਨਜ਼ਰ ਆਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ?
ਉਸ ਤਰਫ਼ ਕਾ, ਜਿਸ ਤਰਫ਼ ਕੋ ਵੋਹ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਮਰ ਭਰ ਕੈਸੇ ਚੁਨੂੰਗਾ ਅਬ ਮੈਂ ਇਨਕੋ?
ਦਰਦ ਕੇ ਕਾਂਟੇ ਖ਼ੁਦਾ ਜੋ ਬੋਅ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੁਛ ਖੁਲ੍ਹਾ ਛੋੜਾ ਨਹੀਂ ਮੇਰੇ ਲਿਏ ਤੋ,
ਸਾਰੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖ਼ੁਦਾ ਕਿਉਂ ਢੋਅ ਗਿਆ ਹੈ?

ਐ ਖ਼ੁਦਾ! ਬਸ ਦੇਖ ਲੇ ਇਕ ਬਾਰ ਮੁੜ ਕੇ,
ਕੌਨ ਸੇ ਘਰ ਕੀ ਤੂ ਲੇ ਕਰ ਲੋਅ ਗਿਆ ਹੈ।

ਫਿਰ ਕੁਈ ਭੀ ਲੌਟ ਕਰ ਆਇਆ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ?
ਇਸ ਜਹਾਂ ਸੇ, ਉਸ ਜਹਾਂ ਮੇਂ ਜੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਏਕ ਭੀ ਆਂਸੂ ਨਾ ਜਬ "ਬਾਦਲ" ਬਚਾ ਤੋ,
ਖ਼ੂਨ ਹੀ ਆਂਖੋਂ ਸੇ ਬਰਬਸ ਚੋਅ ਗਿਆ ਹੈ।

◆

ਸ਼ੌਹਰ ਕਾ ਮਰਸੀਆ

ਘਰ ਕਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਵੋ ਖ਼ੁਦ ਹੀ ਖੋਲ੍ਹ ਗਿਆ।
ਬਸ ਮੈਂ ਆਇਆ, ਕਿ ਅਬ ਆਇਆ, ਬੋਲ ਗਿਆ।

ਨੀਂਦ ਕੇ ਝੌਂਕੇ ਮੇਂ ਦਿਲ ਤਕ ਡੋਲ ਗਿਆ।
ਘਰ ਲਗੇ ਸੂਨਾ ਸਾ ਜਬ ਸੇ ਢੋਲ ਗਿਆ।

ਅਬ ਨਜ਼ਰ ਆਤਾ ਖ਼ਲਾਅ ਹੀ ਚਾਰ-ਸੂ,
ਵਕ਼ਤ ਕੀ ਗਰਦਿਸ਼ ਮੇਂ ਮੁਝਕੋ ਰੋਲ ਗਿਆ।

ਸਾਥ ਉਸਕੇ ਰਿਸ਼ਮ ਕੀ ਕ਼ੀਮਤ ਰਹੀ,
ਚਾਂਦ ਕੇ ਛੁਪਤੇ ਹੀ ਮੇਰਾ ਮੋਲ ਗਿਆ।

ਨਾ-ਸਮਝ ਥੀ, ਬਾਤ ਕੋ ਸਮਝੀ ਨਹੀਂ,
ਬਾਤ ਕਾ ਮਤਲਬ ਹੀ ਜਬ ਹੋ ਗੋਲ ਗਿਆ।

ਅਬ ਤੋ ਕੰਪਨ ਹੀ ਮੁਕ਼ੱਦਰ ਹਾਥ ਕਾ,
ਹਾਥ ਸੇ ਹੀਰਾ ਕੋਈ ਅਨਮੋਲ ਗਿਆ।

ਅਬ ਮਿਲਾ "ਬਾਦਲ" ਤੋ ਫਿਰ ਜਾਨੇ ਨਾ ਦੂੰ,
ਲੇ ਚਲੋ ਉਸ ਤਕ ਵੋ ਜਿਸ ਕੇ ਕੋਲ ਗਿਆ।